nedeljski
Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 40 lir

TRST, nedelja 4. februarja 1962

Leto XVIII. - Št. 30 (5114)

Po kongresu KD

Osmi kongres Krščanske demokracije v Neaplju se je zaključil tako, kot je pričakoval in upal del italijanskega naprednega javnega mnenja. Tudi politični tajnik KD Moro je v svojem zaključnem govoru posredno pokazal, da ni pričakoval tolikšnega uspeha nove politične usmeritve KD, ki jo je moral tako potrpežljivo, previdno in spretno pripravljati in jo je za sedaj le na kongresu uveljavil. Doživel je zato tudi osebni uspeh: milijon šest sto tisoč glasov (okrog sedem sto tisoč glasov več kot najbolje plasirani člani novega glavnega odbora KD). Zdi se torej, da je Moro postal nesporen voditelj Krščanske demokracije.

Tako prodorna zmaga politične koncepcije levega centra ji daje še poseben pečat. In če ne bi bilo vseh tistih nejasnosti in tudi dvoumnosti (ki jih omenja voditelj PRI Reale) bi ta koncepcija predstavljala kvalitativen korak naprej tudi v primeru Fanfanija in se v določem smislu združevala s stališčem, ki ga glede sodelovanja med katoličani in socialisti zagovarja leva struja KD, zlasti tako imenovana «baza» (Granelli, Sullo, Misasi in drugi). Če bi torej bile formulacije bolj «čiste», bi pomenil VIII. kongres morda celo idejno zgodovinski mejnik v političnem razvoju KD same, hkrati pa tudi v razvoju povojne italijanske demokracije. Seveda ni izključeno, da bo kongres tudi dejansko imel tak pomen.

V čem je novost VIII. kongresa KD? Novost ni toliko v tem, da je KD usmerila svojo politično dejavnost v levo, ampak predvsem v tem, da je hotela dati tej usmeritvi načelen značaj. Po Morovi zaslugi, naj bi sodelovanje med katoličani in socialisti ne bilo «sredstvo vladanja» (kakor pojmuje to sodelovanje desno krilo pristašev politike levega centra) niti kot integralistično sredstvo za pridobivanje pristašev v delavskih vrstah (kakršno se zdi, da je Fanfanijevo pojmovanje politike levega centra), da bi čim bolj utrdili politični in režimski monopol KD, ampak kot novo politiko KD, v kateri se sodelovanje med katoličani in socialisti smatra za trajno komponento italijanske demokracije; sodelovanje med KD in PSI mora tudi po mnenju Mora, pomeniti vključitev delovnega ljudstva v demokratično upravljanje države.

Proti taki koncepciji sodelovanja med katoličani in socialisti je bila desnica KD (Scelba, Andreotti, Gonella) brez moči, kar je tudi dokazala s svojim brezperspektivnim posegom v kongresno diskusijo: v načelni politični debati je bila brez argumentov, proti načelom pa je skušala uveljaviti ozkosrčne politične pomisleke (Scelba, Andreotti) ali pa nepolitični versko-etični «argument» (Gonella).

VIII. kongres je hkrati potrdil politično avtonomnost KD: proti politiki sodelovanja med KD in PSI se ni noben delegat skušal sklicevati na cerkveno hierarhijo, ker se je desnica zavedala, da bi bil ta «argument» njej prej v škodo kot v korist. In tudi za to gre zasluga predvsem političnemu tajniku Moru, ki je s svojim odločnim stališčem še pred kongresom «prisilil» cerkvene kroge k previdnosti.

Tako prodorna zmaga političnega tajnika KD pa seveda ni brez senc: te so prišle do izraza zlasti na vzporednem «kongresu», ki se je vršil ves čas v zakulisju gledališča «San Carlo» in trajal celo dlje kot kongresna diskusija sama. Težnja desnice je bila namreč v tem, da si pri razdelitvi mest v glavnem odboru KD zagotovili pozicije, ki bi ji dopuščale čim širše možnosti manevriranja proti uveljavljanju politike levega centra, predvsem spričo okoliščine, da so se nekatere skupine (centristično krilo «dorotejcev» in predstavniki Bonomijeve kmečke organizacije) pridružile Moru prej iz opor-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Prvi dan po ostavki Fanfanijeve vlade

Gronchi je začel posvetovanja Nennijeva ocena kongresa KD

Predsednik republike je včeraj sprejel Merzagoro, Leoneja, Saragata (ki predvideva «naglo in srečno» rešitev krize) in Terracinija (ki je poudaril neustavnost sedanje vladne krize) - Desnica nadaljuje z napadi na odločitev neapeljskega kongresa

(Od našega dopisnika)

RIM, 3. — Predsednik republike Gronchi je — po včerajšnji ostavki Fanfanijeve vlade — danes že začel posvetovanja za rešitev vladne krize. Danes popoldne je sprejel predsednika senata Merzagoro, predsednika poslanske zbornice Leoneja, voditelja PSDI Saragata in senatorja Terracinija (KPI) v svojstvu bivših predsednikov ustavodajne skupščine. V ponedeljek dopoldne bo sprejel bivše predsednike vlade sen. Parrija, Pello, Scelbo, popoldne pa Segnija in Tambronija ter nato še Togliattija in Secchio. Posvetovanja Gronchija se bodo zaključila verjetno prihodnji torek.

Po razgovoru z Gronchijem, je Merzagora izjavil novinarjem: «Zdi se mi, da je po glasovanju 20. januarja v poslanski zbornici in po glasovanju KD v Neaplju, malo kaj reči in ugibati glede zaključka te krize». Leone pa je dejal, da je orisal Gronchiju položaj v parlamentu in zadnje dogodke, ki so povzročili vladno krizo, nato pa je izrazil željo, da bi naglo in srečno zaključili to krizo. Saragat je podčrtal, da običaj zahteva diskrecijo v takih primerih, dodal pa je, da novinarji morejo sami vedeti prav dobro, kaj je mogel reči, ker gre pač za stvari in stališča, ki so dozorela že pred leti in ki so našla svoj zaključek v pozitivnem političnem razvoju. Saragat je še dodal, da se kriza razvija s «kriterijem skrajnega spoštovanja ustave», na koncu pa je izrazil prepričanje, da bo kriza kratkotrajna in da se bo zaključila na način, ki bo «v skladu z interesi delavskega razreda in italijanske demokracije». Terracini pa je bil nasprotnega mnenja, kar zadeva ustavno korektnost sedanje vladne krize, ker bi vlada morala podati ostavko že 20. januarja: «Po petnajstih dneh so potegnili krizo iz hladilnika, in to nam je všeč. Toda zadeva je v tem, da so hkrati s krizo potegnili iz hladilnika tudi rešitev krize, popolno rešitev krize. Dali so nam formulo, predstavili so nam moža in tudi program». Na koncu je Terracini dejal, da operacija levega centra namerno izključuje «drugi zelo velik del ljudskih sil», kar utegne izjaloviti novo pobudo; podčrtal je, da je treba doseči, da bodo «vse demokratične sile dobile mesto, ki jim pripada v političnem vodstvu države».

V članku, ki ga objavlja jutrišnja številka socialističnega glasila «Avanti!», pravi Nenni, da je «neapeljski kongres KD vnesel v splošni politični položaj element razčiščenja, katerega takojšnji obseg bomo izmerili v krizi večine in vlade». Nenni pripominja, da je Moro postavil na trdna tla perspektive srečanja med katoličani in socialisti, Fanfani pa da je zaključil pot, ki jo je začel leta 1957 v Vallombrosi, ko je napovedal «obvezno evropsko pot, skupno katoličanom in socialistom, da bi prilagodili strukture države in družbe novi gospodarski stvarnosti in socialnim dolžnostim, ki jih ta stvarnost ima do delavcev». Nenni dodaja, da je kongres KD iskal v PSI svojega sobesednika v «govorih, ki jih bo treba resno upoštevati, ker odkrivajo koliko novega — in tega je precej — v razvoju katoliške misli». V nadaljevanju Nenni zatrjuje, da se je vse to vršilo in se vrši med protislovji in zaviranjem; izolacija desnice na obrobnih pozicijah, daje vtis njene skorajšnje likvidacije, ki pa je le navidezna, ker ohranja znotraj KD, predvsem pa v zunanjih skupinah gospodarskega pritiska, močnejše pozicije od onih, ki jih izkazujejo predkongresna zborovanja in kongres. Nenni nato poudarja, da odprava pridržkov glede PSI predstavlja «novost, ki more napolniti celotno razdobje demokratičnega razvoja dežele», hkrati pa pripominja, da bi bilo pogrešno prikrivati si, da so težkoče izvajanja neprimerno večje od politične in polemične elaboracije preteklih let: «Take so te težave za nas socialiste, kljub temu, da se držimo trdnega terena programa, ki mu nihče ni mogel oporekati skladnosti s konkretnimi vprašanji dežele in z njihovo rešitvijo; take so za KD, take za republikance in socialdemokrate; take so za komuniste, pa naj bo njihovo stališče do levega centra kakršno koli». Nenni zaključuje: «Če bomo pri premagovanju težkoč imeli pred očmi predvsem objektivne potrebe položaja in pričakovanje ljudstva, bomo v napornem razvoju dežele ustvarili končno pogoje za nove politične in socialne odnose, v katerih bo moč zavarovati demokracijo proti vsakršni notranji in mednarodni pustolovščini».

Ingrao, ki je kot opazovalec prisostvoval kongresu KD, ocenjuje v intervjuju za glasilo KPI «Unità» diskusijo in zaključke tega kongresa in zatrjuje, da se je v kongresnih govorih pokazala potreba po spremembi dosedanje politike KD, ker jo k temu sili «pritisk, ki ga izvajajo močnejše in dinamičnejše kapitalistične skupine, da bi zajamčile trdnost svojim investicijskim načrtom; potreba namreč, da se planira, koordinira ali «racionalizira» sedanji kapitalistični razvoj, po drugi strani pa pritisk, ki ga je v teh letih vršilo ljudsko delavsko gibanje, ki izvaja svoj vpliv na katoliške množice KD in pritiska znotraj te stranke». Dosedanja vodilna skupina KD — nadaljuje Ingrao — čuti, da je «stari blok socialnih in političnih sil v krizi, da ni kos novemu položaju in pritisku množic, da ne more zajamčiti političnega monopola KD, zlomiti in poraziti organiziranega ljudskega gibanja». Zaradi tega skuša vodilna skupina KD «ostvariti nov blok sil in manevrira proti krilu delavskega gibanja, ki se zbira okrog PSI». Ingrao nato omenja «resnost in visoko raven» diskusije in pripominja, da se v zvezi z novo linijo «odpirajo novi borbeni tereni za delavsko in demokratično gibanje; tereni, na katerih more ljudsko gibanje uveljaviti svoj pritisk z večjo učinkovitostjo in obsežnostjo». Kar zadeva načrt izolacije KPI Ingrao poudarja, da je dolžnost «vseh delavskih in socialističnih sil, vseh demokratičnih sil, da preprečijo ta načrt, hkrati pa doseči, da bi se iz stikov, ki jih KD skuša vzpostaviti, porodila razpoka v pregrajі, ki so jo postavili med katoliškimi organizacijami in delavsko levico». Ingrao zaključuje: «Danes, predvsem v teh dneh pozivamo množice in ljudske sile, naj posežejo vmes, naj povzdignejo svoj glas in naj povečajo svoj pritisk za dejansko obnovo — ne na vrhu ali na površju — političnega življenja dežele.»

Medtem ko se s pospešenim tempom bližamo vladi levega centra, se desnica in skrajna fašistična desnica zaganjata v KD in hudo napadata njeno odločitev v Neaplju. Fašisti opletajo celo s «pošastjo marksizma», ki se baje dviga nad Italijo.

A. P.

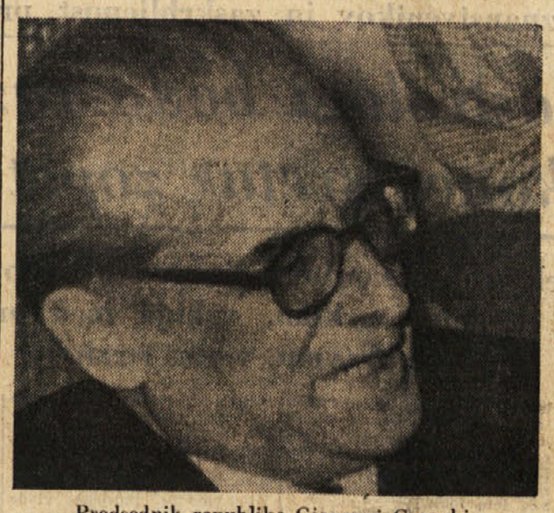

Predsednik republike Giovanni Gronchi

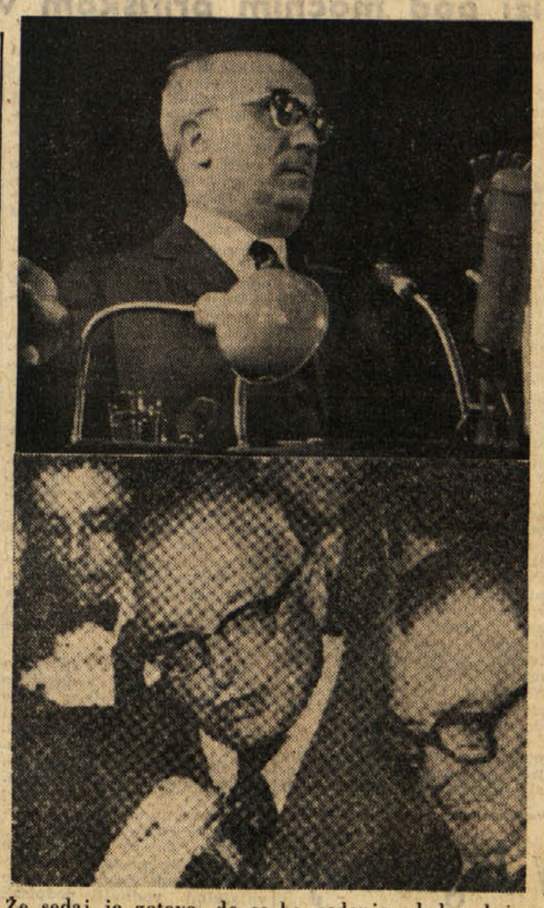

Že sedaj je gotovo, da se bo sedanja vladna kriza zaključila z novo vlado levega centra, v kateri bodo predstavniki treh strank: krščanska demokracija z 273 poslanci, socialdemokrati z 18 poslanci, republikanci s 6 poslanci. Vlada bo imela posredno ali neposredno podporo socialistov, ki razpolagajo s 86 poslanci. To pomeni, da bo vlada razpolagala s parlamentarno večino čez 380 od 596 poslancev. Glavno besedo bodo torej glede bodoče politike levega centra imeli: politični tajnik KD Aldo Moro, Amintore Fanfani, ki bo verjetno ostal predsednik vlade, ki oba razpolagata z relativno večino glasov, ter Pietro Nenni, ki razpolaga s skoraj štirikrat toliko poslanci kot jih imajo socialdemokrati in republikanci skupaj. (Zgoraj: Fanfani, Nenni)

Koprski seminarji

Vsredo so se pričeli v Kopru seminarji iz italijanske kulture, na katerih predavatelji iz Italije posredujejo učiteljem in profesorjem italijanskih šol ter dijakom višjih razredov italijanskih šol koprskega in bujskega področja posamezna poglavja iz bogate kulturne zakladnice italijanskega naroda, pri čemer bodo posvečali še posebno skrb sodobnemu dogajanju v italijanski kulturi.

Zamisel seminarjev je nastala v italijansko-jugoslovanskem mešanem odboru in sredi preteklega leta so eksperti obeh strani določili podrobnosti, kako naj potekajo. Po tem dogovoru bodo seminarji v zimskih semestralnih počitnicah, ločeno za dijake in profesorje oziroma učitelje, trajajo pa deset dni po 4 ure predavanj dnevno. Program seminarjev določajo jugoslovanske oblasti, ki tudi izberejo predavatelje iz predložene liste.

Glede izbora in še zlasti sestave predavateljskega kadra se lahko samo pohvalno izrazimo, saj med vrsto odličnih strokovnjakov srečujemo tudi vrhunska imena iz nekaterih vodilnih italijanskih univerz in je treba zato organizatorjem seminarjev izreči vso pohvalo.

Seminarji so vzbudili tudi zanimanje širše javnosti, saj niso vsakdanji pojav, razen tega pa imajo tudi političen značaj, in so odraz dobrega sodelovanja obeh strani. Še posebej pa izpričujejo širino jugoslovanskih oblasti, ki v organizaciji teh seminarjev ne vidijo morda le koncesije nasprotni strani, marveč kar najbolj konstruktivno tolmačijo potrebo manjšine po stikih s kulturo matične dežele in tamkajšnji italijanski manjšini tudi v obliki sedanjih seminarjev nudijo dejansko možnost takih poglobljenih stikov.

Odlične goste iz italijanskega kulturnega sveta so v Kopru sprejeli z vso prijaznostjo. Oblasti posvečajo njihovi navzočnosti vso pozornost, sprejel jih je predsednik okraja Albin Dujc, pripravlja se poseben sprejem pri republiških forumih v Ljubljani, razni krožki jih prosijo za posebna predavanja, pa tudi sicer so deležni simpatij in spoštljive gostoljubnosti. Nekateri profesorji so že predavali tudi v Pulju, Rovinju in na Reki in se tako širši pomen seminarjev razteza na vse področje, kjer živi manjšina.

Tako bodo imeli profesorji iz Italije tudi možnost, da v teh nekoliko dneh vidijo in spoznajo drobec naše matične dežele, kjer raste nov svet, kjer se gradi socialistična družba z vsemi raznolikimi oblikami družbenega samoupravljanja, kjer si delovni ljudje uporno in uspešno ustvarjajo svoj novi dom.

V tem dogajanju pa tamkajšnji italijanski manjšini ni zagotovljeno le dobesedno izvajanje pravic, ki ji pripadajo iz memoranduma, ampak je kot povsem enakopraven činitelj vključena v vse javno življenje področja, na katerem živi, in njene predstavnike srečujemo v vseh družbenih organizmih — od delavskih svetov in ljudskih odborov do republiškega parlamenta in v vseh političnih organizacijah. Takšna aktivna, dejansko enakopravna manjšina pa v resnici lahko pomeni most med dvema narodoma in tako prispeva k uveljavljanju načel koekzistence.

Koprski seminarji bodo torej koristni za obe strani in tudi mi jih v imenu Slovencev, živečih v Italiji, pozdravljamo.

Seveda pa se ne moremo ogniti vprašanju, zakaj zamisel seminarjev ni bila realizirana recipročno. Tudi naša manjšina čuti potrebo po tesnejših kulturnih stikih z matično deželo. Na naših šolah je opaziti izrazito pomanjkanje stikov z

(Nadaljevanje na 2. strani)

Možnost novih pogajanj med Alžirijo in Francijo

Alžirska vlada zahteva jamstva da bo Francija izpolnila obveznosti

Danes ali jutri seja alžirske vlade v Tunisu - Jutri de Gaullov govor
Močna vojaška ojačenja v Alžiru ob priliki tega govora

TUNIS, 3. — S povratkom Ben Hede v Tunis je mednarodna pozornost znova obrnjena v Tunis, kamor začenjajo prihajati posebni odposlanci iz raznih dežel. Vzrok tega zanimanja je nedvomno bližnja seja alžirske vlade, ki je bila prvotno določena za petek zvečer, a je bila nato odložena na jutri ali ponedeljek zaradi odsotnosti nekaterih ministrov.

Glasilo alžirske narodnoosvobodilne fronte «El Moud Jahid» piše danes v svojem uvodniku, da se zdi, da se prvič pojavljajo na obzorju možnosti pravih pogajanj.

«Začasna vlada alžirske republike, piše list, bo podpisala ustavitev sovražnosti, če bo dobila vsa jamstva za lojalno izvajanje pravice do samoodločbe. Ob spoštovanju alžirske suverenosti na vsem ozemlju sprejema alžirska vlada sodelovanje v najširšem smislu besede s Francijo, zavedajoč se, da s tem na najboljši način služi alžirskim interesom. Prav to skuša alžirska vlada poudariti jasno in s kolikor mogoče veliko natančnostjo.»

List nadaljuje: «V tem trenutku se išče vse, kar lahko zbliža obe stališči. Če se spominjamo preteklih grozot, je to samo, da bi preprečili, da se ponovijo. Ne briga nas, kaj utegnejo storiti avanturisti OAS. Zanima nas dobra volja, ki jo bo Francija pokazala pri iskanju sporazumne rešitve. Naj bo ta volja kakršna koli, pa ne smemo ravnati z zaprtimi očmi. Dobiti moramo vsa zagotovila in vsa jamstva.»

V zvezi s francoskimi komentarji o možnosti pogajanj med Francijo in Alžirijo piše list: «Vedeti je treba, ali je Francija, izučena po številnih izkušnjah, ki so se pokazale glede Alžirije tako porazne, odločena opustiti staro pot in ravnati iskreno in dokončno ter spoštovati svoje obljube. Vedeti je treba, ali bo Francija spoštovala svoje obveznosti.»

V poučenih krogih se zatrjuje, da so nekateri člani narodnega sveta alžirske revolucije že prišli v Tunis. Po mnenju istih krogov bosta sestanka narodnega sveta in vlade kratka in bolj formalnega značaja, ker imajo člani alžirske vlade že potrebna pooblastila za pogajanja s francosko vlado.

V Tunisu prevladuje vtis, da so bile odstranjene nekatere težave, ki so nastale med zadnjimi tajnimi sestanki s Francijo. Toda uradno so glede tega zelo rezervirani.

V Parizu je minister za alžirske zadeve Joxe sklical včeraj «alžirske izvoljene predstavnike», ki sestavljajo štiri komisije, ki jih je pred dvema letoma imenovala vlada, da pripravijo načrte o prihodnji upravi Alžirije, kar se tiče kmetijstva, odnosov med Francozi in Alžirci, šolstva in finančnih vprašanj. Ker je Joxe nekaterim alžirskim poslancem izjavil: «Verjetno se spet vidimo čez deset dni,» so začele krožiti govorice, da pričakuje francoska vlada važen razvoj pri pogajanjih z alžirsko vlado za konec prihodnjega tedna in morda tudi sporazum o ustavitvi sovražnosti. Na drugi strani pa pravijo, da pomeni sestanek štirih komisij tudi možnost, da misli de Gaulle imenovati svojo izvršilno oblast v Alžiriji, če ne bi prišlo do sporazuma.

Sodeč po govoru, ki ga je imel predsednik vlade Debre v Toulousi, vztraja de Gaulle še vedno na starih zahtevah. Debre je v bistvu ponovil, da bi morali najprej ustaviti sovražnosti, in ostale teze de Gaulla. Morda bo de Gaulle v svojem ponedeljkovem govoru po televiziji bolj jasen kot doslej. Toda to je malo verjetno.

Debre je izjavil tudi, da bo policija «napravila svojo dolžnost», kar se tiče atentatorjev OAS. V Alžir je prišlo danes še drugih pet tisoč vojakov in policijskih agentov, da skrbijo za red med ponedeljkovim govorom de Gaulla. V Alžiru je sedaj že okoli petnajst tisoč policajev in vojakov. Kljub temu pa OAS nadaljuje svojo teroristično dejavnost. Posebno so številni atentati v Alžiru in Oranu. Danes do poldneva je bilo pri raznih atentatih ubitih sedem Alžircev in dva Francoza, ranjeni pa so bili trije Alžirci in dva Francoza. Včeraj je bilo med raznimi atentati v Alžiriji osemnajst mrtvih, od katerih petnajst Alžircev.

V Parizu nadaljuje policija nočne operacije proti OAS. Preteklo noč so pregledali okoli pet tisoč avtomobilov in dokumente potnikov ter dokumente številnih pešcev. V zaporu «Santé» pa so pripadniki OAS danes ponovili hrupno demonstracijo, ker so ukinili nekatere ugodnosti, ki so jih do sedaj imeli. Demonstracija se je začela že zjutraj, tako da je moral ravnatelj kaznilnice spet poklicati na pomoč policijo. Red je bil vzpostavljen okoli 13. ure.

V Parizu so ultrasi izvršili preteklo noč atentat na poslopje, kjer stanuje znani socialistični senator Gaston Defferre, ki je marsejski župan. Žrtev ni bilo, toda škoda je ogromna. Znano je, da je Defferre odločen nasprotnik OAS. Nedavno je zahteval odločnejše ukrepe proti tej organizaciji.

DANES

Z desnice in z levice so se okrepili napadi na neapeljske demokristjanske kongresne sklepe že prvi dan vladne krize. Tudi Nenni poudarja težave, ki jih bo imela vlada levega centra, za katero se že sedaj z gotovostjo ve, da bo sestavljena in da jo bodo podprli socialisti, če ne pride vmes kako presenečenje v zvezi s programom, ki pa verjetno ne bo tak, da bi bil za Nennija nesprejemljiv.

V inozemstvu se zaradi levega centra ne razburjajo — na Zahodu — ker so prepričani, da temeljna demokristjanska načela nikakor niso v nevarnosti; na Vzhodu pa («Izvestija») ne vidijo v levem centru pridobitve za delavski razred.

Jutri bo po televiziji govoril de Gaulle — kot je bilo napovedano — in iz včerajšnjih izjav njegovega vladnega predsednika bi se lahko sklepalo, da bo ostal še vedno pri svojih starih zahtevah, čeprav se ponovno govori, da so bile po zadnjih tajnih sestankih odstranjene nekatere težave. Alžirci so vnovič poudarili, da iščejo vse, kar lahko zbliža obe stališči. Zares bi bil že skrajni čas, da bi prišlo do sporazuma, kajti tudi včerajšnji dan ni minil brez mrtvih in ranjenih, bodisi zaradi atentatov ali pa zaradi spopadov pripadnikov obeh vojsk. Protifašistična operacija «Pajkova mreža» se nadaljuje. V zvezi s ponedeljkovim de Gaullovim govorom so poslali v Alžir več tisoč vojakov.

Nekaj novega se pripravlja tudi na Kubi po sklepih v Punta del Este, ker je Kennedy včeraj podpisal odlok o prepovedi uvoza vseh proizvodov kubanskega izvora. Danes bo v Havani podobno veliko zborovanje, kakršno je bilo septembra 1960, ko je Kuba odpovedala vojaško pogodbo z ZDA. Toda težave so nastale tudi za Kennedyja, ker bo moral poskrbeti za delavce, ki bodo ostali brezposelni zaradi prekinitve predelave kubanskega tobaka na Floridi. V Washingtonu so tudi zelo nezadovoljni, ker Kanada odklanja ukinitev trgovine s Kubo.

Tudi argentinski predsednik Frondizi kaže, da ni podlegel pritisku vojaških voditeljev, ki zahtevajo odstranitev zunanjega ministra, češ da je bil do Kube preveč popustljiv. Frondizi je poudaril, da mu je dal pisana navodila in da ne bo nikdar privodil, da bi bil predsednik «vlade lutk». Trdi se, da bodo vojaški voditelji odgovorili Frondiziju, ko se bo vrnil odpoklicani argentinski poslanik iz Havane. Toda prav včeraj je stalni kubanski poslanik prispel v Vatikan in obiskal papeža Janeza XXIII, kar v Washingtonu prav gotovo ne bo naletelo na navdušen odmev.

Gizengo so baje prepeljali iz bližine glavnega mesta na obalo Konga, da bi preprečili vsakršen poskus njegove osvoboditve, kajti kongoški napredni mladinci so prav včeraj zahtevali, naj se podpredsednik vlade izpusti na svobodo. Adula pa je še vedno v New Yorku.

Prizor z otvoritve seminarja za italijanske profesorje in dijake v Kopru, ki se je začel v sredo, 31. januarja letos. — Na sliki vidimo prof. Marcazzana iz Benetk in prof. Rispolija iz Rima. Prvi je predaval o Danteju in njegovih delih, drugi pa o realizmu v italijanski literaturi

Vlada ZDA prepovedala trgovino s Kubo
Jutri pred OZN pritožba kubanske vlade

Šest tisoč delavcev brezposelnih na Floridi zaradi ukinitve uvoza kubanskega tobaka - Danes veliko zborovanje v Havani

Frondizi pod močnim pritiskom vojske zaradi Kube

WASHINGTON, 3. — Predsednik Kennedy je danes podpisal dekret, ki določa od 7. februarja dalje prepoved trgovine s Kubo in uvoza v ZDA vseh proizvodov kubanskega izvora ter vseh uvoženih proizvodov, ki prihajajo s Kube, ali ki se uvažajo s posredovanjem te države. Predsednik je sklenil «iz človečanskih razlogov», da bo iz te prepovedi izključen izvoz nekaterih živil in zdravil iz ZDA na Kubo.

Sklep ameriške vlade za gospodarske sankcije proti Kubi je v nekaterih primerih deloval kakor bumerang. Predstavnik tiskovnega urada Bele hiše Salinger je danes sporočil, da se je razgovarjal z ministrom za delo Goldbergom v zvezi s položajem, ki je nastal za šest tisoč delavcev v tovarni cigar v Tampi na Floridi, ki predelavajo kubanski tobak. Goldberg je zagotovil, da bo njegovo ministrstvo «nudilo vso potrebno pomoč» tamkajšnjim delavcem.

Industrija tobaka v Tampi se že pripravlja na krizo, ki bo nastala s prenehanjem uvoza kubanskega tobaka, ki je dosegel vrednost 35 milijonov dolarjev. V zadnjih mesecih je uvoz s Kube v ZDA znatno padel.

V Washingtonu so precej nezadovoljni s stališčem, ki ga je zavzela Kanada, ki odklanja prekinitev trgovinskih odnosov s Kubo. Ameriška vlada se boji, da bi to kanadsko stališče dalo poguma tudi drugim državam na ameriški celini.

Kakor je znano, je kanadski ministrski predsednik pobijal ameriško tezo, češ da kubanska vlada uporablja dolarje, ki jih dobiva iz mednarodne trgovine, za finansiranje «prevratnega delovanja» na polobli. Diefenbaker je izjavil, da ni mnenja, da Castrov režim «slabo uporablja» rezervo dolarjev, in je pripomnil, da je plačilna bilanca med Kubo Kanado aktivna za Kanado, bodisi kar se tiče blaga in tudi kar se tiče salda v valuti.

Odgovor Kube na sklepe konference v Punta del Este bo prišel jutri na velikem ljudskem zborovanju, ki bo v Havani, kjer bo govoril Fidel Castro. Že danes so začele prihajati v Havano množice iz vseh krajev. Kubanski tisk omenja danes «prvo havansko izjavo», s katero je Kuba septembra 1960 odgovorila na medameriško konferenco v San Jose. Tedaj je Fidel Castro odpovedal vojaško pogodbo med Kubo in ZDA.

V ponedeljek pa se bo v političnem odboru skupščine OZN začela razprava o kubanski pritožbi proti ZDA zaradi novih napadalnih načrtov in zaradi delovanja ameriške vlade proti kubanski revolucionarni vladi. Delegaciji ČSSR in Romunije sta predložili načrt resolucije, ki nujno poziva ZDA, naj prenehajo vmešavati se v notranje zadeve Kuve, obe vladi pa poziva, naj rešita svoje spore na miren način s pogajanji brez uporabljanja sile.

Resolucija izreka veliko zaskrbljenost zaradi napetega položaja na karibskem področju, kar ogroža mir in varnost na svetu.

Kar se tiče akcije, ki jo je začela argentinska vojska proti Frondiziju v zvezi s konferenco v Punt adel Este, poročajo iz Buenos Airesa, da je predsednik Frondizi po sestanku z vojaškimi člani vlade uradno sporočil, da bo zunanje ministrstvo «takoj revidiralo odnose s Kubo na podlagi sklepov v Punta del Este», in da je bil kot prvi ukrep argentinski poslanik na Kubi Amadeo odpoklican. Poročilo dodaja, da se bo Argentina prilagodila vsem resolucijam, ki so bile sprejete na medameriški konferenci, in tudi tistim, glede katerih se je vzdržala.

Zatrjuje se, da sporočilo predsednika ni zadovoljilo vseh voditeljev vojske, ki so zahtevali od Frondizija, naj takoj prekine diplomatske odnose s Kubo ter odstavi zunanjega ministra Carcana. Po končanem sestanku s predsednikom so se vojaški ministri na sedežu ministrstva za mornarico še enkrat sestali.

Kakor poroča argentinska agencija Telepress, so na sestanku med Frondizijem in vojaškimi voditelji podpisali tajen zapisnik, na podlagi katerega bo Argentina prekinila diplomatske odnose s Kubo v sredo ali četrtek. Baje predvideva dokument tudi nekatere ukrepe proti argentinskim funkcionarjem.

Toda nocoj je predsednik Frondizi govoril na svečanosti ob položitvi temeljnega kamna za predor pod Rio Parana. Izjavil je, da si prevzema vso odgovornost za stališče, ki ga je zavzela argentinska delegacija na konferenci v Punta del Este, ki se je vzdržala glasovanja proti Kubi. Frondizi je dodal, da je zunanji minister Carcano ravnal po «pisanih navodilih predsednika države», in argentinska delegacija «ni improvizirala svojega stališča» v Punta del Este in tudi ni bila k temu primorana po razvoju dogodkov, «temveč je tolmačil adoktrino, ki se je razvila v mnogih letih in ki temelji na trdi izkušnji».

Opazovalci menijo, da bodo vojaki počakali na prihod argentinskega poslanika iz Havane, preden reagirajo na Frondizije vgovor ali napravijo nove korake za prekinitev odnosov s Kubo.

Frondizi je zatem izjavil, da bo zgodovina dokazala, da so države, ki so branile načelo nevmešavanja in samoodločbe, stopile v obrambo nedolaključnosti poloble pred vsakršnim napadom. Ostro je obsodil «svetovno zaroto, ki se upira osvoboditvi in razvoju ameriškega ljudstva»: «Zastavil sem svojo čast in svoje dostojanstvo v obrambo temeljnih načel demokracije. Lahko rečem, da ne bom nikoli predsedoval slamnati vladi.»

Predsednik je kritiziral ameriški tisk, ki obtožuje Kennedyja, da vodi politiko šibkosti do Mehike, Argentine in Brazilije: «Navdihovalci te zarote so nekateri napadalni interesi, ki so se borili proti predsedniku Rooseveltu do njegove smrti, ki se norčujejo iz idealističnih in demokratičnih zamisli predsednika Kennedyja. Gre za monopole, ki jih je bivši predsednik Eisenhower v enem svojih zadnjih govorov obtožil, da napadajo svobodo ljudstva ZDA.»

—«—

Novi poslanik Kube pri papežu

RIM, 3. — Papež Janez XXIII. je davi svečano sprejel novega kubanskega poslanika v Vatikanu, ki mu je izročil poverilnice. Kubanski poslanik je papeža na kratko pozdravil, in papež mu je na kratko odgovoril. Nato sta se sama razgovarjala deset minut.

—«—

Gizenga premeščen v drugo taborišče?

LEOPOLDVILLE, 3. — Največja mladinska organizacija v Kongu, ki pripada stranki kongoškega narodnega gibanja, je poslala te dni Aduli zahtevo, da je treba Gizengo takoj in brezpogojno izpustiti. Pismo poudarja, da je nezakonita aretacija Gizenge ustvarila napeto in mučno ozračje, in da je dolžnost vlade, ukreniti potrebno, da bi preprečila anarhijo, ki so jo zasejali tuji avanturisti.

Nekatere agencije pa poročajo danes, da je bil Gizenga premeščen iz taborišča padalcev v Moandu blizu morja ob izlivu Konga. Baje so to sklenili, ker so se bali, da bi ga skušali njegovi pristaši osvoboditi. Včeraj so taborišče močno zastražili oklepni oddelki vojske.

Danes sestanek Adula-Zorin

NEW YORK, 3. — Predsednik kongoške vlade Adula se je razgovarjal danes v New Yorku z belgijskim zunanjim ministrom Spaakom o vprašanjih, ki se tičejo Belgije in Konga. Spaak je izjavil, da je v načrtu še en sestanek med njim in Adulo.

Pozneje se je Adula sestal s tajnikom OZN U Tantom. Jutri se bo sestal s sovjetskim delegatom Zorinom.

Pozneje se je zvedelo, da je Adula zahteval novo vojaško, finančno in tehnično pomoč OZN.

—«—

KAIRO, 3. — Kairski radio je sporočil, da so vojaški predstavniki držav skupine iz Casablance (ZAR, Gana, Mali, Maroko, Gvineja in Alžirija) imeli sestanek, da spopolnijo načrt o ustanovitvi enotnega afriškega vrhovnega poveljstva. Med drugim je padel predlog, naj ima to poveljstvo pod seboj afriške sile, katerih naloga bi bila, braniti neodvisnost afriških držav in nuditi pomoč drugim državam.

Novi ukrepi v Jugoslaviji za pospeševanje turizma

10-50-odstotni popust v gostinskih obratih - Vstopna dovoljenja se bodo izdajala na vseh prehodih meje

BEOGRAD, 3. — Cene v gostinskih obratih Jugoslavije bodo za inozemske turiste letos v glavni sezoni povprečno za deset odstotkov nižje kakor lani. Za obiskovalce v predsezoni in po glavni sezoni, to je v juniju in septembru, se predvideva popust za 30 odstotkov. Tisti, ki bodo obiskali Jugoslavijo pred junijem oziroma po septembru, bodo deležni popusta do 50 odstotkov. To je izjavil na današnji tiskovni konferenci tujim in domačim novinarjem državni tajnik za posle blagovnega prometa dr. Marjan Brecelj.

Da bi se omogočil obisk čim večjemu številu inozemskih turistov, bodo v bodoče turisti iz Danske, Švedske, Norveške, Finske, Nizozemske, Anglije, Češkoslovaške, Poljske, Sovjetske zveze, Kanade, ZDA, Avstralije ter iz vseh držav Južne Amerike in Azije, razen Južne Koreje in Kitajske in držav Afrike, dobili vstopna dovoljenja na vseh mejnih prehodih Jugoslavije. Poleg tega bodo turistični vizumi veljali za šestkratni obisk Jugoslavije, vsak za dobo enega meseca.

Potniki na krožnih oziroma na linijskih potovanjih se bodo lahko brez vizuma izkrcali in s propustnicami, ki jih bodo dobili v pristanišču oziroma na letališču, zadržali v Jugoslaviji 72 ur. Potniki s tranzitnim vizumom se bodo zadržali v Jugoslaviji sedem dni. Ta vizum je v Jugoslaviji postal važen del gospodarske politike vse Jugoslavije, ki iz leta v leto predvideva znatna sredstva za razvoj turizma.

Lani je pričelo delovati 30 novih hotelov, motelov in turističnih naselbin s skupno 3500 posteljami in 17 modernimi restavracijami. Letos se predvideva zgraditev 36 novih turističnih objektov s 5000 posteljami. Poleg tega bodo modernizirali in asfaltirali številne ceste, posebno tiste, ki vodijo skozi turistične kraje. Odprto bo novo beograjsko letališče, za pristajanje največjih letal in novo letališče v Dubrovniku.

Veliki snežni zameti v Vzhodni Jugoslaviji

BEOGRAD, 3. — Sneg, ki je zadnje tri dni padal skoraj neprestano v Srbiji, Bosni, Hercegovini in Makedoniji, je prenehal šele danes dopoldne. Preteklo noč je posebno močno snežilo, tako da je popolnoma zasnežilo beograjsko letališče in onemogočilo danes dopoldne vsako pristajanje in odhajanje letal. Letala iz Pariza in Kaira so morala pristati v Zagrebu, kjer so bile snežne razmere boljše.

Železniški promet je doslej normalno potekal, razen ekspresnega vlaka Atene-Dunaj, ki se je moral danes ponoči zaradi sneznih razmer zadržati blizu Demir Kapije. Vlak, ki bi morai danes zjutraj prispeti v Skopije, je prispel šele danes popoldne. Iz istega razloga so bili zadržani na progi Orient-express, brzovlak Atene-Pariz in Balkan-Ekspress.

Snežne padavine so precej poškodovale tudi telefonske in telegrafske naprave. V Beogradu in drugih krajih Srbije je zapadlo mnogo snega; v Beogradu ga je okrog 80 cm in je skoraj popolnoma onemogočil cestni promet. Da bi se položaj popravil in promet normaliziral, je mestni ljudski odbor danes pozval vse gospodarske organizacije in ustanove, da dajo na razpolago vsa svoja prometna sredstva za čiščenje. Ljudski odbor je izdal tudi odlok, s katerim se morajo vsi za delo sposobni moški, od 18 do 50 let starosti vključiti v akcijo za čiščenje snega. Prav tako je mestni ljudski odbor pozval vse gospodarske organizacije in ustanove, naj dajo na razpolago vsa svoja prometna sredstva, buldožerje in traktorje; v akcijo za čiščenje snega so vključeni tudi: ljudska milica, služba za civilno zaščito, gasilci in enote JLA.

Tudi indonezijska dekleta so se prijavila kot prostovoljke v indonezijsko vojsko za osvoboditev Zahodnega Iriana

Sedem dni v svetu

«Široko odprte poti»

Salinger

V okviru med ZDA in Sovjetsko zvezo sta precejšnje važnosti dva sestanka v preteklem tednu: sestanek med predstavnikom za tisk v Beli hiši Salingerjem in načelnikom tiskovnega oddelka v sovjetskem zunanjem ministrstvu Harlamovom v Parizu, ter sestanek ravnatelja moskovskih «Izvestij» Adjubeja s Kennedyjem v Beli hiši. Spočetka so tiskovne agencije zatrjevale, da je naloga Salingerja in Harlamova pripraviti izmenjavo intervvjujev med Kennedyjem in Hruščevom po televiziji, toda njiju naloga je bila, kakor so pozneje sporočili, sistematično ublažiti «psihološko napetost» med obema velesilama. Pomenila sta se, kako odpraviti motnje radijskih oddaj, prepoved časopisov in revij, medsebojno «blatenje». Postopoma naj bi vse, kar je sedaj značilno za odnose med ZDA in SZ, zamenjalo «vljudnejše ravnanje in predvsem bolj širokosrčno seznanjanje ene države s politiko druge». Geslo, pod katerim sta se Salinger in Harlamov razgovarjala, je bilo približno tole: «Dovolj je bilo propagandne vojne; bolje je, da vpeljemo prakso medsebojne javne izmenjave političnih argumentov.»

V Parizu sodijo, da se ZDA in SZ v zadnjem času nagibajo k dolgoročni koeksistenci, ki bi jo podkrepili nekateri elementi aktivne izmenjave, predvsem v publicistiki, znanosti in kulturi. Ta usmeritev bi lahko bila tudi trajnejše narave. V tej luči presojajo v Parizu tudi druge podobne pojave v ameriško-sovjetskih odnosih, kakor je bil nedavni intervju ravnatelja «Izvestij» Adjubeja s Kennedyjem in nadaljevanje posvetovanj med Gromikom in Thompsonom.

O intervjuju Adjubeja s Kennedyjem se v mednarodnih krogih poudarja, da je v precejšnji meri vplival na izboljšanje odnosov med ZDA in SZ. Prejšnji teden pa je imel Adjubej nov razgovor s Kennedyjem. Adjubej je na poti v Srednjo Ameriko in v Brazilijo spet prišel v Washington na vabilo Kennedyja in kosil skupno s predsednikom v Beli hiši. Ob tej priložnosti sta imela zelo dolg razgovor, katerega vsebina pa ni znana. Adjubej potuje sedaj v Brazilijo, kjer bo intervjuval brazilskega predsednika Goularta.

V četrtek pa je imel ameriški poslanik v Moskvi Thompson svoj tretji sestanek s sovjetskim zunanjim ministrom Gromikom v zvezi z Berlinom. Po razgovoru je Thompson izjavil, da sta se z Gromikom dogovorila, da se bosta ponovno sestala. Izjavil je, da z Gromikom nista izmenjala nobenih dokumentov. Vendar pa zatrjujejo v poučenih krogih da je Thompson izročil Gromiku dva dokumenta, ki sta odgovor na dokument, ki ga je bil Gromiko izročil Thompsonu med zadnjim sestankom.

Na splošno so komentatorji mnenja, da ni prišlo na tem sestanku do izraza nič posebno novega, temveč da sta oba ponovila že znano stališče svojih vlad. Vendar pa je s tem v zvezi zanimiv komentar, ki ga objavlja «Washington Post» v zvezi z razgovorom med Salingerjem in Harlamovom. List pravi, da nista govorila o ponovnem sestanku med Kennedyjem in Hruščevom, in dodaja: «Salinger je bil obveščen, da se Hruščevu ne mudi z obnovitvijo razgovorov o berlinskem vprašanju.»

Podobno piše tudi «New York Herald Tribune», ki med drugim pravi, da je bilo «Američanom precej jasno sporočeno, da misli Hruščev tudi na druge stvari razen Berlina in da mu trenutno ni do obnovitve formalnih razgovorov med Vzhodom in Zahodom o čemerkoli».

Edino, o čemer se je zvedelo, je bilo to, da je Gromiko na drugem sestanku s Thompsonom sporočil predlog, naj bi tudi zahodni Berlin kot samostojno državo sprejeli v OZN skupno z obema Nemčijama. S tem v zvezi govori ameriški tisk o tako imenovani «tezi o treh Nemčijah». Zatrjujejo, da je Thompson na zadnjem sestanku sporočil zavrnitev tega predloga.

Sicer je tudi predsednik Kennedy na svoji zadnji tiskovni konferenci to potrdil, da v zadnjem času ZDA in Sovjetska zveza razširjajo osnove za neposredne medsebojne stike. Kennedy je poudaril, da ZDA želijo imeti «široko odprte» poti za stike s Sovjetsko zvezo z namenom, da bi se ublažila mednarodna napetost in zmanjšala nevarnost spopada med Vzhodom in Zahodom. O bližnjem obisku Salingerja v Moskvi in o zadnjem razgovoru Adjubeja z njim je predsednik izjavil, da je to del povezanih naporov z namenom, doseči zboljšanje mednarodnega razumevanja. Dodal pa je da sedanji stiki, razgovori in pogajanja pomenijo «prej spremembo vzdušja, ki vlada v ameriško-sovjetskih odnosih, kot pa temeljno zboljšanje samih odnosov». Pri tem je poudaril, da je vzdušje lahko nemajhnega pomena. V odgovorih na vprašanja ni Kennedy niti izključil možnosti, da bi osebno obiskal Sovjetsko zvezo. Takšen obisk pa bi, kakor je rekel, prišel v poštev šele potem, «ko bi v znatnejši meri odpravili sedanje težave».

Punta del Este

Rusk

Ameriška vlada je v svoji politiki na ameriškem kontinentu doživela v preteklih dneh veliko izkušnjo. Konferenca ameriških držav v Punta del Este je bila spopad te politike s stvarnostjo, z objektivnim razvojem političnih razmer na ameriški polobli. Pokazalo se je namreč, da je podlaga, na katero so ZDA doslej postavljale svoje odnose z latinskoameriškimi državami, sedaj previžela. Doslej ni ameriška vlada v Organizaciji ameriških držav naletela na hujši odpor glede svoje gospodarske, vojaške in strateške politike. Na konferenci v Punta del Este — ko je zahtevala vsestranske sankcije proti Kubi — pa je bil odpor nekaterih držav zelo močan, in ga ameriška vlada ni uspela zlomiti kljub močnemu vsestranskemu pritisku.

Kakor je znano, je bil smoter konference, ki se je sklicala po načrtih ZDA, obsoditi Kubo, njeno politiko in njeno notranjo ureditev, izključiti jo iz organizacije in uvesti proti njej politične, gospodarske in druge sankcije. Rezultat pa je naslednji: izglasovana je bila resolucija o izključitvi Kube iz organizmov Organizacije ameriških držav. Resolucija je dobila točno dvotretjinsko večino, ki je v ta namen potrebna. Režim na Kubi so označili kot «marksistično-leninistično vladavino». Sprejeta je bila tudi resolucija o prepovedi trgovine ameriških držav s Kubo in resolucija o «obrambi poloble pred mednarodnim komunizmom», in pozdravlja se ameriški gospodarski program «Zveza za napredek».

Toda pri tem je važno, da so se Brazilija, Argentina, Mehika, Cile, Bolivija in Ekvador vzdržale pri glasovanju za izključitev Kube iz Organizacije ameriških držav, štiri države (Brazilija, Cile, Ekvador in Bolivija(pa niso glasovale za prepoved trgovine s Kubo. To pomeni, da največje in najvplivnejše latinskoameriške države niso sprejele praktičnih ukrepov pritiska.

Castro

Na podlagi tega bi lahko rekli, da je v načrtu bila razprava o Kubi, toda dejansko so v Punta del Este razpravljali o zapletenosti odnosov med državami na ameriški celini. Ministri Brazilije, Argentine, Mehike, Cila, Bolivije in Ekvadorja so v svojih govorih poudarjali, da je treba upoštevati enakopravnost v medsebojnih odnosih in da je nedopustno vmešavanje v notranje zadeve drugih držav. Poudarjali so nujnost politike miroljubnega sožitja tudi na tej celini. Vse to bo moralo nujno privesti ameriško vlado do tega, da temeljito revidira svojo politiko v Latinski Ameriki in da jo prilagodi sedanji stvarnosti, če ne želi novih vedno večjih neuspehov. Saj je že sedanja «zmaga» pokazala, da je dejansko poraz. Državni tajnik Dean Rusk je dobesedno prosjačil pri mali državici Haiti, da se je pridružila resoluciji o izključitvi Kube, ker je manjkal en glas za dvotretjinsko večino. Toda 14 držav, ki so sprejete to resolucijo, dejansko predstavlja le 30 odstotkov prebivalstva vseh držav članic, ker so se, kakor rečeno, največje in najvplivnejše države odločno uprle diktatu Washingtona.

Res je, da je argentinska vojska takoj zagrozila z državnim udarom in zahtevala odstop zunanjega ministra, ko se je vrnil v Buenos Aires; zahtevala je tudi prekinitev diplomatskih odnosov s Kubo. Toda to v ničemer ne zmanjšuje važnosti in veljavnosti gornjih ugotovitev. Kvečjemu jih še podkrepljuje, ker je to dokaz, da se morajo zmernejše lise v Latinski Ameriki nenehno boriti proti močnemu pritisku reakcionarnih sil in tistih sil, ki so v službi ameriških monopolov. Morda bo Frondizi spet popustil pred diktatom vojske, kajti govori se, da je načelno sprejel zahtevo za prekinitev odnosov s Kubo in da bo za sedaj poklical poslanika iz Havane. Na žalost ima v Argentini še vedno veliko politično moč vojska, ki s svojim pritiskom na vlado onemogoča, da bi tamkajšnja politika odločneje krenila v smer, ki bi bila v korist Argentine. To je pač stvar daljšega ali krajšega razvoja, ki je bolj ali manj povezan s celotnim razvojem na tej polobli.

De Gaulle in OAS

De Gaulle

Francoska vlada se je v zadnjih dneh, sodeč po dosedanjih dejanjih, odločila za učinkovitejšo akcijo proti dejavnosti fašistične OAS. V Parizu so okrepili varnostne sile, ki imajo sedaj na razpolago tudi tanke in oklepna vozila. Pod poveljstvom prefekta pariške policije je sedaj okoli 30.000 mož, kar je po mnenju vlade za sedaj dovolj za varnost Pariza. V preteklem tednu so varnostne sile izvršile številne akcije ponoči, tako da so pregledali osebne dokumente tisočem in tisočem ljudi in ustavile več tisoč avtomobilov. Prav pri eni takih operacij se je posrečilo aretirati voditelja terorističnih skupin OAS v Parizu Philippa Castilla prav v trenutku, ko je pripravil načrt za 48 novih atentatov v eni sami noči. Pri njem so našli tudi številne dokumente, na podlagi katerih so aretirali še druge člane OAS.

Medtem se nestrpno pričakuje napovedani de Gaullov govor, ki je določen za 5. februarja. Zatrjuje se, da bo de Gaulle morda že kaj povedal o možnostih bližnjega sporazuma z alžirsko vlado. Se vedno se namreč vztrajno govori, da je sporazum blizu. S tem v zvezi se pojavljajo vsak dan v pariškem tisku številna ugibanja. Vendar pa ni bilo ne na eni ne na drugi strani še nobenih uradnih izjav s tem v zvezi. Zdi se, da se te vztrajne govorice namenoma širijo, da bi izvajali pritisk na alžirsko vlado, naj bi popustila pred de Gaullovim diktatom. Baje so še nekatere težave zaradi nepopustljivosti Francije.

Predsednik alžirske vlade Ben Heda je v intervjuju z agencijo «Magreb Arab Press» izjavil, da ultrasi s svojimi zločinskimi dejanji lahko samo škodujejo prihodnosti Francozov v Alžiriji. Opozoril je tudi na izjavo alžirske vlade od 24. oktobra 1961, ki predlaga pogajanja o neodvisnosti Alžirije. «Sodimo, da ne gre več le za samoodločbo, ker je že sam poglavar francoske države v svojih javnih izjavah večkrat potrdil, da je neodvisnost Alžirije neizogibna,» je poudaril Ben Heda, ki je pripomnil, da je bil namen tega predloga prihraniti na času in izogniti se človeškim žrtvam ter težavam, ki nastajajo pri uresničevanjih samoodločbe. Vendar pa je alžirska vlada pripravljena pogajati se tudi na podlagi samoodločbe, ki bi omogočila alžirskemu ljudstvu, da ustanovi alžirsko državo, suvereno tako v notranjem kot v zunanjem pogledu, pri čemer mu je treba priznati ozemeljsko celovitost, ker je to njegova nesporna in priznana želja.

Ob povratku iz Rabata v Tunis je Ben Heda izjavil, da alžirska vlada ne bo v prihodnosti štedila z napori v korist miru v okviru neodvisne suverene Alžirije in v okviru njene ozemeljske celovitosti.

Tito v Kairu

Maršal Tito je odpotoval v četrtek z ladjo «Galeb» na zuseben obisk v Kairo, kamor ga je bil povabil predsednik Naser. V ZAR bo maršal Tito ostal nekaj časa na oddihu. Vendar pa se v mednarodnih krogih pripisuje temu obisku velik pomen. V Kairu poudarjajo, da bosta Tito in Naser posvetila posebno pozornost tako pozitivnim rezultatom in odmevom beograjske konference, kakor tudi negativnim reagiranjem z raznih strani na načelno politiko neodvisnosti in nevključevanja v bloke.

V političnih krogih v Kairu poudarjajo, da so prišle te negativne reakcije zadnje mesece do izraza tudi v raznih oblikah pritiska na neblokovske dežele, da bi njihovo politiko oslabili, posamezne njene nosilce izolirali in na razne načine ovirali nadaljnje skupne akcije neblokovskih dežel.

Zanimanje znanstvenikov in zaskrbljenost praznovernih

Indijski astrologi bodo razočarani ker bo «konec sveta» zopet odložen

Izredno redek pojav konjunkcije več planetov, združene s popolnim sončnim mrkom, vzbuja med praznovernim prebivalstvom velik strah

NOVI DELHI, 3. — Izredna konjunkcija več planetov v času, ki se začenja danes popoldne, povzroča veliko zanimanje znanstvenikov in na drugi strani veliko zaskrbljenost med praznovernim prebivalstvom v azijskih deželah, zlasti tistih, kjer prevladuje hindujska vera.

Sonce, Luna, Merkur, Venera in Jupiter se bodo znašli na isti črti. Razen tega bo tudi popoln sončni mrk, ki bo viden predvsem na Vzhodni Novi Gvineji, kamor sta že pred dnevi prišli dve znanstveni ekspediciji, in sicer ena ameriška, druga pa japonska. Taki pojavi so zelo redki. V dvajsetem stoletju je to prvič, toda ponovilo se bo v letih 2000 in 2040. Enak pojav je bil leta 1821. Če pa se upošteva tudi «ambient» pojava (sedaj je ta pojav v ozvezdju Kozoroga), izsledimo tak pojav leta 1285. Enaka konjunkcija, toda samo v ozvezdju Vodnarja je bila leta 1524.

Kakor rečeno, povzroča ta pojav na področjih, kjer živi hindujsko prebivalstvo (razen v Indiji tudi v Nepalu, na nekakor področjih Cejlona, na otoku Bali itd.) veliko zaskrbljenost.

Značilno je pri tem, da razni hindujski astrologi napovedujejo s tem v zvezi nesreče, posebno naravne, medtem ko so budistični astrologi nasprotnega mnenja in pravijo, da je to dobro znamenje za mir in blaginjo, in sicer tudi v zvezi z budističnim novim letom, ki se začenja v ponedeljek. Omeniti je treba, da je astrologija, t. j. praznoverje, ki temelji na napovedovanju usode na podlagi zvezd, zelo razširjena prav v omenjenih azijskih deželah, k čemur pripomore tudi tamkajšnja vera. Ni čudno torej, da se tamkajšnje prebivalstvo pripravlja na ta dogodek z verskimi obredi in molitvami, da bi odvrnilo «nesrečo». Na desettisoče Indijcev se je zbralo na obrežju svete reke Gangesa v Benaresu, ker njihova vera zagotavlja, da se s tega področja najlaže pride v «večno življenje». V Indiji in v drugih azijskih deželah so templji natrpani z verniki, ki molijo «za svojo rešitev».

Govori se, da so številne zavarovalne družbe dobile mnogo povpraševanj za zavarovalne police samo za februar, medtem ko niso hoteli v Zahodni Bengaliji številni rudarji oditi v rove.

V Novem Delhiju so hindujski svečeniki prebedeli vso preteklo noč, molili in brali okrog posebnih ognjev, da odstranijo «škodljive učinke nebesnega pojava». Znanstveniki in oblasti so imeli v zadnjem času mnogo opravka, da so na vse načine prepričevali praznoverno ljudstvo, da ta pojav ne more nikakor vplivati na njihovo usodo. Vendar pa je bilo danes v večjih mestih življenje bolj mirno kakor običajno. Številni uradniki so si za te dni zagotovili dopust, mnogo trgovin je bilo zaprtih, trgovski posli so zaostajali in v vlakih je bilo mnogo manj potnikov kakor običajno. Na številnih točkah prestolnice, posebno pa na obrežju svete reke, so moški, ženske in otroci prepevali svete pesmi in molili k boginji uničenja (Candi), naj «prizanese človeštvu».

Predsednik indijske vlade Nehru, ki je na volilnem potovanju, je v svojem govoru osmešil praznovernost in vse «napovedovalce usode» ter poudaril, da je usoda v rokah indijskega prebivalstva samega.

V Indiji so številni astrologi sedaj revidirali svoje horoskope in so se izrekli v pozitivnem smislu. Nekateri pa napovedujejo «nesrečo» samo v drugih deželah. Na vsak način pa je prvi dan tega nenavadnega razdobja potekel mnogo mirneje, kakor so nekateri astrologi napovedovali.

Tudi v drugih azijskih deželah so prebivalci hindujske in budistične vere začeli posebne molitve. V Bangkoku so začeli moliti že včeraj. Kakor običajno, so tudi ob tej priložnosti razni podjetneži izkoristili praznoverje in začeli prodajati posebne kamne, o katerih trdijo, da prihajajo iz nebes in da obvarujejo vsakogar, ki jih ima pri sebi, nesreče v zvezi s sedanjim nebeškim pojavom. V Burmi se je predsednik vlade U Nu sestal s hindujskimi predstavniki ter je skupno z njimi prižgal «sveti očiščevalni ogenj». Nato je odredil izpustitev nad šest sto živali raznih pasem, kar naj «izposluje naklonjenost ter obvaruje življenje».

Celo v Angliji so se skupine ljudi, ki pripadajo sektam, ki se pečajo z raznimi praznovernimi obredi. Danes je skupina sedem ljudi odšla na vrh neke gore v severnozahodni Angliji, da s svojimi obredi «oddaljijo konec sveta». Obred so opravili med snegom in meglo na vrhu gore, o kateri pravijo, da je eno od devetih «duhovnih središč» Velike Britanije.

V Faenzi je znani italijanski seizmolog Bendandi izjavil v zvezi z napovedmi o «koncu sveta»: «Napovedovanje nima nobene znanstvene podlage, in zato mu množica ne bi smela verjeti. Toda na Vzhodu, še posebno v Indiji, kjer suvereno vlada astrologija, ni bilo mogoče, da ne bi taka napoved povzročila zaskrbljenosti in bojazni. Ni jasno, kakšno nesrečo napovedujejo indijski astrologi. Jasna pa je neutemeljenost napovedovanja, ki temelji na konjunkciji zvezd 5. februarja. Tega dne bo namreč pet zvezd: Sonce, Luna, Merkur, Venera in Jupiter zbranih na istem področju neba. Samo Mars in Saturn ne bosta zraven, ker bosta oddaljena petnajst stopinj od kraja sestanka. Gre za pojave, ki niso novi, toda redki in ki so to pot tudi zaradi sončnega mrka dobili posebno važnost. Da gre za povsem neškodljive pojave, dokazuje tudi dejstvo, da je prva konjunkcija, in sicer Venere s Soncem, bila že 27. januarja, ne da bi povzročila kakršne koli posledice.»

Bendandi je na koncu izjavil, da konjunkcija planetov, katerih so se v preteklosti tako bali, ne povzročajo danes nobene bojazni več. Zato bodo indijski astrologi razočarani, ker se napovedana katastrofa ne bo dogodila. In konec sveta bo še enkrat odložen.

—«—

Koprski seminarji

(Nadaljevanje s 1. strani)

sodobno kulturo Slovenije in Jugoslavije in med šolniki je celo nekoliko takih, ki mislijo, da se je kolo zgodovine nekje ustavilo in zato gledajo samo nazaj. Mi pa se moramo napajati ob živih izvirih naše matične kulture in moralna obveza oblasti je, da nam pri tem pomaga ter nam nudi več priložnosti za stike s kulturo naše matične dežele.

Zato tudi mi zahtevamo v bodoče seminarje s kvalitetnimi predavatelji iz Jugoslavije, ki bodo našemu mlademu rodu in njegovim učiteljem prikazali bogastvo naše kulture v preteklosti, pa tudi v sedanjosti.

Želimo, da bi bili podobni bodoči seminarji pri nas sprejeti in spremljani v duhu prav takega širokega razumevanja in da bi potekali v tako prijaznem vzdušju kakor sedanji koprski seminarji.

Po kongresu KD

(Nadaljevanje s 1. strani)

tunizma kot pa iz iskrenega prepričanja v dobroto nove politične perspektive. Proti taki možnosti se je borila zlasti levica KD, ki je zaradi tega ponovno zahtevala uveljavljanje proporcionalnega sistema za izvolitev članov glavnega odbora; v tej svoji težnji sicer se ni uspela, vendar pa je dosegla, da bo novi glavni odbor KD moral odločiti o tem vprašanju najkasneje v roku šestih mesecev.

Zaključke VIII. kongresa KD bodo morali upoštevati tako na desnici, kot na levici, zlasti komunisti in levo krilo v PSI, ki so bili v bistvu skeptični glede končnega rezultata tega kongresa. Vodstvo KPI je že razpravljalo o «temah perspektive, ki se odpira danes akciji za dejanski obrat v levo v italijanski notranji politiki», Togliatti pa je hkrati izjavil, da se «pred demokratične stranke in ljudske množice postavljajo važne in nove naloge».

Kongres je sicer odločil, vendar pa se šele sedaj začenjajo težkoče; toda bistvena razlika je v tem: prej so bile težkoče jalove, sedaj pa bodo plodne, ker je odprta pot za njihovo premagovanje.

Na zaključke VIII. kongresa KD gledamo z zaupanjem tudi mi Slovenci, ker smo upravičeni pričakovati, da se bo začetek nove vladne politike odrazil pozitivno tudi na področju odnosov do narodnostnih manjšin, vendar pa pomeni nova vladna koalicija med KD, PSDI in PRI, ki jo bodo podpirali tudi socialisti, precejšen korak naprej tudi glede vprašanj, ki se tičejo neposredno tudi nas Slovencev, in prepričani smo, da bi moral s časom na tem področju zapihati povsem nov veter.

DUŠAN HREŠČAK

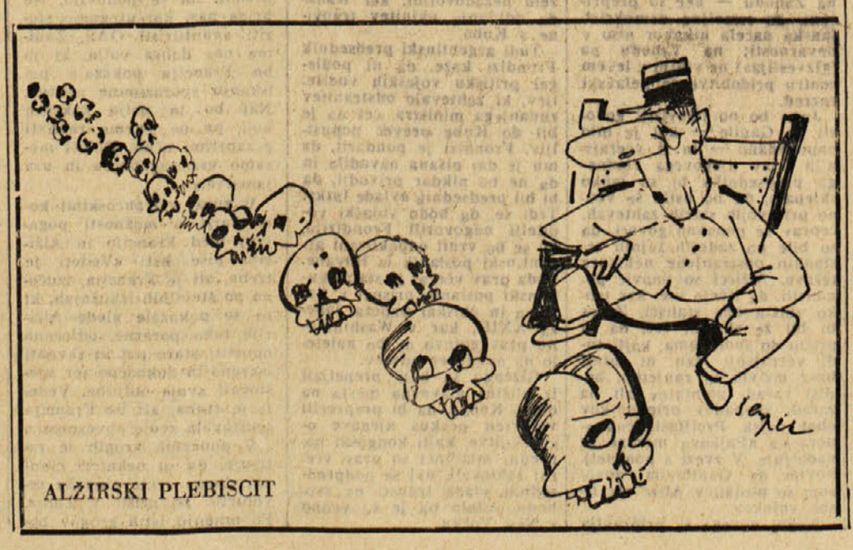

ALŽIRSKI PLEBISCIT

SRCE na pravem mestu

CLARK CARLISLE

Ko se je policijski poročnik Randall pojavil v baru «Continental» in me pozval, naj mu sledim, je to bilo največje presenečenje mojega življenja.

Ne morda zaradi tega, ker bi imel snežnobelo vest. Nasprotno. Bil sem presenečen, ker sem vedel, da tokrat prav gotovo nisem zagrešil nobene napake. Niti policija niti katerikoli detektiv na svetu mi ne bi mogel dokazati prav ničesar.

Poročnik Randall je pristopil k majhni okrogli mizici, za katero sem s čedno grajeno plavolasko srkal svoj koktajl, me nekaj časa fiksiral s svojimi nesimpatičnimi, mačje rumenimi očmi in rekel:

«Izpijte, profesor, in me pospremite do policije. Nekaj se morava pogovoriti!»

«Kaj je bilo narobe?» sem razmišljal med vožnjo. Ali je bilo sploh kaj narobe? To je bilo vendar mojstrsko delo, krona moje kariere in moj zadnji, veliki plen, ki bi mi dovoljeval mirno življenje in številne koktajle v družbi čedno grajenih plavolask.

Sklenil sem, da bom Randalla potipal za zob.

«Kaj nameravate z menoj, poročnik?» sem ga vprašal mimogrede.

S svojimi mačje rumenimi očmi me je nekam podcenjujoče pogledal in osorno odgovoril:

«Gre za roparski napad in za poskus uboja.»

Poskus uboja! Težak kamen se mi je odvalil s srca. Če je policija iskala človeka, ki je poskušal nekoga ubiti, sem lahko bil brez skrbi. In niti prikriti vam nočem, zakaj.

Po naravi sem skromen. Prav nič ne skrivam, kako nepomemben sem v mnogih pogledih. Kljub temu pa posedujem nekaj koristnih talentov. Ne veliko, toda dva vendarle. Eden je določena nagnjenost k skrbnosti, medtem ko je drugi brez dvoma nekoliko nenavaden: če imam v roki kakršnokoli orožje, nikoli ne zgrešim.

Morda zdaj razumete, zakaj sem sproščeno zadihal, ko je policijski poročnik Randall govoril o poskusu uboja. Sam nikakor nisem mogel biti storilec, katerega je iskal, kajti če streljam na kakega človeka, potem to ni več poskus uboja, ampak — uboj.

Vse to mi je šinilo skozi možgane na poti do policije. In še nekaj: zadeva s Kreditno družbo.

Ko sem se ozrl na Randalla, kako je zraven mene z zagrizenim obrazom upravljal vozilo in me kljub temu ni niti za trenutek spustil iz oči, sem imel smešen občutek, da je tudi on mislil na Kreditno družbo. Toda tu sem bil pred njim. Medtem ko je on slepo tipal v temi, sem sam prav natančno vedel, kaj se je bilo zgodilo.

Sam sem namreč pripravil in izvedel vso zadevo.

Uradi Kreditne družbe so v drugem nadstropju neke šestnadstropne zgradbe v strogem osrčju mesta. Ta družba, privatno in zelo diskretno podjetje, posoja zneske med 50 in 1500 dolarji. Posoja vsakomur, kdor je pripravljen podpisati pogodbo in plačati 27-odstotne obresti.

Posojila se izplačujejo v gotovini. Iz predala neposredno pod okencem. To sem vedel zaradi tega, ker sem nekoč tudi sam potreboval skromno posojilo in pri tem na veliko zadovoljstvo opazil v predalu dobele zavitke bankovcev. Za odpiranje predala z denarjem je poslovodja uporabljal varnostni ključ, katerega si je iz previdnosti privezal na naramnice.

Sleherna birokracija mi je skrajno zoprna, zato sem sklenil, da bom Kreditno družbo olajšal za čim več lepo zavitih in povezanih bankovcev, ne da bi prej opravil predpisane formalnosti. Z drugimi besedami: sklenil sem, da bom Kreditno družbo izropal.

Danes dopoldne sem uresničil svoj načrt.

Vse je šlo kot po loju.

Natanko štiri minute pred enajsto sem stopil v poslop-

M. Remec *Vignjeta*

je družbe. V roki sem vihtel veliko aktovko. Nekaj mimoidočih se je kmalu porazgubilo z ulice. Nihče se ni ozrl name.

Že pri vhodu sem ugotovil, da je dvigalo pravkar odpeljalo v zgornje nadstropje. To mi je nadvse ustrezalo. Stopnišče je bilo kot izumrlo. Naglo sem se povzpel do drugega nadstropja, kjer so bili uradi Kreditne družbe. Odprl sem vrata in s pogledom naglo preletel ves prostor. Razen poslovodje gospada Hardinga ni bilo nikogar. Previdno sem zaprl vrata in porinil zapah, da bi se zavaroval pred neprijetnimi presenečenji. Harding tega niti ni opazil. Stal je pred svojim okencem in me s prijaznjenim izrazom na licu, s katerim je običajno sprejemal stranke, toplo pozdravil:

«Oh, gospod Carmichael! Lepo, da vas zopet vidim. S čim vam lahko tokrat ustrežem?»

Nekoliko me je presenetilo, da si je zapomnil moje ime, toda stopil sem naravnost proti okencu, se mu zarežal v obraz in potegnil revolver iz aktovke. Revolver tipa «Woodsman», ki je sicer malokalibrski, toda po preciznosti nedosegljivo orožje.

Naperil sem ga na Hardinga in mu velel:

«Ustregli mi boste, če se nekoliko odmaknete od alarmnega zvonca. Potem vas prosim, da vzamete ključ in mi odprete blagajno, gospod Harding. Gre namreč za roparski napad, če tega niste že sami uganili!»

Harding je izbuljil oči, da so bile videti kot dve biljardni krogli, in prebledel od strahu. Toda ubogljivo je poiskal ključ in odprl predal z bankovci. Debele zavitke mi je brez besede naložil v aktovko, kot sem mu bil ukazal.

Svoje stvari sem bil popolnoma gotov. Z levo roko sem pobral s police pred okencem dragoceno aktovko in pri tem pogledal na zapestno uro. Vse skupaj je trajalo komaj šest minut. Zdaj se je moj skrbno pripravljeni načrt odvijal sam po sebi. Letalske sirene, ki jih preizkušajo vsak ponedeljek točno ob enajstih, so pričele oglušujoče tuliti. Njihovo tuljenje je popolnoma zadušilo rahel pok mojega «Woodsmana», ko sem Hardinga ustrelil naravnost v srce.

Pet minut po dvanajsti uri sem bil že zopet v svoji opremljeni sobi. Preštel sem plen in sklenil, da bom zvečer svojo zmago proslavil v baru «Continental».

Morda zdaj razumete, zakaj sem bil presenečen, ko je poročnik Randall pristopil k moji mizi, in zakaj sem občutil olajšanje, ko je rekel, da hoče raziskati le poskus uboja. Razumeli boste tudi, zakaj sem mu mirno in brez skrbi sledil na policiji v mračen hlev, katerega je imenoval svojo pisarno.

Odprl je predal svoje pisalne mize in privlekel na dan — mojo aktovko. Bila je odprta. Videl sem, da je bila še vedno natlačena z zaviti ki bankovcev.

«Veste, kaj je to?» me je vprašal ostro.

«Videti je kot denar.»

Pričel sem se potiti.

«Uganili ste, profesor. Sedeminštirideset tisoč sivcev. Točno sto jih je manj, kot so jih danes opoldne izropali v Kreditni družbi. Veste morda, kje smo našli denar?»

«Kako naj bi vedel?» sem zamrmral v odgovor in namrščil čelo.

«V vaši sobi. Našli smo še več.»

Zopet je segel v predal pisalne mize in mi pomoli pod nos moj revolver.

«Sele pred kratkim ste streljali iz njega. Krogla, ki so jo pobrali iz Hardinga, izvira iz tega orožja.»

«Kdo je Harding?» sem pričel jecljati.

«Poslovodja Kreditne družbe. Človek, ki ste ga danes opoldne ustrelili.»

Postalo mi je slabo v želodcu.

Randall je nadaljeval: «Indicijski dokaz popolnoma drži, čeprav ga ne potrebujemo. Imamo namreč pričo, ki vas lahko identificira.»

Čutil sem, kako so mi kaplje potu pričele polzeti po hrbtu navzdol.

«Hočete me prestrašiti. Kdo naj bi bil ta priča?» sem izdavil s skrajnim naporom.

«Harding.»

«Harding?» Požrl sem slino. «Kako pri hudiču me lahko identificira človek, ki je mrtev?»

«Kdo govori o mrliču?» se je zarežal Randall. «Harding je tako živ kot vi ali jaz.»

Zaprlo mi je sapo. Molče sem strmel v poročnika. Ta je zasmehljivo nadaljeval:

«Harding niti ni resno ranjen. Le nekoliko krvi je izgubil, to je vse. Nekaj minut potem, ko ste streljali nanj, je prišel zopet k zavesti. Splazil se je do telefona in nas poklical. Vpil je, da ga je neki Andrew Carmichael roparsko napadel. Tako udobnega posla že dolgo nismo imeli. Samo vašo sobo smo morali preiskati.»

Stisnil sem zobe in pričel razmišljati. To, kar je zatrjeval Randall, sploh ni moglo

(Nadaljevanje na 8. strani)

Angleški pisatelj Somerset Maugham je praznoval 88-letnico. Na sliki je v svoji vili «La Mauresque» v Saint-Jean-Cap Ferrat, kjer prebiva še vedno čil in bister

ZA KRITIKO, POEZIJO IN DRAMATIKO ŠE ROMAN

Matej Bor je presenetil s svojim romanom Daljave

Roman prinaša v slovensko vojno tematiko nov umetniški aspekt, poslužuje pa se originalne pripovedne tehnike

Matej Bor, to je predvsem pojem za partizansko poezijo. In menda ni Slovenca, ki ne bi poznal Mateja Bora kot velikega partizanskega pesnika. Matej Bor tudi po vojni kot pesnik ni docela utihnil. Toda javnost je presenetil s svojimi dramami. Potem se je lotil prevajanja Shakespeara. Letos pa je mnogim pripravil novo presenečenje. Izdal je knjigo kritik in esejev, v katerih se je pokazal kot prav tako razgiban, pronicav in kritičen duh. Zdaj pa je pripravil še eno presenečenje. Brez posebnih napovedi je pri Cankarjevi založbi v njeni zbirki Sodobni roman pred koncem leta izšel roman Mateja Bora z naslovom Daljave. Na ta način je Matej Bor dopolnil svojo široko ustvarjalnost in s svojim najobširnejšim tekstom, z romanom, s katerim bo ne samo vzbudil zanimanje, temveč dosegel tudi široko priznanje, dopolnil svoj delež v slovenski književnosti.

V svojem novoletnem intervjuju je Matej Bor pojasnil, zakaj se je lotil romana: «Zato, ker imam rad poezijo: v sodobnem romanu pa je je dostikrat več kot v poeziji; mislim, da zato, ker ima tesnejšo zvezo z globljo resničnostjo človeka kot velik del tako imenovane moderne poezije.» Razen tega pa je Bor še dejal: «V veliki prostranosti romana se čuti domišljija manj vezana kot na pr. v drami. In zaželel sem si tudi neposreden stik z bralcem, brez posrednikov, kot jih terja drama.»

Borov roman Daljave je roman s partizansko tematiko, roman o zadnji vojni, v katerem pa posega pisatelj tudi v današnji čas. Knjigovodja Blaž Oblak umira in v agoniji podoživlja svojo življenjsko pot. Zlasti še tisti čas, ko je odšel v partizane in srečal tam prijatelja Mirka, ki je pritegnil Blaža v svojo sabotažno skupino. Toda, ko so zaradi Mirkove napake namesto sovražnikov obležali ob eksploziji otroci, sta se njuni poti ločili. Mirko je iz strahu pred odgovornostjo dezertiral in postal izdajalec. Blaž pa je po notranjih bojih vendarle našel pravo pot. Seveda pa Mirko in Blaž nista edini osebi romana. Njuno usodo spremlja še vrsta drugih oseb. In pripoved o usodah teh prepleta pisatelj v pripoved o poglavitnih nosilcih dogajanja, tako da so Daljave roman o moralni problematiki vrste oseb, ki sta jih vojna in surovi čas potegnila v svoje kolesje.

Okvir in tematika romana sta nudila pisatelju možnost široke epske pripovedi. Vendar pa se Bor te možnosti ni poslužil in tako njegov roman ni pripoved o zunanjih dogodkih vojne in o usodah ljudi v nje. Res je, da pisatelj opisov zunanjih dogajanj ni izključil, vendar pa je v tem pogledu skop in je ohranil nekako ravnotežje med opisom zunanjih dogajanj ter med obravnavanjem moralne problematike svojih junakov; njihove moralne občutljivosti in trdnosti, pa tudi otopelosti in pogube. Vse to je pisatelj opravil lahko samo s poglobljeno psihološko in moralno analizo in s temeljitimi posegi v notranjost ljudi. Tako prinaša Borov roman v slovensko vojno tematiko, ki se je doslej gibala na akcijski površini, nov poglobljen umetniški aspekt. Seveda pa je pri tem Borov odnos do velikega časa in do ljudi v njem pravično ocenjen.

Obravnavanje vojnega časa in njegovega odmeva v sedanjosti, pripoved o zunanjih dogodkih vojne in psihološka analiza, vse to je terjalo tudi novih prijemov v pripovedni tehniki. Borov roman Daljave ne predstavlja samo v pogledu snovi nekaj novega, temveč morda še večjo novost v načinu pripovedi. Matej Bor je med slovenskimi romanopisci docela originalen, poslužuje pa se pri tem pripovedne tehnike, ki jo poznamo iz filmov ali radijskih iger. Iz sodobnosti se ozira v preteklost, slika minule dogodke, jih dopolnjuje z meditacijami in neopazno prehaja spet v sedanji čas. Tako zahteva sicer od bralca več zbranosti in sodelovanja, posamezne usode pa so s tem bolj zaokrožene in dogodki docela razjasnjeni, vojna in današnji čas pa sta vzročno povezani in konfrontirani.

Omenili bi še, da ima Borov roman še druge odlike. Napisan je duhovito, vseskozi miselno poglobljeno, prepreden je s fantazijo in aforistično meditacijo. Seveda pa delo ni brez pomanjkljivosti. Morda se bralcu zdi, da je na nekaterih mestih avtorju šlo predvsem za novo tehniko pripovedi in da je skrb za formalno plat preočita. Morda bi nekaj krajšanja delu ne bilo v škodo. Tudi nekatere osebnosti so premalo življenjske. Morda so sicer v skladu z nekako privzdignjenostjo celotnega romana, vendar so za epsko delo premalo prepričljive, in preveč zgolj simbolične. Morda je v romanu tudi nesorazmerje med Blažem, ki naj bi bil glavna osebnost, in med Mirkom, ki pa je vendarle bolj izdelan. Toda v primeri z veličino dela pomanjkljivosti niso bistvene, tako da je Borov roman resnično «po dolgem času slovenski roman, ki na izviren, docela nov način obravnava partizanski čas, moralno problematiko ljudi v usodnih dneh, to pa s poglobljeno psihološko analizo», kot je zapisano v novoletnem intervjuju z avtorjem.

Sl. Ru.

DA BI SE OBNOVILA ZANEMARJENA PROSVETNA PANOGA

Dramatiki v prosvetnih društvih je treba posvetiti več pozornosti

Nekatera društva nikoli niso povsem prenehala z odrskim delom, drugod pa se ponovno javlja želja po takem delu. Kakor povsod, čaka tudi tukaj glavno delo mladino

Nedavno se je prosvetno društvo v Standrežu obrnilo na Slovensko gledališče v Trstu s prošnjo, naj bi mu pomagalo pri njegovem namenu, da s svojimi igralci postavi na oder «Miklovo Zalo». Pomoč, ki jo društvo želi, se nanaša na režiserja, kostume, sceno in druge potrebne stvari. Gotovo živi pri Standrešcih v lepem spominu njihova uprizoritev istega dela pred dobrim desetletjem. Očitno je pa tudi, da je pri njih želja in volja zopet zopet nastopiti z gledališkim delom.

Standrešci so nam dali pobudo za razmišljanje, kako je glede dramatike po naših prosvetnih društvih. Na Primorskem je ljubezen do odrskega delovanja že starega datuma, saj sega še v dobo pred prvo svetovno vojno. Pri tem se je to delovanje dvignilo do zavidne višine, tako da se diletantski igralci niso plašili niti pred velikimi gledališkimi deli. Potem so sledila leta, ko je bila vsa kultura in prosveta zatrta, dokler ni prišla sprostitev l. 1945.

Želeli smo ugotoviti, kakšno je sedaj stanje na tem področju, pa smo se o tem nekoliko pogovarjali s tov. Edvinom Švabom, drugim tajnikom Prosvetne zveze. Zanimalo nas je vedeti, ali danes sploh še obstaja volja za odrsko delovanje. Ali se danes mladim — in tudi starejšim — ljudem ljubi nastopati na odru in se za to pripravljati? Po mnenju tov. Švaba ni govora, da bi take volje ne bilo. Pri vseh društvih obstaja tudi želja, da bi kaj pripravili in bi potem s tem, kar so pripravili, pred občinstvom nastopili. Povsod bi tudi bilo mogoče ustvariti skupino, ki bi bila pripravljena igrati. Toda prva ovira, na katero društva nalete že pri prvem koraku, je vprašanje režiserja. Tudi če ni človek iz gledališča, da bi bil vsaj kdo s primerno izobrazbo in avtoriteto. (Kar se režiserjev iz gledališča tiče, je seveda stvar taka, da so igralci pač predvsem vezani na svoje službeno mesto in delo. Kolikor pa so prosti, ni ovire, da ne bi lahko pri posameznih društvih pomagali kot režiserji.)

Ponekod se javlja mišljenje, češ kaj se bomo mi ubadali z dramatiko, ko pa imamo gledališče, kjer lahko vidimo na vse drugačen način podano to, za kar bi se mi skoraj brez uspeha trudili. Tako naziranje je treba pobijati. Amaterska gledališča so vedno delovala tudi poleg poklicnih in gotovo je, da so bila poklicna gledališča povsod daleč pred amaterskimi. Toda to amaterjev ni odvračalo, da ne bi vendar z navdušenjem igrali, kakor so mogli in znali. Sicer so še druge «motnje»: kino, televizija, vendar se da kljub vsemu delati in kaj doseči, ako se le najde človek, ki zna pripravljenost članov društva spretno izkoristiti.

Izkazalo se je tudi, da je bil najboljši obisk tako gledaliških predstav kakor prireditev amaterskih skupin prav tam, kjer so take skupine delovale. Tu bi se lahko na pr. navedel Boršt, dokler so imeli tamkaj vsaj skromno dvorano, ki je pa sedaj ni več. Prav vprašanje dvoran pa ni aktualno samo za Boršt, temveč za toliko drugih krajev. Takoj po vojni se je v prvem zaletu marsikaj naredilo, vse je bilo nekako lažje, sedaj se pa marsikje sami sebe «tolažijo»: «Kaj naj naredimo, ko pa nič ne moremo.» Toda tudi pomanjkanje dvorane ne more biti vzrok, da se ne bi nič naredilo, za kar je spet tu primer: Lonjer. Lonjerci prav tako, nimajo dvorane, pa vendar vsako leto kaj pripravijo in potem gredo pač igrat, kjer so dvorane. Ne bi bilo treba povsem zanemariti tudi dejstva, da obstaja možnost nastopanja v obmejnem pasu tudi onstran meje.

In ko se skuša, da bi se kot oblika prosvetnega delovanja uveljavili «klubski večeri», bodo gotovo potrebna tudi manjša dramska dela, skeči in enodejanke za take večere. Zdi se, da bo za društva v takšni obliki delovanja skoraj neizogibno potrebno seči po takih drobnih delih. Seveda ostane slej ko prej odprto vprašanje strokovne pomoči, ki pa le ni nerešljivo.

Zanimivo je, da hočejo sploh povsod, kjer se ukvarjajo z mislijo na odrske nastope, imeti dramska dela s kar najmanjšo zasedbo. Pri tem pa se ne povsem zavedajo, da so taka dela za amaterske odre mogoče še težja, saj je treba že boljših igralcev.

Kakor mladina deluje v pevskih zborih ali ponekod v folklornih skupinah, tako bo treba prav mladino pripraviti do tega, da se bo združevala v dramatičnih krožkih in se kolikor mogoče stalno učila vsaj krajših dramskih del, mogoče celo napisanih nalašč za kako priliko.

Kar pa se občinstva tiče, se je že ponovno izkazalo, da domačini vedno napolnijo prostor, kjer nastopa njih dramska skupina; in tudi kadar ta gostuje, je v dvoranah dovolj občinstva.

Dramatiko, to nekoliko zanemarjeno panogo prosvetnega delovanja, je treba čimprej obnoviti — v zadoščenje tistih, ki bodo nastopali in v veselje občinstva. Pri nekaterih društvih se je delo že začelo. Ko se bodo pokazali uspehi, naj lep zgled potegne za seboj še ostala društva.

PREVOD IZ ŠVEDŠČINE

Ivar Lo-Johansson: KUNGSGATAN

Sodobno švedsko književnost pri nas slabo poznamo, kar je razumljivo, saj dela švedskih pisateljev pri nas malo prevajamo. Roman Kungsgatan, Kraljeva ulica, ki ga je napisal sodobni švedski pisatelj Ivar Lo-Johansson in ki je v prevodu Janka Modra pravkar izšel v Mariboru pri založbi Obzorja, pa bo nedvomno pripomogel k boljšemu spoznavanju sodobne, švedske literature. Razen tega bo ta roman našim ljudem prikazal košček življenja na Švedskem v času po prvi vojni in nam z očmi naprednega pisatelja približal socialno in družbeno problematiko Švedske v tistem času.

Kungsgatan je ena glavnih ulic Stockholma. Niti ni preveč dolga niti široka, vendar je v središču dogajanja švedskega glavnega mesta. In v središče dogajanja svojega romana jo je postavil tudi pisatelj, čeprav morda le simbolično. Kungsgatan je namreč tudi ulica greha. Tu se zbirajo prostitutke in od tu izvira zlo, ki močno prizadeva življenje Svedske, oz. ga je prizadevalo v času med obema vojnama, ko se roman dogaja. Seveda pa Kungsgatan ni samo roman o prostituciji in moralnem zlu. V njem obravnava pisatelj tudi problem podeželja, zlasti bega mladih ljudi v mesta, kjer si iščejo košček kruha in lepšega življenja. Toda tudi v mestu najdejo ti mladi ljudje pogosto kaj skromno življenje, pogosto pa tudi žalostno usodo, kot se je to zgodilo z glavnika junakoma romana. To sta kmečki sin Adrian, ki se iztrga iz ozkega in siromašnega okolja domače hiše in odide v Stockholm, kjer životari kot priložnostni delavec, kurir, pomožni pismonoša. Vsekakor pa vse drugače, kot si je nekoč predstavljal v sanjah. Druga osebnost romana je Marta, bajtarska hči iz iste vasi kot Adrian. Že doma je bilo med njima nekaj ljubezni in nekaj strasti, potem pa je tudi Marta odšla v svet. Tu se sprva preživlja kot natakarica, toda vse preveč je lepa. In prav to jo privede na pot prostitucije in lahkega zaslužka. Adrian in Marta se v mestu le redkokdaj srečata, vendar ves čas hrepenita po čisti, mirni ljubezni. Kadar pa prideta skupaj, se srečata ob nepravem času. In tako Marta, ki je vendar užila nekaj več lepšega življenja kot Adrian, okuži s spolno boleznijo Adriana, ki mu bolezen dokončno spodnese korenine. Bolezen oba izrine iz življenja, v katerem se Adrian komaj, komaj še ujame, Marto pa dokončno stre.

Seveda je v okviru te zgodbe pisateljevo pripovedovanje široko razpleteno. Pisatelj slika poleg Adriana in Marte še vrsto drugih oseb, na deželi in v mestu in tako zajema ne samo problem prostitucije temveč tudi problem malih ljudi, ki s podeželja beže za srečo v mesto. Roman Kungsgatan je v obravnavanju ljubezenske problematike močno podoben švedskim filmom: odkrit je, neposreden, brez zlagane moralnosti in brez sramu prikazuje resnico. Ko je pred dobrimi dvajsetimi leti izšel, so ga hoteli proglasiti za pornografsko literaturo. Danes pa uživa roman splošno priznanje kot klasično literarno delo, kot svarilno vzgojno orožje v boju zoper prostitucijo in kot realističen dokument časa med obema vojnama.

Morda je pisateljevo pripovedovanje malce dolgovezno (roman ima skoraj 600 strani), morda si bralec le želi kaj več kot suho, realistično opisovanje doživetij, morda gre pisatelj včasih res predaleč. Toda prav gotovo bodo tudi slovenski bralci brali to delo sodobne švedske književnosti, pa čeprav je problematika v taki obliki, kot jo obravnava roman, vendarle malce tuja in švedski svet vendarle drugačen od našega. Že zaradi resničnega in tudi nekoliko avtobiografičnega prikaza življenja in zaradi napredne, poštene ideje, ki je pisatelju osnovno vodilo, pa zasluži to delo pozornost in branje, čeprav sicer romana ne moremo šteti med tiste najvišje literarne umotvore, ki človeka plemenitijo in notranje bogate.

Sl. Ru.

Dvoje prireditev prejšnje nedelje

Na prireditvi v okviru Slovenske prosvetne matice je v nedeljo predaval o Simonu Gregorčiču šempolajski župnik Mazora, med samim predavanjem pa so se vrstile recitacije pesmi goriškega slavčka. Prireditev se je zaključila s petjem. Najprej je ob klavirski spremljavi prof. Mirce Sancinove zapela mezzosopranistka Nadja Pertotova, dve pesmi pa je zapel zbor iz Borša pod vodstvom pevovodje Petarosa. Slovenska prosvetna matica je za to priložnost izdala tudi razglednice, na katerih je upodobljen Simon Gregorčič v različnih starostnih dobah.

V Avditoriju pa je bila prireditev, posvečena predvsem verskemu tisku na Tržaškem in Goriškem, o katerem je imel predavanje s skioptičnimi slikami prof. Jože Peterlin. Iz svojih del sta brala Vinko Beličič in Stanko Janežič, in to iz svojih knjig, ki sta izšli pred kratkim. Matejka Peterlinova pa je prebrala nekaj pesmi Brune Pertotove. V tem delu sporeda je dvakrat nastopil tudi goriški moški oktet, ki si je z lepim petjem pridobil simpatije občinstva. Drugi del prireditve so izvedli člani Slovenskega odra, ki so brali Santuzzov misterij o Adamu in Evi ter o Kajnu in Abelu. Nastopili so Jurij Slama (Adam), Marjana Lapornik (Eva), Drago Štoka (Kajn), Edi Košuta (Abel) ter Ivan Buzečan (angel varuh).

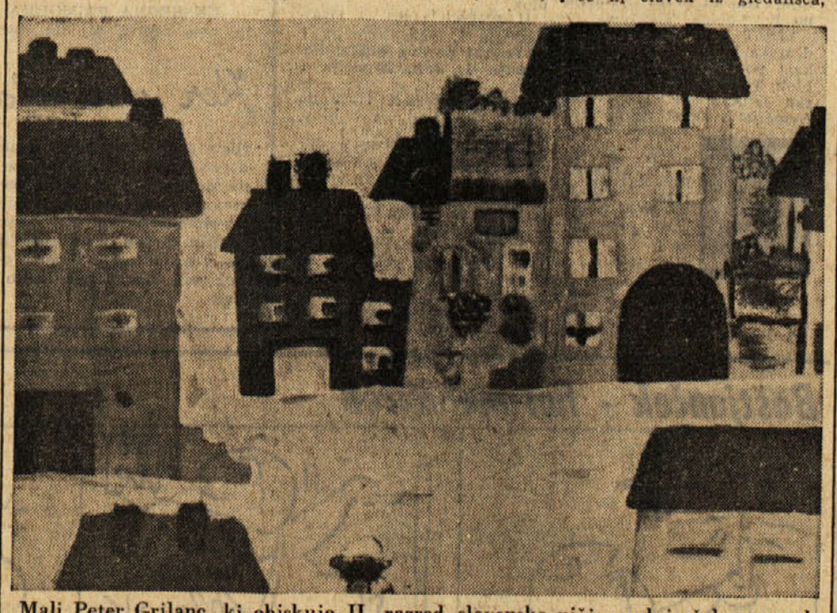

Mali Peter Grilanc, ki obiskuje II. razred slovenske nižje srednje šole, se med svojimi vrstniki odlikuje v risanju. S svojimi linorezi pa sodeluje v «Mesečnih novicah», ki jih izdaja dijak iste šole Sergij Verč. Ta je pred kratkim celo organiziral Grilancu osebno razstavo, ki smo si jo ogledali. Da bi imel mladi slikar še večje veselje pri svojem delu, smo sklenili objaviti v našem listu gornjo sliko, ki jo je Grilanc imenoval «Vas» (olje), ter še linorez, ki je tudi na tej strani. Na šoli ima Grilanc za risanje prof. Ksenijo Diracca

Peter Grilanc

Pod morjem (linorez)

avtomobilizem

POSEBNOSTI MODELA DKW - JUNIOR

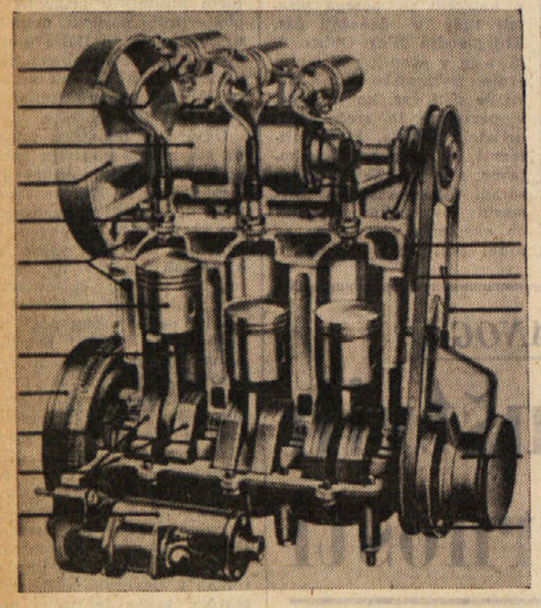

Model DKW Junior, ni čisto nov, saj ga je tovarna predstavila v izvedbi 600, že na Frankfurtskem salonu leta 1957, vendar pa je s serijsko proizvodnjo začela šele dve leti pozneje.

Tehnične značilnosti.

MOTOR 3 cilindrski dvotaktni vrstni motor izvrtina cilindra 68 mm., hod bata 68 delovna prostornina 741 kub. cm., kompresijsko razmerje 8,25, moč motorja 34 KS (DIN), 39 KS (SAE) pri 4300 obr-min - maksimalni vrtilni moment 7,8 mkg (SAE) pri 2500 obr-min. Mazanje potom zmesi.

POGON motor spredaj in pogon na prednja kolesa. Prenos vrtilnega momenta preko enoplošče suhe sklopke (na željo avtomatična sklopka Saxomat) — polno sinkronizirani štiristopenjski menjalnik s pretikalno ročico pod volanom.

Prednji kolesi sta vpeti posamič na ročicah s transverzalnimi natezalci in prečnimi stabilizatorji. Spredaj in zadaj hidravlični amortizerji. Zavore hidravlične na vsa štiri kolesa.

PORABA GORIVA, VOZNE SPOSOBNOSTI

Poraba pogonskega goriva po tovarniških podatkih znaša 7,3 litrov/100 km. Maksimalna hitrost 115 km/h.

CENA: 945.000

LETNA TAKSA: 20.711 lir.

Oktobra meseca je prišel na trg tudi nov model DKW 800 De Luxe, ki ima v glavnem iste karakteristike kot prejšnji model, le da je delovna prostornina povečana na 796 kub/cm. in ista moč motorja se pri njem doseže pri 4000 obr./min.

Ker je ta DKW motor dokaj neobičajen, prilogamo sliko njegovega prereza.

O RAZLIČNIH VREDNOSTIH KONJSKIH SIL

TEHNIČNI KOTIČEK

Konjske sile nimajo vselej enake vrednosti. Ob opisu raznih avtomobilskih modelov srečamo kratice DIN, SAE, CUNA. Kaj pomenijo? Kako to, da je včasih moč istega modela drugačna če je leta zgrajen v eni ali v drugi državi, kljub temu, da ima vedno isti motor?

Skušali bomo razčistiti pojme.

Najprej naj povemo, da vrednost konjskih moči (rabimo lahko tudi izraz konjska sila) ni povsod enaka.

Pri nas pravimo, da predstavlja 1 KM (ali KS) storilnost, silo stroja, ki dvigne 75 kg 1 m visoko v eni sekundi (To označujemo tudi s PS).

Pri Angležih pa ni tako. Angleži so v merski sistem uvedli konjsko moč, ki je močnejša od naše in lahko opravi 76,04 kgm dela v eni sekundi. Zanjo imamo kratico HP (horse power.)

Inženir v ZDA meri moč motorja po SAE normah (Society of automotive enginering) in pri tem upošteva čisto moč motorja. Zračni čistilec, izpušna cev sta pri merjenju moči motorja demontirani, ostale pomožne agregate, kot so vodna črpalka z ventilatorjem, dinamo, črpalka za gorivo in olje in podobno pa poganja tuja sila. Vse omenjene agregate, ki odvzemajo moč, mora v praksi poganjati motor sam. Konjske moči so tam označene v HP enotah.

Po DIN normah merijo pod istimi pogoji kot obratuje motor v praksi, torej s priključenimi pomožnimi agregati in upoštevanjem upora pri sesanju zraka in upora pri izpuhu. DIN norme uporabljajo Nemci in označujejo moč v PS.

Italijani in Francozi pa merijo spet po svoje. Italijanski inženirji so ubrali srednjo pot s tem, da so demontirali pri merjenju čistilec zraka in izpuh, pomožne agregate pa so pustili priključene. To so CUNA norme.

Francozi računajo z CV (cheval vapeur) ki ustrezajo PS konjskim močem, metoda pa temelji na SAE normah.

Naslednja tabela obsega pregled metod merjenja moči avtomobilskih strojev:

100% Nemčija

DIN-PS pomožni agregati priključeni na motor, čistilec zraka in izpuh sta všteta (75 kgm/s).

88% Amerika-Anglija

SAE-HP pomožne agregate poganja tuji motor, čistilec zraka in izpuh sta demontirana (76,04 kgm/s).

87% Francija

SAE-PS pomožne agregate poganja tuji motor, čistilec zraka in izpuh sta demontirana (75 kgm/ss).

93% Italija

CUNA-PS pomožni agregati priključeni na motor, čistilec zraka in izpuh sta demontirana (75 kgm/ss).

S pomočjo tabele lahko približno izrazimo in primerjamo francoske, italijanske, angleške in ameriške konjske moči z nemškimi.

VARNOST NA CESTAH KOPRSKEGA OKRAJA

Večkrat smo že objavili statistike o avtomobilskih nezgodah na tržaških in italijanskih cestah in iz njih smo spoznali, da spada med najnevarnejše ceste prav tista, ki pelje iz Trsta na škofijski blok. Marsikdo se tako sprašuje, kako je na drugi strani.

Odsek za varnost obcestnega prometa koprskega okraja na katerega smo se obrnili, nam je nudil tele podatke:

V okraju Koper je bilo v letu 1961 skupno 345 prometnih nezgod, pri katerih je izgubilo življenje 21 ljudi, 203 jih je bilo težje ranjenih in 154 lažje poškodovanih. Materialna škoda ocenjena le na vozilih in cestnih objektih pa je znašala 93.415.000 dinarjev.

V primerjavi s prejšnjim letom se je število cestnih nezgod zmanjšalo za 33 odst. Od skupnega števila nezgod v lanskem letu je udeleženih 27 odst. inozemcev in to največ Tržačanov.

Če se vprašamo, kateri vzroki v glavnem vplivajo na prometne nesreče, ugotovimo, da se okrog 30 odst. nezgod dogodi iz objektivnih vzrokov, ostalih 70 odst. nezgod pa zakrivi človek.

Najpogostejši prekrški, ki jih zakrivi voznik, so neupoštevanje prometnih predpisov in opozoril, objestna vožnja in vožnja v vinjenem stanju, kar je še prav značilno predvsem za mlajše voznike motornih vozil s tržaškega področja.

Iz teh podatkov pridemo do za nas skoro neverjetnega spoznanja, da je število prometnih nezgod znatko nazadovalo kljub temu, da je v tem okraju število motornih vozil in voznikov naglo poraslo. Trenutno pride eno motorno vozilo na vsakih 19 prebivalcev, vsak petnajsti prebivalec pa ima vozniško dovoljenje.

AVTOMOBILIZEM V SOVJETSKI ZVEZI

Redko kdaj pridejo do nas številke o avtomobilski proizvodnji v Sovjetski zvezi. Podatki, ki jih tu pa tam dobimo, nimajo nobene realne osnove in so v glavnem izraz mnenja tega ali onega ekonomskega strokovnjaka.

Zdaj pa je sovjetski urad za informacije prvič dal točne številke o avtomobilski proizvodnji v SZ in tako smo izvedeli, da so l. 1960 v SZ zgradili:

osebnih avtomobilov	138.822
tovornjakov	384.769
traktorjev s kolesi	116.477
traktorjev z goseničnim pogonom	122.031

Sovjetsko zvezo ne moremo torej še prištevati med največje avtomobilske proizvajalce in še posebno ne glede osebnih vozil.

V zadnjih dveh letih, vsaj po tem kar pravijo statistike, je njena avtomobilska proizvodnja napredovala le malenkostno. Tega so se sedaj zavedli in zato skušajo nadoknaditi, kar so zamudili.

V Italiji so kupili in plačali s petrolejem, poseben kombinat, za obdelavo lahkih zlitin, kombinat, ki bo največji na svetu.

V tem kombinatu bodo izdelovali štiricilindrske motorje za vozilo «Volga», katerega proizvodnja bo tako znatno povečana.

Zabeležiti pa je treba, da so v SZ tudi na tem področju skrbeli prej za industrijske in poljedelske potrebe kot pa za osebna vozila. Tako je celotno število tovornjakov in traktorjev kar trikrat večje od števila osebnih avtomobilov, kar ni primer v nobeni drugi državi.

AKTUALNOST BARV

Pred nekaj leti so bili avtomobili povečini črni, danes pa ni več tako. Kupci imajo zdaj raje svetle in žive barve. Avtomobili iz londonskega salona so se po svojih barvah tako delili: 2 odst. sta bila črna, ostalih 98 odst. pa barvanih. Od teh 17,5 odst. s temnimi barvami, 13 odst. z živimi barvami in 32 odst. s pastelnatimi barvami. Ostalih 37,5 odst. je bilo dvobarvnih.

HOROSKOP

Veljaven od 4. do 10. februarja 1962

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) V srčnih zadevah boste uresničili neki svoj načrt, čeprav z malimi spremembami. Z drago osebo nastopite ostreje. Imeli boste polne roke dela in diskusije z delovnimi tovariši. Sprejmite vabilo zaradi družbe, ki vam bo koristila. Srečni dan četrtek.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Če boste preveč občutljivi in sebični, boste lahko pokvarili prijetno vzdušje z drago osebo, s katero boste morali razčistiti nekatere zadeve, da pozneje ne bo prišlo do ostrega spora. V poklicnem delu boste nenadoma dosegli uspeh. Srečni dan torek.

DVOJCKA (od 21. 5. do 22. 6.) Ugodni dnevi za uresničenje načrtov sentimentalnega značaja. Nepričakovana srečanja, obiski in novosti, ki vas bodo zelo razveselili. Glede poklicnega dela ne bodite zaskrbljeni in ne delajte velikih načrtov. Pazite, da ne pokvarite staro prijateljstvo. Srečni dan petek.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) V srčnih zadevah vam bo zelo koristila neka sprememba, ki vam bo nudila možnost prijetnih doživljajev. V poklicnem delu boste dosegli uspeh, če boste vložili vse svoje moči in sposobnosti. Morda boste naleteli na nepredvidene ovire za ureditev osebnih zadev. Srečni dan sreda.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Sreča vam bo zelo naklonjena v sentimetalnih zadevah, a ne smete preveč tvegati, sicer bi vse pokvarili. V poklicnem delu boste dosegli uspeh, ker bodo z vami sodelovali vaši delovni tovariši in boste polni delovnega elana. Službeno potovanje.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Vedno večje možnosti uspehov v srčnih zadevah. Nekdo misli na vas in si želi, da bi se čimprej sestali. Urediti morate neko osebno zadevo. V poklicnem delu razne možnosti. Izberite tisto, kar vam najbolj ugaja. Lepa priložnost za izlet. Srečni dan nedelja.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Ne verjemite lepim in sladkim besedam osebe, ki jo sicer že dolgo časa poznate, a ne dovolj. Morda se skrivajo sebični nameni. Imeli boste več dela in skrbi, toda dosegli boste priznanje in uspeh v poklicnem delu. Pazite na svoje zdravje. Srečni dan ponedeljek.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Razgibani dnevi, prijetne spremembe in lepi doživljaji, da boste lahko pozabili na vsakodnevne skrbi. Sestanek, ki vas bo zelo razveselil. V poklicnem delu nobenih sprememb, vse bo teklo kot po olju. Uresničili boste načrt, ki vam je zelo pri srcu.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Lotilo se vas bo malodušje, če boste preveč razmišljali o svojih zasebnih zadevah. Otresite se vseh skrbi, sprostite se in privoščite si malo počitka. Zvezde so vam naklonjene, čeprav se vam bo zdelo, da vas usoda preganja. Srečni dan nedelja. Pismo.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Zaradi neprijetnih nevšečnosti boste morali spremeniti neki svoj načrt, a naj vam ne bo žal, ker se vam bo kmalu nudila lepša priložnost. V poklicnem delu vam bo sreča zelo naklonjena. Ne bodite tako nestrpni. Srečni dan torek.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) V srčnih zadevah vam zvezde ne bodo še naklonjene in morate biti zelo previdni. Ne smete se spuščati v dogodivščine in čudne zapletljaje. V poklicnem delu zastoj, a ne bodite zaskrbljeni. Pazite bolj na svoje zdravje. Srečni dan ponedeljek.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Morda se vas bo lotila melanholija, a ne bodite zaskrbljeni. S svojci bodite bolj prijazni. Nekdo vam bo zaupal važne stvari. V poklicnem delu boste imeli nekaj sitnostti in nevšečnosti, toda imeli boste zadoščenje. Prijeten sestanek. Srečni dan petek.

Križanke in druge zanke

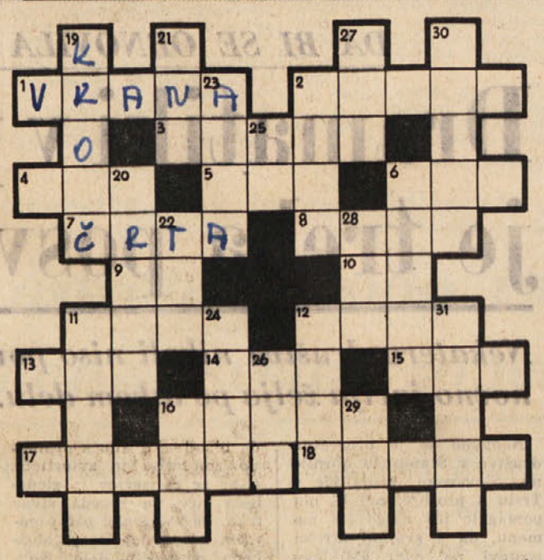

KRIZANKA št. 5

(Sestavljavec križanke je razpostavil številke nekoliko po svoje, toda to ne bo motilo.)

VODORAVNO: 1. ptič, 2. moško ime, 3. poljski delavec, 4. priprava za lov, 5. hrastov plod, 6. ameriškansko moško ime, 7. potegnemo jo s svinčnikom, 8. človeška narava, 9. ploščinska mera, 10. predlog, 11. žito, 12. reka, ki tvori poljsko mejo, 13. ruska reka, 14. del živalskega telesa, 15. osebni zaimek, 16. gozdna žival, 17. umetnik veseljak, 18. drevo čigar listi služijo za začimbo.

NAVPICNO: 2. mesto v Švici, 6. del ladje, 11. naokoli, 12. avtomobilska znamka, 16. hrana, 19. obrtnik, 20. domača žival, 21. stara priprava za lov, 22. število (v ital.), 23. žensko ime, 24. pokrajina Jugoslavije, 25. pritrdilnik (v ital.), 26. spolnik pri samostalnikih (v španščini), 27. odeja, 28. človeška rodovina, 29. afriški ptič, 30, naslov, 31. moško ime.

POSETNICA

PINO VOLEN

V tiskarni so se pomotili. Pravilno se bere ime slovenskega slikarja.

RESITEV KRIZANKE št. 4

VODORAVNO: 1. Koper. 5. Olusk. 10. Obod. 12. Amor. 13. TO. 14. Irian. 17. Do. 18. Erg. 20. Alt! 21. Kan. 22. La 24. Or. 25. Nana. 26. Ujec. 28. VA. 30. Ep. 32. Oda. 34. Ata. 36. Ara. 38. PI. 39. Usoda. 41. Ud. 42. Adut. 44. Voda. 46. Rokav. 47. Talar.

NAVPICNO: 1. Kotel. 2. Obor. 3. Po. 4. Edi. 6. Lan. 7. Um. 8. Soda. 9. Krona. 11. Vila. 15. RA. 16. AT. 19. Glava. 21. Krepa. 23. Ana. 24. Oje. 27. Lopar. 29. Otok. 31. Radar. 33. Dido. 34. As. 35. Ad. 37. Ruda. 39. Uta. 40. Ava. 43. Uk. 45. O1.

Za dobro voljo

— Ne Bill, samo tisti je tvoj, ki ga ima v rokah.

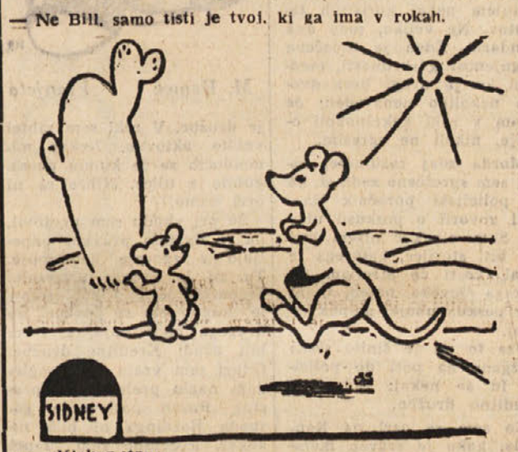

— «Klokan-stop»

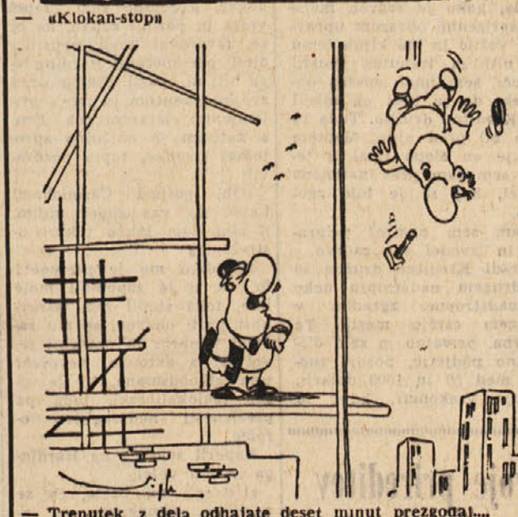

— Trenutek, z dela odhajate deset minut prezgodaj....

FILATELIJA

GLASBENIKI NA ZNAMKAH

Slavni možje so že zelo zgodaj v zgodovini znamk in filatelije imeli to čast, pa čeprav z eno edino izjemo šele po smrti, da so njihove podobe prišle na znamke. Se posebej močno zastopani med temi slavnimi možmi pa so veliki glasbeniki, katerim posvečamo tudi naš današnji filatelistični kotiček in tudi še prihodnjega. Za najpomembnejše bomo navedli države, ki so jih ovekovečile na znamkah od prvih začetkov pa nekako do konca preteklega leta:

MOZART (1756-1791): Avstrija 1 znamko (ta je bila prva), Češko-Moravska 4 z vinjeto, Nemčija 1, Avstrija 1, Belgija 3, Češkoslovaška 6, Zah. Nemčija 2, Vzh. Nemčija 1, Ruanda-Urundi 1, Belg. Kongo 2, SZ 1, Francija 1, Bolgarija 1, Romunija 1.

CAJKOVSKI (1840-1893): SZ v 4 izdajah 10 znamk, Romunija 1.

CHOPIN (1810-1849): Poljska 1 (l. 1927) in nato tri serije po dve, eno po tri in dvakrat po en blok; CSR 2, Madžarska, Francija, Romunija, SZ in Vzh. Nemčija po 1.

LISZT (1811-1886): Madžarska 1 (1932) in nato dvakrat po 1 in dvakrat po 1 blok, Turingija 2 bloka, Poljska 1, Avstrija 1 in Vzh. Nemčija dvakrat po 2.

SCHUBERT (1797-1828): Avstrija dvakrat po 1, Vzh. Nemčija 1.

BACH (1685-1750): Nemčija 1 l. 1926, Nemčija in Berlin po 1, Vzh. Nemčija 4, Zah. Nemčija dvakrat po 2.

BEETHOVEN (1770-1827): Avstrija 1 l. 1922, Nemčija, CSR in Vzh. Nemčija po 2, Renanija dvakrat po 1 in enkrat po 2, Berlin in Madžarska po 1, Zah. Nemčija 1 blok.

BELLINI (1801-1835): Italija 11 znamk l. 1935 in nato Italija ter STO po 1.

SCHUMANN: Vzh. Nemčija 2 znamki po pomoti z notnim zapisom Schuberta in takoj nato še 2 znamki s popravkom, Zah. Nemčija 1.

DVORŽAK (1841 - 1904): ČSR 4 izdaje in skupno 6 znamk.

SMETANA (1824 - 1884): ČSR 5 izdaj in skupno 8 znamk.

BIZET: Francija 1 (leta 1960).

GLINKA (1803-1857): SZ 3 izdaje in skupno 5 znamk, Romunija 1.

HAYDN (1732-1809): Avstrija dvakrat po 1, SZ 1, Madžarska 3 in 1 blok, Romunija 1, Zah. Nemčija 1 blok.

HAENDEL (1685 — 1759): Nemčija 1, Vzh. Nemčija 1 in enkrat po dva bloka; Romunija 1, Zah. Nemčija 1 blok.

MENDELSSOHN (1809 do 1847): Zah. Nemčija 1 blok, Vzh. Nemčija 1 znamko.

RIMSKY — KORSAKOV (1844—1900). SZ 3 izdaje in skupno 6 znamk.

WAGNER (1913 — 1883): Nemčija 9, Češko-Moravska 3, Avstrija 6.

SIBELIUS: Finska 1. Sibelius je bil tudi edini, ki je doživel svojo upodobitev na znamki še v času svojega življenja. Izdana je bila za 80-letnico njegovega rojstva.

GRAFOLOG ODGOVARJA

NESRECNA PRIMORKA: — Po naravi ste bolj tihi in vase zaprti, saj ste resnično z malokaterim govorili o svojih načrtih in željah. Slednje ste hoteli vedno doseči sami, to se pravi z svojo pomočjo, pri čemer pa ste izgubili precej dragocenega časa. Cesto ste bili brez pravega vzroka nezadovoljni s samim seboj, kar je jemalo življenjsko svežino in veselje. V delu ste hitri in spretni, včasih celo do take mere, da zaide slednje v pedantnost. Živahno okolje, katerega ste se često izogibali, Vas bo pomladilo in vlilo novih življenjskih moči.

Her me zelo zanima

BEŽEK in BRUNDO

RIŠE IN PIŠE: Josip Parmaković

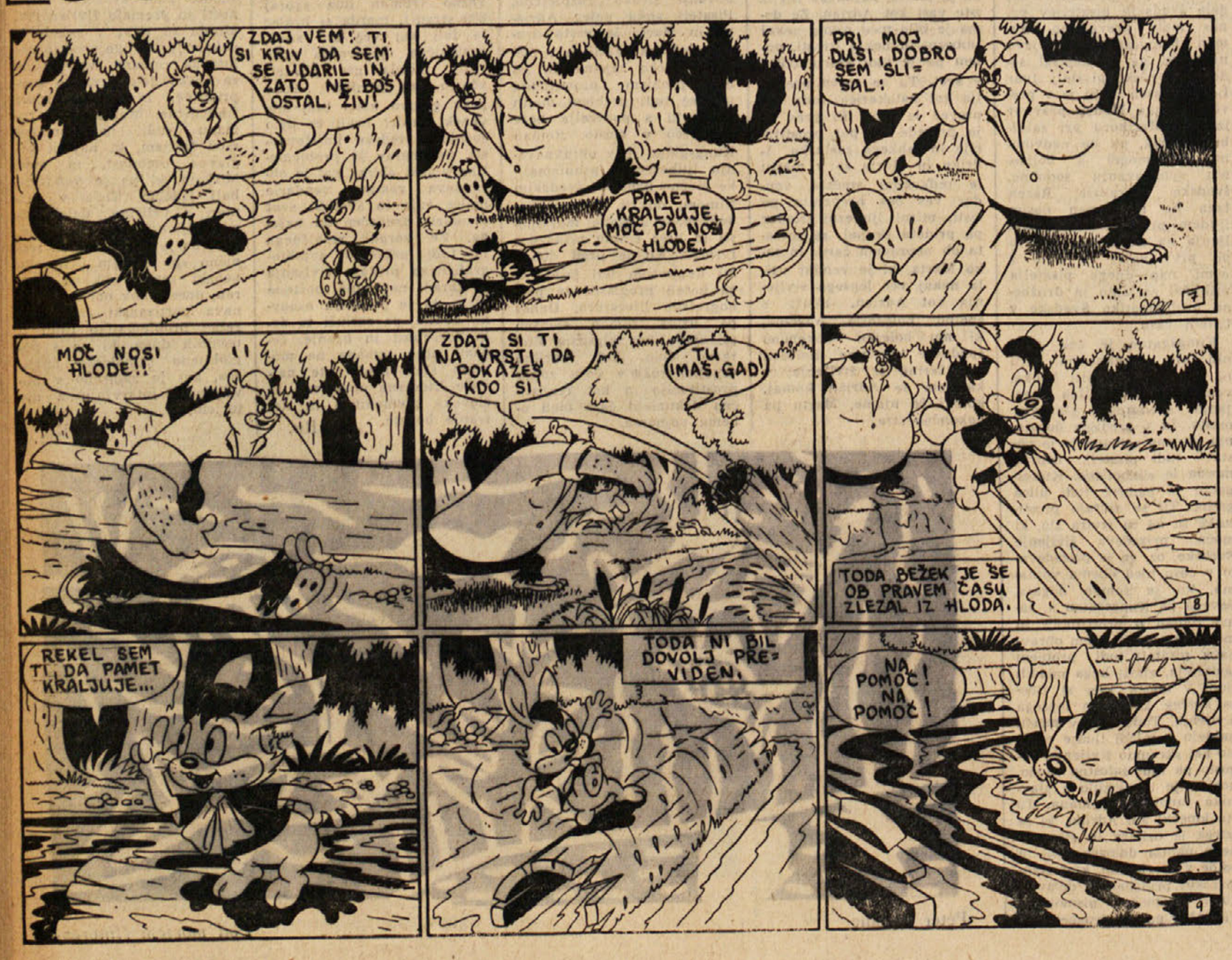

Boštjanček - fini mehanček

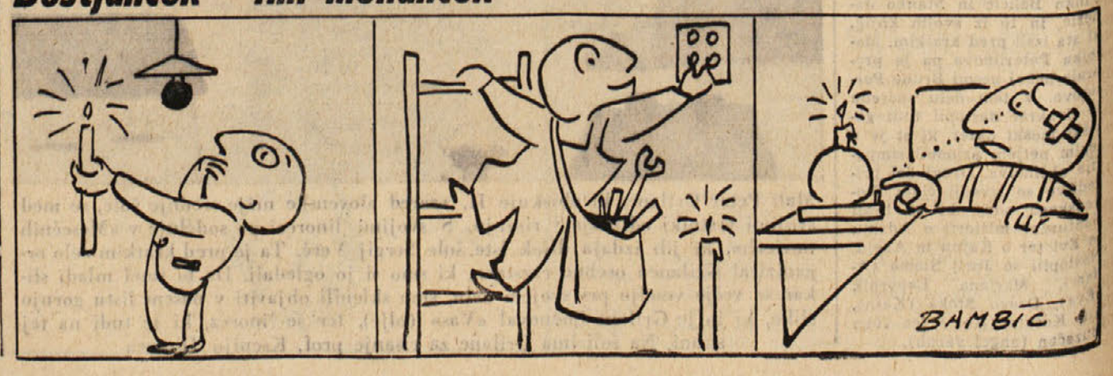

Iz naših krajev

TEDEN

Zaradi stavke pristaniških delavcev so prejšnji teden številne ladje zapustile tržaško pristanišče in se usmerile drugam. Delavci so sedaj predlagali uvedbo novih tarif, ki jih bodo še proučili koristniki pristanišča in vse kaže, da bo jutri prišlo do pogajanj. Kljub temu, da traja stavkovno gibanje že toliko časa, pa so pristaniški delavci trdno odločeni vztrajati pri svojih zahtevah, dokler se ne bo izkazalo, da se je mogoče uspešno pogajati.

Stavke v pristanišču in uradnikov ladjedelnice CRDA so karakterizirale sindikalno gibanje, medtem ko na ostalih področjih ni bilo bistvenih novosti. Izjemo predstavljajo zasedanja občinskih svetov v Trstu, Miljah in na Repentabru, kjer rešujejo v glavnem še upravne zadeve, a se tudi pripravljajo na začetek razprave o letošnjih občinskih proračunih.

Medtem pa je tržaško županstvo objavilo sezname davkoplačevalcev tržaške občine. Na prvem mestu za družinski davek je industrijec dr. Piermario Tognella, ki mora plačati za 52 milijonov lir letnega obdavčljivega dohodka skoraj 9 milijonov lir čistega davka. Na drugem in tretjemu mestu sta prav tako industrijca, in sicer dr. Roberto Hausbrandt z obdavčljivim dohodkom 38,5 milijona lir ter Alberto Casali s 30 milijoni obdavčljivega dohodka.

Novost tega tedna je tudi razdeljevanje tiskovin INAM za prosto izbiro zdravnika. Približno 175.000 zavarovancev lahko izbira zaupnega zdravnika med 191 splošnimi zdravniki, ki so sklenili z ravnateljstvom INAM posebno pogodbo. Toda na ta račun je že sedaj slišati precej kritik.

Črna kronika je zabeležila hudo nesrečo, ki je globoko presunila vse prebivalce tržaškega področja. Na poti iz Botača proti Borštu je avto z dvema mladima občanoma zdrknil v prepad in se razletel na železniški progi. Oba sta bila na mestu mrtva.

Sindikalne borbe v Tržiču so dale okvirno karakteristiko dogajanjem preteklega tedna na Goriškem. Med temi je nedvomno največje važnosti splošna dveurna protestna stavka, ki je bila v četrtek popoldne, in v kateri so sodelovali uradniki in delavci CRDA ter delavci vseh industrijskih ter obrtniških obratov. Prvič so se uradno pridružili tudi trgovci, katerih strokovna organizacija je javno pozvala svoje člane, da naj med 15. in 17. uro zaprejo svoje lokale.

Stavko so organizirali z enotnim namenom, da bi podprli uradnike CRDA, ki kljub mesec in pol trajajoči borbi še vedno niso omehčali predstavnikov oblasti, odgovornih za delovanje ladjedelnice, in zato še ne vidijo rešilnega izhoda iz zamotanega in gospodarsko težavnega položaja.

Uradniki so svojo stavko podaljšali do ponedeljka zjutraj. V četrtek so bili zastopniki treh sindikalnih organizacij pri prefektu, vendar ga niso uspeli ogreti za svoje stališče. Zaradi tega je med obema spornima strankama še vedno hud prepad, čeprav si obe stranki na moč prizadevata ohraniti medsebojne stike in na dostojen način rešiti spor, ki po skupni izjavi sedmih političnih strank v Gorici, stane ladjedelniški urad več milijard lir škode, uradništvo okoli 220 milijonov, delavce, ki ne morejo opravljati akordov, pa neprimerno več.

V Vidmu je deželni odbor Zveze demokratičnih občin sklical zborovanje velikega števila izvoljenih predstavnikov krajevnih organov oblasti, na katerem so sprejeli resolucijo, ki izgotavlja, da je na zadnjih volitvah nad 80 odst. volilcev glasovalo za stranke, ki v svojih programih zahtevajo ustanovitev avtonomne dežele Furlanija-Julijska krajina.

V Solkanu so v starosti 83 let pokopali dr. Karla Podgornika, znanega slovenskega političnega voditelja, ki je vse svoje življenje posvetil Slovencem na Goriškem in borbi za njihove najosnovnejše demokratične pravice.

Kmetijstvo v Beneški Sloveniji

Vse več ljudi zapušča zemljo ki ne more preživiti vaščanov

Samo z učinkovitimi ukrepi za sanacijo kmetijstva se lahko zajezi izseljevanje Benečanov v tujino

Gospodarski položaj Beneške Slovenije se iz leta v leto slabša. Medtem ko levica nenehno prikazuje nevzdržnost položaja, pa desnica trdi, da revščina v Nadiških dolinah ne obstaja in da je to le plod komunističnih izmišljotin. Toda dejstvo je, da če ne bi bilo izseljevanja, bi marsikatera družina lahko dobesedno umrla od lakote. Podatki dokazujejo, da znaša srednji letni dohodek na vsakega kmetovalca 39.000 lir, kar je izredno malo, če pomislimo, da je v drugih italijanskih pokrajinah desetkrat večji. Da bi vsaj približno pokazali, v kakšnem položaju životari kmetijstvo Beneške Slovenije, naj omenimo, da srednji dohodek v teh krajih ne presega 28.000 lir na ha obdelane zemlje, medtem ko znaša v pokrajini Verone 293.000 lir. Iz teh podatkov jasno izhaja, da kmetovalec v Nadiških dolinah s takim dohodkom, ki mu ga nudi zemlja, ne more živeti. Ne glede na to pa morajo kmetovalci plačevati davke na kmetijske dohodke ter se boriti, da lahko živijo v tolikšni revščini. Toda vsi nimajo tolikšne volje in zato nas ne sme čuditi, če so številni kmetovalci zapustili svojo zemljo in se izselili. Ta problem je v zadnjih letih dosegel neverjeten razmah, saj je že polovica kmečkih gospodarjev na delu izven meja italijanske republike.

Že leta 1954 je bilo v Nadiških dolinah 4.189 emigrantov na skupno 21.000 prebivalcev. V zadnjih osmih letih pa se je njih število zelo povečalo, kar je razvidno tudi iz zadnjega ljudskega štetja. Naj navedemo samo en primer: leta 1949 je v občini Grmek živelo 1.696 prebivalcev, leta 1961 pa komaj 987. Od leta 1945 do leta 1961 je 661 oseb zapustilo svoje domove. V vaseh in zaselkih so ostali le še stari ljudje, otroci in invalidi ter še nekaj žensk, kajti tudi one se v vse večji meri izseljujejo.

Čeprav je pot emigracije huda in težavna — zaradi nesreč na delu in poklicnih bolezni, kot je na primer silikoza, je v zadnjih 12 letih umrlo v inozemstvu nad 130 naših ljudi — pa se pojav emigracije nikakor noče zajeziti in zajema vse večji krog prebivalstva.

In vendar bi ljudje iz Nadiških dolin prav lahko živeli na svoji zemlji. Živinoreja bi lahko bila osnovno bogastvo naših krajev, toda žal leta v leto bolj propada. Leta 1951 je bilo v desetih občinah naših hribov 8.384 glav goveje živine, leta 1959 pa že 1.519 glav manj. V zadnjih treh letih pa je število glav goveje živine še bolj padlo, tako da je živinoreja na robu propada. Toda z izboljšanjem pašnikov in travnikov, z izgradnjo modernih zadružnih hlevov in z drugimi bi lahko tukajšnji kmetovalci lahko brez težav gojili nad 20.000 glav goveje živine.

Poglejmo kako je s pridelkom sadja. Pred tridesetimi ali štirideset imi leti so kmetovalci v sedmih občinah Nadiških dolin pridelali letno nad 20.00 stotov kostanja. Kostanj je bil poleg krompirja glaven kmetijski pridelek področja. Sedaj je proizvodnja kostanja skrčena na minimum, saj pravijo statistični podatki, da celotna dežela Furlanija — Julijska krajina pridela le 4.000 stotov kostanja. Kljub temu, da rak že dolga leta uničuje kostanjeve gozdove, niso oblasti poskrbele, da bi kaj storile za nadomestitev ogromne škode, ki so jo na ta način utrpeli domači kmetovalci.

Poleg kostanja so kraji Beneške Slovenije nudili kmetovalcem še mnogo drugega sadja. Se leta 1930 je pridelek sadja presegel 25.000 stotov, medtem ko je danes seveda dosti manjši. Toda kmetovalci sadja ne morejo prodati, kajti delo v sadovnjakih in pobiranje sadja stane toliko, da se jim sadje ne splača voziti na trg. Zato se nujno postavlja vprašanje gradnje ene ali več tovarn za konserviranje in predelavo sadja, istočasno pa tudi zahteva po znižanju davkov ali celo njih odprava, tako da bi se kmetovalci, predvsem pa mladina posvetila racionalnemu in modernemu sadjarstvu, ki bi skupno z drugimi ukrepi pripomogel, da bi zajezili izseljevanje.

Zahteve kmetovalcev Beneške Slovenije so velike, vendar nas to ne sme čuditi, zlasti še če upoštevamo, da so bili desetletja in so še danes prepuščeni samim sebi. Toda nujno je, da začnejo oblasti resno proučevati vprašanje kmetijstva v Beneški Sloveniji, ki ima kljub hribovitemu značaju zemlje vse možnosti, da se razvije. Predvsem bi bilo treba razširiti živinorejo, pogozditi gole površine zemljišč na visokih hribih, pogozditi izčrpane gozdne površine s sadikami dreves, ki nudijo dragoceni les (javor, oreh, jesen itd.). Regulirati je treba potoke in reke, izboljšati zemljišča, ograditi hudournike ter zgraditi kanale za namakanje zemlje. Popraviti je treba glavne ceste in zgraditi nove medposestne poti. Postaviti je treba žičnice, ki naj omogočijo cenen prevoz pridelkov itd.

Strokovnjaki trdijo, da bi uresničitev takega načrta veljala 2 milijardi lir. Nekateri upajo, da bo nekaj denarja prišlo iz zelenega načrta, drugi pa celo trdijo, da bodo vsa dela, ki smo jih omenili, storjena prav na račun tega načrta.

Toda vse kaže, da bo zeleni načrt le malo pomagal našim kmetovalcem, kajti demokristjani nočejo podpreti kmetijstva ter zagovarjajo pot izseljevanja. Zaradi tega je le malo verjetno, da bodo kmetovalci imeli kakšno večjo korist od zelenega načrta.

Ne glede na to pa se je treba boriti, da bo tudi Beneška Slovenija dobila nekaj od zelenega načrta. Doseči je treba vsaj začetek nekaterih del, ki so nujno potrebna že za to, da se bodo lahko preživeli prebivalci, ki še vztrajajo na svoji zemlji. To je nujno potrebno, če nočemo, da bodo v vaseh Beneške Slovenije že v bližnji prihodnosti ostali samo še stari ljudje, ki bodo prišli umirat v svoj domači kraj.

ZLATA POROKA

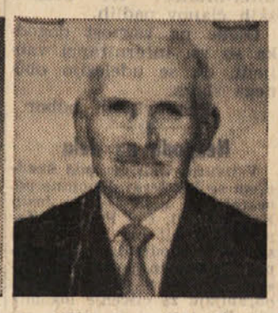

Leta 1912 drugega februarja sta se v Mirniku na Goriškem poročila Ivan Močilnik in Roza Antonija Grudina. Od takrat si že dolgih 50 let delita vse težave in dobrote skupnega življenja.

Leta 1919 sta se preselila v Trst k Sv. Ivanu, kjer sta živela do lanskega leta; sedaj pa živita pri sinu Karlu na Opčinah.

Slavljenec je bil dolgo let zaposlen pri raznih podjetjih kot delavec, v prostih urah pa je obdeloval svoj vrt pri Sv. Ivanu. Po tolikem trudu in delu uživa sedaj zasluženi pokoj.

Njegova žena Roza Antonija nam je povedala, da je morala v svojem življenju vedno delati. Ko je bila stara 18 let, se je poročila z Ivanom Močilnikom. V zakonu je povila sedem otrok, od katerih je še pet živih. Tudi po poroki je delala, da je kot pridna gospodinja doprinesla svoj delež pri vzdrževanju številne družine, zlasti, ko je mož odšel k vojakom in v vojno, kjer je ostal celih sedem let. Tudi ona se je ukvarjala z vrtnarijo in je mnogo let na trgu prodajala zelenjavo. Se dandanes pomaga svojim ter opravlja vsa domača dela.

Cestitkam njunih otrok, vnukov, sorodnikov in prijateljev se pridružujeta tudi uprava in uredništvo Primorskega dnevnika z željo, da bi preživela še mnogo skupnih in srečnih let.

KRIŽ

Ko smo čitali o samopostrežni trgovini v Standrežu, smo si mislili, da je vsaj za kroniko potrebno povedati, da je takšna trgovina od začetka tega leta tudi pri nas. Postavil jo je Košuta, po domače Splacen v svojem poslopju, kjer je bila gostilna. Je to prva trgovina te vrste na tržaškem podeželju. Gospodinjam ta način nakupa ugaja, ker si po volji nabavijo blago, ne da bi s tem izgubljale čas. Kaže torej, da jim je trgovec ustregel.

Mešetarji so, kot je poročano, za prodajo obalnih zemljišč stalno na preži in skušajo tu in tam mehčati in pripraviti gospodarje za prodajo. Pri tem se poslužujejo laži. Svetujemo vsakomur, da se pred pogajanjem za prodajo svojega zemljišča, posvetuje z ljudmi, ki so v teh stvareh bolj na tekočem.

JAMLJE

Prejšnji teden smo pisali o okvari, ki je nastala na avtomatičnem grelcu v osnovni šoli. Pri vaščanih nas so pozanimali, zakaj je ta okvara nastopila, pa so nam povedali, da se je tudi električna črpalka, ki poriva vodo iz rezervoarja po ceveh v šolski stanovanji, že nekajkrat pokvarila. Te okvare nastajajo zaradi tega, ker jakost električnega toka v Jamljah zelo niha. Včasih se dogodi, da žarnice komaj svetijo, spet drugič pa je njihova svetloba celo prevelika. Vse to kaže, da bo morala družba SELVEG, ki dobavlja električno energijo, čimprej postaviti transformatorsko kabino, da bo jakost toka vedno enaka. Kadar bo izvršila to delo, bodo odpadle okvare na električnih strojih in neradovoljstvo, ki nastaja med vaščani.

JAZBINE

V naši vasi so pred nekaj tedni otvorili gospodinjski tečaj. Obiskuje ga precej vaščank, ki se seznanjajo z najosnovnejšimi problemi, ki jih srečujejo pri vsakodnevnem gospodinjskem delu. Organizatorji tečaja so si najprej prizadevali, da bi dobili slovensko predavateljico, ker so udeleženke tečaja slovenske narodnosti. Ker te niso mogli dobiti, so se morali zadovoljiti z italijansko učno močjo, ki jo je poslala ustanova, organizatorica tečaja. Samo po sebi je razumljivo, da se poučevanje vrši v italijanskem jeziku.

Doslej je bilo po naših vaseh na Goriškem še precej gospodinjskih tečajev, na katerih so se žene in mladenke učile kuhati in šivati, vendar so bili vsi ti tečaji v slovenščini. To je bil tudi razlog, da so se na njih precej naučile. Ne moremo razumeti, zakaj niso organizatorji poskušali najti takše rešitve, ki bi bila v korist tečajnicam in v skladu z našimi narodnimi potrebami.

TRNOVICA

K temu, kar je dnevnik napisal o pok. Josipu Skrku, po naše Luketovem, naj od naše strani povemo še to: Njegove svojce in vaščane je prevzela prijetno čustvo, ker za je na zadnji poti spremilo lepo število prijateljev in znancev ter drugih pogrebcev iz vrst njegovih somišljenikov. Kdor ga je pobliže poznal, ga bo ohranil v spominu kot svojevrstnega, lahko rečemo edinstvenega junaka v trpljenju in bolji. Kljub svoji težki bolezni, in nepretrgano navezan na posteljo, je bil neverjetno navezan na življenje in se zanimal za politične dogodke v svetu ter o njih razglabljal. Tovariši, ki so ga obiskovali, so ga v tem občudovali.

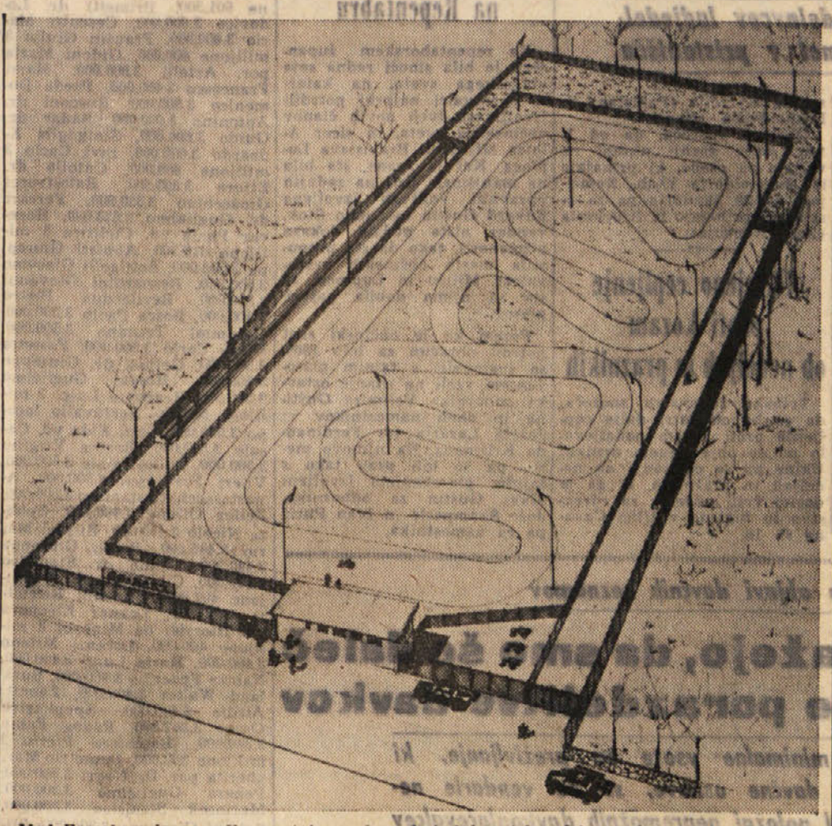

Med Prosekom in proseško postajo so že nekaj dni v teku dela za izravnavo zemljišča, na katerem bo neka zasebna družba zgradila dirkališče go-kart. Računajo, da bodo dela končana do aprila, tako da bi bilo dirkališče že v začetku turistične sezone predano svojemu namenu. Slika nam kaže, kakšno bo dirkališče, ko bo dokončano

VPRAŠANJA in ODGOVORI

Vprašanje: Rad bi vedel, zakaj zemlja v določenih trenutkih »diši«?

Odgovor: *Zemlja zelo prijetno diši zlasti ob oranju spomladi in jeseni. Vonj zemlje ob koncu zime napoveduje pomlad. To vedo vsi obdelovalci zemlje; zemlja jih tako nekoliko nagradi za trud s tem, da diši in da zato delajo v ugodnejšem okolju. Toda zakaj pravzaprav diši?*

Smeli bi reči, da diši le rodovitna zemlja. Vonj povzročajo s svojim delovanjem v zemlji, v rodovitni prsti drobnoživke, silno drobna živa bitja, bakterije, ki predelujejo neorganske (nežive) snovi v organske (v hranilne, takšne, da jih rastline lahko vsrkavajo kot svojo hrano). Drobnoživke ali bakterije, ki jih je nešteto vrst, razkrajajo tudi organske snovi, ali se množijo toliko bolj tam, kjer je več organskih snovi. Zato ima tudi tako velik pomen organski gnoj.

Drobnoživk je v rodovitni zemlji neverjetno mnogo. Če upoštevamo le 2 centimetra debelo plast zemlje na hektaru, račun pokaže, da je drobnoživk 200 kilogramov. Kakor rečeno so drobnoživke silno majhne, nevidne za človeško oko. Vidimo jih lahko šele pod močnim drobnogledom. Zato pa jih je že v enem samem gramu celo 500 milijard. To si težko predočimo. Za primerjavo samo tole: na kvadratnem decimetru živi mnogo več drobnoživk, kakor je ljudi na vsem svetu.

Dandanes pripisujejo drobnoživkam za kmetijstvo zelo velik pomen. Zato pa tudi uvajajo tako imenovana bakterijska gnojila. Imajo že tovarne takšnih gnojil. Koristne drobnoživke gojijo na debelo. Bakterijska gnojila se bistveno razlikujejo od rudninskih gnojil. Bakterijska gnojila so pravzaprav »živa«, medtem ko so rudninska kemična. Obsežni poskusi in zdaj tudi že redna uporaba, so pokazali, da so bakterijska gnojila zelo učinkovita in zato tudi niso predraga. Gnojenje z bakterijskimi gnojili pa seveda zahteva primerno znanje, zato so potrebne pri delu strokovne moči.

PROSEK

Slišimo od staršev osnovnošolskih otrok pritožbe glede šolske kuhinje. Do tekočega šolskega leta je razmerje med številom slovenskih in italijanskih otrok sprejetih v kuhinjo (1/3 slov. in 2/3 ital.) odgovarjalo; letos pa se je to spremenilo na škodo naših otrok. Kje je vzrok tega ukrepa? Ta krivica se mora poravnati.

Člani Gospodarskega društva želijo, da bi njihova gostilna čim bolje delovala. V ta namen pa se mora prilagoditi novim razmeram in zahtevam gostov. Ne zadoščajo urejeni gostilniški prostori. Gostje želijo, da so čim bolje in hitro postreženi. Člani tudi pravijo, da je še v vasi dobro vino, ki bi goste bolj zadovoljilo kot uvoženo (furlansko). Upravni odbor bo moral to zadevo temeljito razrešetati in ukreniti tako, da bo obrat deloval čim uspešneje.

Kot znano, so prostori našega prosvetnega doma tesni in ne morejo odgovarjati svojemu namenu. Ugibamo, kako bi to zadevo rešili, oziroma zbrali potrebna sredstva za povečanje doma. Prej ali kasneje bomo morali kaj storiti, a raje prej kot pozneje. Po zadnji svetovni vojni je še bilo nekaj uporabnega telovadnega orodja. Starejši možje pravijo, da bi moralo biti nekje v vasi. To zadevo bi morali razčistiti.

— »» —

Obvestila kmetijskega nadzorništva kmetovalcem

Posojila kmetovalcem po 3-odst. obrestni meri

Obveščamo zainteresirane kmetovalce, da lahko dobijo pri Federaciji kmetijskih konzorcijev, pri Zveznem zavodu hranilnic in pri »Banca nazionale del Lavoro« obratovalno posojilo (prestito di conduzione) po 3-odst. obrestni meri. Kmetovalci, ki bi to posojilo potrebovali, se lahko obrnejo na gornje zavode, za vsa potrebna pojasnila pa na Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo v Trstu, Ulica Ghega št. 6/I.

Naročila en dan starih piščet

V skladu z odredbo ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo v prid povečanja in izboljšanja kokošereje, bo tukajšnje Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo nudilo tudi letos, in to dokler ne bo izčrpana v ta namen razpoložljiva vsota, prispevek za nakup en dan starih piščet sledečih odbranih pasem: Plymouth bela, New Hampshire, Rhode Island, Parmenter in bela livornska.

Kokošerejci, ki se nameravajo poslužiti imenovanega prispevka za obnovo svojih vzrejišč, lahko naročijo pri Pokrajinskem kmetijskem nadzorništvu Ul. Ghega št. 6, najmanj 25 piščet iste pasme, a ne več kot dve pasmi.

Naročila se bodo zaključila v ponedeljek 26. februarja, vsekakor se bodo naročila zaključila, ko bo izčrpana razpoložljiva vsota.

Ob naročilu mora zainteresirani kokošerejec plačati 110 lir za vsako naročeno pisče.

Piščeta se bodo razdeljevala v mesecih marec in april.

Prispevki za nakup poljedelskih strojev

Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo sporoča zainteresiranim kmetovalcem, da bo sprejemalo prošnje za prejem prispevka za nakup poljedelskih strojev še do 19. t. m.

Prošnje se sprejemajo na sedežu nadzorništva v Ulici Ghega št. 6/I., med uradnimi urami od 8.30 do 12.30.

Delovanje občinske uprave v preteklem letu

Gospodarski položaj miljske občine je (ne po krivdi uprave) vedno slabši

V občini raste število brezposelnih - Gradbena dejavnost - Visok odstotek odraslega prebivalstva - Vprašanji ribištva in kmetijstva

Pred razpravo o proračunu miljske občine za tekoče leto, ki se bo začela na prihodnji seji miljskega občinskega sveta, je župan Pacco podal daljše poročilo v katerem je analiziral delovanje občinske uprave v zadnjem letu ter nakazal smernice za bodoče delo. Tako je župan v uvodu poudaril, da je bilo delovanje občinskega sveta v lanskem letu zelo plodno, saj so imeli svetovalci 21 javnih sej, medtem ko se je odbor sestal 43-krat. Razne občinske komisije so imele kakih 100 sej, občinski svet in odbor sta sprejela približno 500 sklepov, medtem ko je bilo v razpravi nekaj tisoč vprašanj.

Govornik je nato poudaril, da je bilo eno najvažnejših vprašanj, o katerih so lani razpravljali, vprašanje deželne avtonomije. Kljub zahtevam prebivalstva — ne samo miljske občine — pa so doslej prevladale in še prevladujejo sile, ki se zoperstavljajo ustanovitvi avtonomne dežele Furlanije — Julijske krajine. Toda kljub temu, je poudaril župan, se bomo borili naprej, da dosežemo naš cilj, pri čemer se bomo poslužili vseh razpoložljivih sredstev ter pozvali v borbo ljudske množice.

Ko je govoril o gospodarskem položaju Milj, je župan ugotovil, da se ni zboljšal, oziroma da se je v zadnjem letu še poslabšal, kar dokazuje povečanje brezposelnosti. Ladjedelnica Felszegy ima dovolj dela za dve leti, vendar je odpustila določen del delovne sile. Ladjedelnica Sv. Roka životari naprej, delavci pa se z vsemi silami borijo, da bi našli izhod iz težavnega položaja. Cistilnica Aquila ne plačuje lavkov, brezposelnost v Miljah pa narašča.

Župan je nato navedel nekaj podatkov iz zadnjega ljudskega štetja, iz katerih je razvidno, da se je število prebivalstva v zadnjih desetih letih znižalo in da ostajajo v občini le odrasli ljudje. To je razvidno iz podatka, ki pravi, da je v miljski občini na 12.487 prebivalcev 9.760 volivcev, kar pomeni približno 80 odstotkov vseh prebivalcev. V ostalih italijanskih občinah se povprečje volivcev, oziroma odraslih občanov giblje med 60 in 70 odstotki.

V zvezi z davčno politiko je župan prikazal razlike, ki obstajajo recimo med miljsko in tržaško občino. Letos bo družinski davek povečan, kajti pokrajinski upravni odbor je odločil, da je treba neobdavčljivo vsoto 300.000 lir — sklep, ki je bil v veljavi od leta 1952 — znižati na 225.000 lir. Med Miljami in Trstom bo torej občutna razlika, čeprav je gospodarski položaj Milj neprimerno slabši kot v Trstu kjer znaša neobdavčljiva vsota 300.000 lir.

Župan je nato omenil vprašanje občinskega proračuna in proračuna podjetja ACNA. Oba se sedaj slabšata, zlasti še proračun ACNA, in sicer zaradi zmanjšanja potniškega prometa in izrabe prevoznih sredstev. Zato bi bilo nujno potrebno, da bi vladni generalni komisar v okviru proračuna celotnega področja priznal javni značaj podjetja ACNA ter poravnal zaostale dolgove — tako kot je storil za ACEGAT v letu 1956.

Potem ko se je govornik dotaknil vprašanja vodovoda, s.užbe mestne čistoče, šol in knjižnic, je v zvezi z regulacijskim načrtom dejal, da se je v zadnjem času nekoliko povečala gradnja zasebnih stanovanjskih poslopij. Sedaj sta v gradnji 6-nadstropna palača v Ul. Battisti in 5-nadstropna palača v Ul. 25. aprila. Poleg tega so začeli dela za gradnjo 8-nadstropne hiše v Ul. 25 aprila, medtem ko je bil predložen načrt za 11-nadstropno stolpnico v Ulici D'Annunzio. Zavod za ljudske hiše gradi ali bo začel graditi 5 hiš z 49 stanovanji v Zindisu ter tri hiše z 38 stanovanji v Rio storto. Občinska gradbena komisija pa je v letu 1961 izdala poleg tega še 100 dovoljenj za gradnjo manjših stanovanjskih hišic ali za njih razširitev.

Na področju javnih del je bilo v prejšnjem letu opaziti določeni zastoj, toda kljub temu je bilo asfaltiranih nekaj novih cest, drugje pa je bila izboljšana kanalizacija. Tudi pod okriljem Selad niso bila opravljena vsa namenjena dela, tako da je ostalo mnogo načrtov neuresničenih. Zato je župan izrazil upanje, da se bo položaj v tekočem letu — po reorganizaciji Selad — v mnogočem izboljšal.

V nadaljevanju svojega poročila je župan dejal, da se nadaljuje — čeprav počasi — delo za izboljšanje javne razsvetljave v mestu in okolici. Lani je bilo postavljenih 80 novih javnih žarnic, ki jih je sedaj na področju občine 865 proti 237 leta 1954. V tej zvezi je župan omenil vprašanje monopola, ki ga izvajajo razna podjetja na tem področju in pri tem poudaril, da bi morala biti vsa podjetja, ki proizvajajo električno energijo, podržavljena.

Dalj časa se je župan zadržal pri vprašanju ribištva, s katerim se ukvarja večje število ribičev. Tu je omenil, da je bilo v tej zvezi več sestankov, na katerih so proučili razna vprašanja. Vladni generalni komisar je na primer dal na razpolago 50 milijonov lir za povečanje pristanišča, v katerem je vedno več manjših in velikih čolnov. Toda izkazalo se je, da je ta vsota absolutno nezadostna, da bi lahko uresničila zahteve ribičev. Zato, je dejal župan, bomo še nadalje podpirali ribiče, da bodo lahko našli zavetišče v miljskem pristanišču ter možnosti za delo.

Poseben poudarek je župan dal vprašanju kmetijstva. Ugotovil je, da so številke, ki se nanašajo na kmetijstvo, v proračunu izredno nizke, toda zakon ne dovoljuje več. Kljub temu pa je vprašanje kmetijstva zelo važno, saj se z obdelovanjem zemlje ukvarja približno 30 družin kolonov, približno 200 družin neposrednih obdelovalcev ter nekaj desetin kmetijskih delavcev. To pomeni, da se s kmetijstvom ukvarja približno dva odstotka celotnega prebivalstva oziroma pet odstotkov aktivnega prebivalstva. Naloga občine je, da podpre zahteve malih in srednjih proizvajalcev, da bi fondi zelenega načrta prispeli tudi v miljsko občino. Potrebno je ustanoviti komisijo kmetijskih strokovnjakov, ki naj prouči zeleni načrt ter predlaga sklepe, ki bi koristili vsemu kmetijstvu občine. Tu gre predvsem za izboljšanje zemljišč, namakanje itd.

Potem ko je omenil, da je občinski svet načelno odobril izgradnjo novega občinskega športnega igrišča, je župan z obžalovanjem ugotovil, da na turističnem področju ni skoraj nic novega. Zasebnih pobud ni, če izvzamemo načrt za gradnjo novega hotela na Rtu Olmi in ga je gradbena komisija že odobrila.

Ob zaključku svojega poročila je župan še poudaril, da je deficit, ki ga izkazuje letošnji občinski proračun, resen, toda navsezadnje odraža le gospodarski položaj področja. Vsekakor pa je občinska uprava skušala proračun prikrojiti tako, da bi vsaj deloma rešili številne probleme, ki zadevajo občino in z namenom, da bi ustregli upravičenim zahtevam prebivalstva.

ŠEMPOLAJ

Ob Sardočevi hiši, so tik ceste proti Nabrežini začeli dela za gradnjo 6-stanovajske ljudske hiše. Poslopje bo torej na primernem mestu in blizu železnice (okrog 10 minut). Pravijo, da bo stavba do jeseni končana. V naši občini je mnogo brezdomcev, ki morajo zaradi pomanjkanja primernih stanovanj zapravljati svoje zdravje pod strehami, ki ne zaslužijo naziva »človeško bivališče«. Ti reveži upajo, da bodo enkrat na vrsti za dosego dostojne strehe v tej ali kaki drugi ljudski hiši.

Naše korenine

Predvčerajšnjim je v Ljubljani slavila devetdesetletnico svojega rojstva nona Marija Pertot roj. Grahonja iz Lonjerja. V daljnem letu 1892 se je poročila z Andrejem Pertotom in v zakonu je imela deset otrok: osem fantov in dve hčeri. Toda le trije so še živi, medtem ko je ostalih sedem umrlo tragične smrti. V letih 1929—30 je izgubila moža in dva sina, med drugo svetovno vojno pa še dva. Srečko je izgubil življenje na morju, Andreja pa so ustrelili fašisti.

Življenje Marije Pertot je bilo prežeto s trpljenjem in težavami, toda čeprav je okusila toliko tegob, je niso zlomile. V času osvobodilne vojne je — kljub že takrat visoki starosti — imela redne stike s skupino tržaških partizanov, ki so pri njej imeli svojo stalno javko. Podpirala jih je s hrano in jim nudila vso pomoč.

Danes živi s snaho Santino in vnuki, ki jo imajo zelo radi. Rada se spominja vseh vaščanov, »svojih Lonjercev«, zlasti pa še sosedov. Kljub častitljivi starosti se zanima za dogajanja v svetu in so ji novice iz našega dnevnika še posebno pri srcu.

Ob njenem jubileju ji vsi znanci, prijatelji in vaščani — posebno pa še oni, ki so med vojno pri njej dobili streho in pomoč — čestitajo in želijo, da bi še mnogo let preživela v krogu svojih dragih. Cestitkam se pridružujeta tudi uredništvo in uprava našega dnevnika.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 4.3, najnižja 0, ob 19. uri 3.6; zračni tlak 1018.9 raste, veter 5 km severovzhodnik, vlage 53 odst., nebo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 7.6 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, NEDELJA, 4. februarja
Bojana
Sonce vzide ob 7.25 in zatone ob 17.14. Dolžina dneva 9.42. Luna vzide ob 6.53 in zatone ob 16.44
Jutri, PONEDELJEK, 5. februarja
Agata

V ponedeljek stavkajo uradniki CRDA v Trstu

Stavka je enotna - V torek stavka vseh delavcev ladjedelniške industrije - Danes ustavljen promet v pristanišču

V ponedeljek bodo enotno stavkali vsi uslužbenci CRDA v Trstu. Stavko sta napovedali obe sindikalni organizaciji.

Tajništvo sindikata FIOM—CGIL je v zvezi z borbo uradnikov CRDA in po posvetovanju s prizadetimi uradniki ugotovilo, da ni koristno očevanje tržaških in tržiških uradnikov in da so v Tržiču uradniki stavkali že 350 ur. Tako ločevanje lahko nevtralizira napore uradnikov tako iz Trsta kot iz Tržiča.

FIOM-CGIL se je že večkrat obrnila na sindikalno organizacijo kovinarjev tržaške Delavske zbornice, da bi razpravljali o enotni in učinkovitejši borbi. Vendar do sedaj brez uspeha ter ni prišlo niti do razgovorov.

V torek bodo ves dan stavkali delavci celotne ladjedelniške industrije na poziv sindikalne organizacije FIOM—CGIL. Ta stavka spada v okvir že napovedanih stavk, da se doseže delovna pogodba sektorja, ki jih vodi v vsedržavnem okviru sindikalna organizacija FIOM—CGIL.

V pristanišču so delavci včeraj ob 17. uri ponovno prenehali z delom in je stavka napovedana do ponedeljka do 8. ure zjutraj, tako da bo danes celotni pristaniški promet ustavljen.

Pričakovalo se je, da bo že v ponedeljek prišlo do obnovitve pogajanj, vendar sinoči sindikalna organizacija še ni prejela poziva. Zato je kaj malo verjetno, da bi se pogajanja lahko pričela že v ponedeljek, vendar pa zagotavljajo, da se bodo pričela v začetku prihodnjega tedna. Stavkovno gibanje se bo nadaljevalo vse do pričetka pogajanj.

Dve vprašanji ministrom: glede slovenskih šolnikov in Radia Trst A

Poslanec Vidali je naslovil pismeno vprašanje ministru za prosveto, ali bo raztegnil predpise o natečajih za didaktično usposabljanje, ki veljajo na italijanskih šolah, tudi na šolnike, ki poučujejo na šolah s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem in Goriškem.

Doslej so se slovenski profesorji lahko udeleževali natečajev samo za italijanske srednje šole. Zato niso mogle šole s slovenskim učnim jezikom uživati tega jamstva o kvaliteti šolnikov. Spričo tega se je poslanec obrnil na ministra in ga vprašal, ali bo razpisal natečaje v slovenščini za usposabljanje slovenskih šolnikov za pouk raznih predmetov na slovenskih šolah. Hkrati naj bi minister poskrbel za morebiten dodatni natečaj.

Poslanec Vidali je vprašal ministra za državne udeležbe in za turizem, ali mislita kaj ukreniti, da se zagotovi popolno delovanje Radia A, ki oddaja v slovenščini. Zato bi morali ponovno nakazati za radio iste vsote, kot so bile nakazane pred zadnjim skrčenjem izdatkov. Le tako se

Obvestilo turistične ustanove

Varnostni ukrepi proti črnim kozam

Pokrajinska in turistična ustanova v Trstu obvešča vse lastnike prenočišč, hotelov, penzionov in gostišč, osebe, ki dajejo sobe v najem itd., da morajo na osnovi točnih navodil ministrstva za zdravstvo in pokrajinskega zdravnika ta- lahko izboljša program koj obvestiti zdravnika tržaške občine o prihodu oseb iz sledečih krajev v Veliki Britaniji: Bradford, Woolwich, Hornchurch in Ilkley ter oseb iz Karačija (Pakistan) in Leopoldvilla (Kongo).

Obenem sporoča, da od 1. t.m. dalje gornji ukrepi ne veljajo za osebe, ki prihajajo iz Duesseldorfa (Zah. Nemčija), od 25. januarja pa za osebe, ki prihajajo iz Bruchsala (Zah. Nemčija).

Ukinjeno cepljenje proti kozam ob nedeljah in praznikih

Tržaško županstvo sporoča, da se bo od jutri dalje cepljenje proti kozam nadaljevalo po že objavljenem urniku. Ukine pa se cepljenje ob nedeljah in praznikih, ki ga je doslej vršil oddelek za zdravstvo in higieno v Ulici Cavana št. 18.

Seja repentaborskega občinskega sveta

Novi odborniki in svetovalca na Repentabru

Na repentaborskem županstvu je bila sinoči redna seja občinskega sveta, na kateri so svetovalci najprej potrdili izvoljivost dveh novih članov občinskega sveta, in sicer Alojza Miliča in Branislava Lupinca. Kot je znano, sta bila na manjšinski listi na zadnjih upravnih volitvah izvoljena Edvard Guštin in Ljubo Stok, vendar nista podala dokaza pismenosti, tako da sta prepustila mesto občinskih svetovalcev Miliču in Lupincu, ki sta za njima dobila največ glasov.

Potem ko je občinski svet potrdil obračun za leto 1960, so svetovalci s tajnim glasovanjem vzeli na znanje ostavko odbornika Velimira Guština in obeh namestnikov — Jožefa Lazarja ter Ferdinanda Križmana. Na njihovo mesto pa so bili prav tako s tajnim glasovanjem izvoljeni Maks Guštin za odbornika, Jože Škamperle in Ivan Purič pa za namestnika.

Ob objavi davčnih seznamov

Seznami kažejo, da smo še daleč od pravične porazdelitve davkov

Z zvišanjem minimalne vsote za preživljanje, ki se odbije od davčne osnove, se bo vendarle nekoliko izboljšal položaj nepremožnih davkoplačevalcev

Te dni so razstavljeni na občinskem oddelku za davke seznami davkoplačevalcev in v našem listu objavljamo seznam tistih, ki imajo največ dva milijona davčne osnove za družinski davek. Hkrati s tem pa je na predsinočnji seji tržaškega občinskega sveta odbornik za finance Verza predložil sklep občinskega odbora, da se zviša minimalna vsota za preživljanje, ki se ne odbija od davčne osnove, od in za preživljanje, ki se je indeks življenjskih stroškov medtem zvišal od 54 na 65 točk.

Ta sklep je vsekakor pozitiven, saj pomeni, da bo nekaj tisoč družin, katerih čista obdavčljiva osnova ni presegla 50.000 lir, sploh oproščenih davka, medtem ko se bo drugim družinam davek znižal. Čeprav bomo s tem še daleč od pravične porazdelitve davčnega bremena in je odbornik za finance milo rečeno prevelik optimist, pa so nekatere številke o družinskem davku in davkoplačevalcih, ki jih je odbornik omenil, vsekakor zanimive. Te številke so sicer nekoliko različne od letošnjih, ker se nanašajo na leto 1961. Po zadnjih podatkih, ki smo jih objavili te dni, bo namreč letos plačevalo družinski davek 36.060 davkoplačevalcev. Vsi ti pridejo seveda v poštev pri omenjenem višjem odbitku, ki pa ima koristne posledice predvsem za tiste, ki imajo male dohodke, saj je na primer za industrijca Tognello pač vseeno, ali mu določijo davčno osnovo 52 milijonov ali 51 milijonov in 950 tisoč.

Po podatkih, ki jih je navedel odbornik, je bilo lani na 108.000 družin 38.212 družin, ki so plačevale družinski davek, kar pomeni komaj dobro tretjino. Od teh 38.212 družin oziroma družinskih glavarjev, jih je bilo kar 19 tisoč 856, to je več kot polovico, ki so imeli največ do 200 tisoč davčne osnove. Davka pa so plačali skupno le 48.983.596 lir. Če upoštevamo, da je znašala skupna vsota davka nekaj nad 636 milijonov lir, tedaj vidimo, da so ti davkoplačevalci plačali, čeprav jih je bilo več kot polovico vseh, samo 8 odstotkov davka, ki ga je izterjala občina. Značilno je tudi, da je število davkoplačevalcev družinskega davka stalno padalo. Od 43.600 leta 1956, se je skrčilo število davkoplačevalcev na 38.212 lani. Število davkoplačevalcev z največ 200.000 lirami davčne osnove pa se je v istem obdobju znižalo od 26.534 na 19.856. Iz tega se po besedah odbornika vidi, da se je znižalo število plačnikov družinskega davka ravno med tistimi, ki imajo nizke dohodke.

Odbornik je še poudaril, da se je kljub nižanju števila davkoplačevalcev celotni dohodek od družinskega davka višal. Leta 1958 je namreč znašal 559 milijonov, lani pa 636 milijonov. To je torej ena plat zvona. V petih letih se je torej dohodek od davka zvišal za 77 milijonov, toda upoštevati je treba, da so se nekoliko zvišali tudi dohodki in da se vrednost denarja polagoma manjša. Kar je človek na primer kupil pred petimi leti s 1.000 lirami, ga danes stane več. Dokaz za to je že v tem, da naraščajo občinski izdatki vsako leto.

Nihče ne zanika, da ni občina za določene davkoplačevalce znižala ali, kar se družinskega davka tiče, odpravila davčnega bremena. Kot pa smo dejali, smo še daleč od davčne pravičnosti in «izravnave». Res ni pri nas mnogo velikih industrijskih podjetij in trgovina peša, vendar pa je težko verjeti, da je v Trstu samo 24 davkoplačevalcev, ki imajo več kot 10 milijonov čistega dohodka. Ko na primer prebiramo sezname, se nam zdi včasih kar neverjetno, da imajo določeni trgovci, industrijci ali pa recimo tudi kakšni profesionalci tako nizke dohodke, saj bi se morali človeku kar smiliti. Sicer pa je javna tajnost, da je mnogo davčnih utaj in sami funkcionarji občinskega davčnega oddelka priznavajo, da je zelo težko ugotoviti dohodke ljudi, ko dosežejo določeno mero milijonov, kajti gospodinjsko pomočnico, ložo v «Verdiju», razkošen avto, vilo ali motorni čoln si lahko privošči milijonar, ki ima, postavimo, 20 ali 30 ali 50 milijonov čistega dohodka na leto. Po drugi strani pa lahko ugotovijo dohodek vseh, ki so v delovnem odnosu, do zadnje lire. Ravno v tem pa je krivičnost davčnega sistema.

Seveda bodo funkcionarji in uradniki davčnega oddelka s strožjo kontrolo lahko še tu pa tam kaj iztisnili iz tistih, ki se sistematično poslužujejo davčnih utaj, vendar s tem ne bodo mogli doseči davčne pravičnosti. Zato bi morali pač reformirati davčno zakonodajo in uvesti strožje kazni za davčne utaje. S tem ne bi postali prav nič «revolucionarni», saj je znano, da je v raznih zahodnih kapitalističnih državah davčni sistem mnogo strožji, a hkrati pravičnejši, tako da tisti, ki več zmorejo, tudi več prispevajo za skupnost.

ZDRAVNIK
dr. L. STOCCA (Štoka)
bo s 1. marcem ordiniral za zavarovance INAM v Trstu, Ulica Pondares št. 8/II, od 9. do 11. in od 17. do 18. ure, v Bazovici štev. 83 pa od 18.30 do 19.30.

Smola nogometašev

Med nogometno tekmo se je včeraj popoldne ponesrečil 31-letni Pietro Moratto iz Ul. Pozzo 16, ki se bo zaradi udarca po glavi moral zdraviti dober teden. Igral je s svojim društvom na športnem igrišču v Ul. Flavia proti drugi enajstorici, pa se je udaril z glavo v glavo z nasprotnim igralcem.

Prav tako se je ponesrečil tudi med nogometno tekmo, ki je bila včeraj popoldne na stadionu «Prvi maj» 34-letni Antonino Mari iz Ul. Besenghi 21. Mari pa je imel večjo smolo, ker se je pobil po glavi in si zlomil nosno kost, zaradi česar se bo moral zdraviti tri tedne.

Davkoplačevalci družinskega davka z dohodki do 2 milijonov

Rossi Alberto 3 milijone 601.500, Brunetti dr. Lodovico 3.600.000, Cescutti Mario 3.600.000, Frausin Giulio 3 milijone 600.000, Gidoni Maria por. Artelli 3.600.000, Marsi Francesco 3.600.000, Preda Domenico 3.600.000, Rusconi dr. Antonino 3.600.000, Sadar dr. Guido 3.600.000, Sinigaglia Edoardo 3.600.000, Sivi Carlo 3 milijone 600.000, Catolla dr. Ettore 3.593.500, Balestrucci Gioacchino 3.550.000, Ferrari dr. Guglielmo 3.533.000, Hocevar Paola vd. Ciclitira 3 milijone 516.700, Abbiati Giuseppe 3.500.000, Battigelli Giacomo 3.500.000, Bernardini Giovanni 3.500.000, Bevilacqua Pietro 3.500.000, Bozza Paolo 3.500.000, Columni Tristano 3.500.000, Diego Carlo 3.500.000, Fassetta 3.500.000, Gelussi dr. Giuseppe 3.500.000, Hosak Guglielmo 3.500.000, Reggente Luigi 3 milijone 500.000, Serravallo Iacopo 3.500.000, Serti Elda vd. Casale 3.500.000, Borina Virgilio 3.500.000, Tullio Natale 3.500.000, Vileri Francesco 3.500.000, Anastasacchi Costantino 3.500.000, Zeller Ottone 3.466.200, Sponza Nicolò 3.450.000, Bisiani Mario 3.445.200, Russo Giuseppe 3.442.200, Didic dr. Stanislao 3.405.500, Cibin Giorgio 3 milijone 402.300, Bressani Ricciotti 3.400.000, Lekner Eleonora vd. Hiersiei de Minerbi 3 milijone 400.000, Lorenzi Milano 3.400.000, Marin Luigi 3.400.000, Nabier Federico 3.400.000, Sussland Walter 3.400.000, Zanetti Attilio 3.400.000, Spogliarich Oscar 3.387.800, Padoa Fabio 3.340.000, Baschiera Pietro 3 milijone 300.000, Demetrio Margherita por. De Negri 3.300.000, Pekeza Guglielmo 3.300.000, Marinsek Stanislao 3.300.000, Soldati Giovanna 3.300.000, Stibice Vladimiro 3.300.000, Varlegnassi Giuseppe 3.300.000, Zammattio Maria Lia 3.300.000, Irneri Giorgio 3.280.000, Lay dr. Livio 3.275.200, Verri Carlo 3.263.000, Fileti dr. Otto 3 milijone 260.500, Garbassi Pietro 3.233.500, Lipanje Francesco 3.102.500, Alkalay Alberto 3.200.000, Benedetti Nicolò 3 milijone 200.000, Camus Odilo 3.200.000, Chermete Guido 3 milijone 300.000, Cuzzi odv. Paolo 3.300.000, Dorni Alfredo 3.200.000, Forti dr. Bruno 3 milijone 200.000, Iaut dr. Giorgio 1.200.000, Israel Felice 3 milijone 200.000, Merk Ernesto 3.200.000, Poloiaz Gioacchino 3.200.000, Roetl dr. Edoardo 3 milijone 200.000, Roetl Rodolfo 3.200.000, Seriani Luigi 3 milijone 200.000, Sparcich Natale 3.200.000, Umani Bruno 3.200.000, Verozzi Mario 3 milijone 200.000, Luciani Luciano 3.195.900, Pestian dr. Ettore 3.184.800, Petrucco Mario 3 milijone 160.000, Rainis dr. Eugenio 3.143.100, Zambler Giovanni 3.110.500, Petrucco Pietro 3.110.000, Cesare Clelia vd. Antini 3.100.000, Conti Giuseppe 3.100.000. Kuszak Irma vd. Cossutta 3.100.000, Maracich Egligio 3.100.000, Pozar Stanislao 3.100.000, Rubino Umberto 3 milijone 100.000, Savi Celeste 3.100.000, Crismani Romeo 3 milijone 086.700, Giaconi Oreste 3.084.400, Piemontese Renato 3.063.000, Silvano Rosario 3.049.800, Gasser dr. Edoardo 3.036.400, Ancario Lamberto 3.000.000, Anzellotti Giovanni 3.000.000, Barbi Dino 3.000.000, Bellini Alfonso 3.000.000, Bellini Luigi 3.000.000, Bellini Raffaello 3.000.000, Bidoli Vittorio 3.000.000, Bosutti Libero 3.000.0000, Brunner Giorgio 3 milijone, Buchebiner Maria por. De Ebner 3.000.000 Buda Giorgio 3.000.000, Busi Renato 3.000.000, Cappelletti Ugo 3 milijone, Cobal Giuseppe 3 milijone Dal Pozzo Augusto 3 milijone. Bick Luigi 3.000.000, Du Ban Massimiliano 3.000.000, Fidel Francesco 3.000.000, Flaiban Michele 3.000.000, Gerli Antonio 3.000.000, Iamar Paolo 3.000.000, Ianitti Raoul 3 milijone, Iboner Giorgio 3.000.000, Lichtenstein Ernesto 3.000.000, Macerata Giorgio 3.000.000, Manente Mario 3.000.000, Martin prof. Ettore Leonida 3.000.000, Melzi Maria Enrichetta por. Carignani 3.000.000, Mitis Giorgio 3.000.000, Pegan Libera 3 milijone, Perticucci Renato 3 milijone, Pizzagalli dr. Ettore 3.000.000, Pontini dr. Mario 3.000.000, Potrebin Leopoldo 3.000.000, Regazzin Gisella vd. Morpurgo 3.000.000, Rigutti Ada vd. Stern 3.000.000, Rocco Giusto 3.000.000, Rossani Francesco 3.000.000, Sanzin Luigia vd. Tiozzo 3.000.000, Savarin Oscar 3.000.000, Scarpa ing. Paolo 3.000.000, Sicherl Bruno 3.000.000, Stener Giacomina vd. Gorlato 3.000.000, Sussland Egone 3.000.000, Tarabocchia dr. Nino 3.000.000, Tedesco Emilio 3.000.000, Tomsic Vittorio 3.000.000, Toros Enrico 3.000.000, Vecchiet Marcello 3.000.000, Vinattieri Tullio 3.000.000, Paenza dr. Vincenzo 2.994.000,

(Nadaljevanje v torek)

Obvestilo upokojencem

Tržaško županstvo sporoča upokojencem, da od 22. t.m. delijo v pritličju nove občinske palače na Grenadirskem oširku potrdila, iz katerih je razvidno, da so še živi, oziroma potrdila vdovam upokojencev INPS, in sicer za kategoriji SO in družinskih pokojnin.

Da se preprečijo nepotrebne vrste pred okenci v dneh, ko se začnejo plačevati pokojnine (to je od 13. februarja dalje), naj pridejo zainteresirani pravočasno po potrdila. Končno obvešča županstvo, da morajo upokojenci ali pa njihovi pooblaščenci prinesti s seboj osebne izkaznice in pokojninske knjižice.

Občni zbor združenj bivših političnih internirancev v nacističnih taboriščih

Pripravljalni odbor za ustanovitev Pokrajinske zveze političnih internirancev v nacističnih taboriščih v Trstu sporoča:

V nedeljo dne 11. februarja 1962 ob 9.30 bo v veliki dvorani CGIL v Ul. Pondares 8 ustanovni občni zbor združenj bivših političnih internirancev v nacističnih taboriščih, s sledečim dnevnim redom:

1. Izvolitev predsedstva
2. Uvodno poročilo
3. Poročilo senatorja Piera Caleffija
4. Volitve vodilnih organov
5. Zaključki.

Senator Piero Caleffi bo poleg poudarka o velikem doprinosu, ki so ga dali nekdanji politični in rasni interniranci stvari svobode, govoril tudi o zadnjih zakonodajnih ukrepih, ki zadevajo rok za predložitev prošenj za pokojnino, kakor tudi vprašanje odškodnine, ki je sedaj v razpravi v parlamentu in drugih ukrepih v prid nekdanjih političnih internirancev ter družinskih članov padlih.

Glede na važnost dogodka so vsi interniranci vabljeni, da se udeležijo občnega zbora.

Pripravljalni odbor

Nezgoda na delu

V livarni Italsider pod Škednjem se je včeraj dopoldne ponesrečil na delu 37-letni Josip Kraus iz Ul. Del Pesce 2. Zaposlen je bil pri žerjavu, pa se mu je spodrsnilo ko je stopal z njega in je padel iz višine 2 metra v jamo, ki jo uporabljajo za čiščenje lokomotiv. Pri tem si je zlomil zapestje desne roke in se je pobil po levi nogi. Z rešilnim avtom so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na ortopedski oddelek. Zdraviti se bo moral 40 dni.

Padel je z ogrodja

Pri gradnji nove stavbe pred županstvom v Nabrežini se je včeraj ponesrečil 34-letni Savino Puntus z Vrdele št. 4/2. Padel je z ogrodja z višine 4 m in si nalomil rebra ter se udaril po čelu. Z rešilnim avtom so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na prvi kir. oddelek. Zdraviti se bo moral od 7 do 20 dni.

LOTERIJA

BARI	67	54	22	61	27
CAGLIARI	64	27	41	81	69
FLORENCA	2	35	13	42	23
GENOVA	79	71	5	2	66
MILAN	33	13	75	39	2
NEAPELJ	29	44	4	25	16
PALERMO	79	28	65	10	34
RIM	55	87	4	51	1
TURIN	75	82	81	34	17
BENETKE	45	83	29	60	4

ENALOTTO

221 2X1 2X2 XX2

Tri dvanajstice bodo prejele po 6.659.000 lir; 92 enajsticam pa gre po 162.000 lir, a 1337 deseticam po 11.200 lir.

Zdravnik
dr. Alojz STEPANČIČ (Stefani)
bo sprejemal zavarovance bolniške blagajne INAM od 1. marca v Nabrežini (center)

Na kazenskem sodišču

Obtožen in obsojen zaradi tatvine sploh ni maral priti na razpravo

Sodišče je oprostilo šoferja, ki je smrtno povozil žensko

Pred kazenskim sodiščem, ki mu predseduje dr. Boschini, sta se morala zagovarjati včeraj 30-letni Lelio Clarot iz Ul. Cattedrale 5 ter 37-letni Giuseppe Barillaro iz Ulice Machlig 28. Sodna razprava proti obema obtožencema in vrsti drugih obtožencev je bila že lanskega leta, in sicer 24. novembra. Tedaj je bil Clarot v Vidmu ter je poslal sodišču zdravniško potrdilo, da se iz zdravstvenih razlogov ni mogel udeležiti sodne razprave. Omenjeni razpravi ni prisostvoval niti drugi obtoženec, Giuseppe Barillaro.

Tudi včeraj ni bilo na sodišču ne sluha ne duha o obeh obtožencih. Clarot je sicer javil, da ne more prisostvovati obravnavi zaradi zdravstvenih razlogov, toda sodniki mu niso verjeli. Takoj so ukazali, naj ga zaupni zdravnik poišče na domu ter ugotovi njegovo zdravstveno stanje. Zdravnik je opravil svojo dolžnost ter ugotovil, da je obtoženec popolnoma zdrav, vendar pa se Clarot ni pozneje javil na sodišču.

Zato so sodniki sodili obema obtožencema v odsotnosti ter obsodili Clarota na 2 leti in 3 mesece zapora ter na 29 tisoč lir globe. Barillara pa so obsodili zaradi neprevidnega nakupa ukradenega blaga na plačilo 15.000 lir denarne kazni. Javni tožilec je bil zahteval za Clarota 4 leta in 6 mesecev zapora ter 30.000 lir globe, a za Barillara spremembo obtožnice v smislu neprevidenega nakupa na 8.000 lir denarne kazni.

Prekršek, zaradi katerega sta se morala Clarot in Barillaro zagovarjati pred sodiščem, je zadeval tatvino v škodo lastnice neke gostilne v d'Annunziovem drevoredu 49. V omenjeno gostilno, ki je last Valerie Zufar, je obtoženec Clarot vdrl s ponarejenim ključem ter ukradel skupaj z nekim drugim obtožencem en električni brivski aparat ter en gramofonski aparat v skupni vrednosti 54.000 lir. Barillara pa so obtožili, da je sprejel od Clarota gramofonski aparat kot jamstvo za določeno posojilo.

***

Pred istim sodiščem se je moral zagovarjati tudi 52-letni Carlo Castelli iz Ul. Palmanova 5, ki je bil obtožen nenamernega umora. Bilo je 26. oktobra lani, ko se je Castelli peljal s poltovornikom «OM Leoncino» od Sv. Sobote v smeri proti mestu. Castelli je bil tedaj uslužben pri ladjedelnici «Sv. Justa». Malo pred nesrečo, ki ga je pripeljala pred sodišče, je Castelli sledil filobusu št. 10. Na križišču z Ul. Marenzi je iz filobusa izstopilo več oseb, a med njimi tudi 75-letna Anna Geppi vd. Beruschi iz Ul. del Monte 15, ki je nenadoma prečkala cestišče. Castelliju ni uspelo, da bi zavrl svoje vozilo, ter je podrl na tla priletno žensko, ki je 11. novembra umrla v bolnišnici. Kmalu nato je prefektura odvzela Castelliju vozniško dovoljenje. Podjetje je šoferja takoj začasno odpustilo.

Na včerajšnji razpravi je javni tožilec zahteval naj sodišče obsodi Castellija na 9 mesecev zapora ter na 15.000 lir denarne kazni. Sodniki pa so sklenili, da obtoženec ni zagrešil nikakršnega kaznivega dejanja.

***

Jutri zjutraj se bo začela na kazenskem sodišču razprava proti Claudii Belullo ki je obtožena skupaj z nekim drugim sokrivcem vrste goljufij. Na razpravi bodo nastopile številne priče. Belullova se bo morala zagovarjati med drugim tudi glede prekrška, ki zadeva žalitev sodnijskih organov. Domnevajo, da bi sodišče utegnilo obsoditi obtoženko na najmanj 8 let zapora.

Zaključena akcija za pomoč prizadetim po potresu

Vsem dobrotnikom iz Trsta in Gorice, ki so prispevali za pomoč žrtvam potresa v Dalmaciji — najlepša hvala! Akcijo smo z včerajšnjim dnem zaključili in kot je razvidno iz zaključnega obračuna, smo milijon lir krepko presegli.

Pobudo za našo akcijo nam je dala čitateljica, ki smo jo omenili v našem prvem pozivu za pomoč. Nedvomno bo zelo zadovoljna, ko sedaj vidi, da je njena pobuda ne samo uresničena, temveč da je tudi rodila konkretne sadove.

Akcija za pomoč žrtvam potresa pa nam je dala spet možnost, da se prepričamo o globokem čutu solidarnosti in dobrotljivosti, ki preveva naše ljudi. Ne da bi kdo kogarkoli silil, brez nabiralnih pol in brez pritiska so ljudje prihajali v naše uredništvo oziroma upravo ter prispevali svoj delež. Prišli so iz vseh krajev našega področja, drugi pa so nam poslali prispevke po pošti, celo iz Milana in Švice.

Akcija je zajela prebivalstvo vseh slojev: učence in dijake, delavce in kmete, uradnike in trgovce, branjevke in gostilničarje — skratka vse. Bili smo priča številnim prizorom, ko so revni ljudje prinesli sto ali dve sto lir prispevka in se opravičevali: «Več ne zmorem... saj veste... upokojenec sem...» To so bili prizori, ki jih bo težko pozabiti.

Vsem dobrotnikom še enkrat najlepša hvala — v imenu tisočerih žrtev potresa v Dalmaciji.

Včeraj so prispevali:

Vesna Sandarij 3.000 lir, D. J. D. in D. M. Z. 6.000, Josipina Kariž 500, Josipina Petaros 500, Jožefa Stranj 500, Marija Cač 300, Pierina Petaros 200, Pina Primožič 500, Justina Kozina 150, Slava Kozina 100, Livia Cunja 300, Vladimiro Koren 1.000, Miro Tončič 1.000, Adele Velise 300, Zora Kobec 500, Maria Maver 300, A. A. Bakeršič - Devin 2.000, Lojze Abram 1.000, Anton Švara - Katinara 1.500, J. Bizjak 1.000, Bolko 3.000, Ivan Vatta 1.000, Ludvik Pertot - Nabrežina 1.000, Milan Brajkovič - Nabrežina 1.000, T. Martelanc 500, Ivan Sancin 3.000, Jožefa Racman - Boljunec 500, Marija Muškovič 1.000, Valerija Vran 1.000, Frančiška Premrl 1.000, Rudolf Sossi z Opčin št. 167, 2.000, Slavko Cok iz Lonjerja 2.000, dr. Robert Hlavaty 1.000, Ivanka Zitko 1.000, Zinka Cucek 1.000, Franc Tomšič 500, Terčelj iz Vižovelj 1.000, Olga Zobec iz Boljunca 1.000, Anton Briščak z Opčin 1.000, Jamšek 500, Jožef Guštin s Cola 44, 500, F. Mikulus 1.000, V. Kante 500, K. Rogelja 500, P. Lipovec 500, S. Kavčič 500, V. Sčuka 500, H. Birsa 500, R. Birsa 1.000, P. Pilat 800, J. Mezgec 1.000, Slavko Sosič z Opčin 1.000, Silva in Zdenka 1.000, Miran Kuret 5.000, Ivan Gerdol 2.000, Anica Kalan 1.000, Odo Kalan 1.000, Boris Cek 1.000, Josip Lipovec 1.000.

Na pobudo sekcije KP iz Krogelj pri Dolini so poslali: Maks Ota 300, Nadal Ota 200, Viktor Ota 200, Rafael Kocjančič 200, Rozalija Smotlak 150, Rihard Krmec 300, Mirko Komar 1.000, Ivan Kocjančič 500, Josip Pangerc 200, Viktor Mihalič 200, Emilija Stanič 200, Franc Ferluga 300, Mario Gropajc 300, Friderik Ota 600, Albin Križmančič 300, Jožef Gropajc 300 lir.

Do predvčerajšnjim smo nabrali 1,004.100 lir, tekom včerajšnjega dne pa 70.200 lir.

SKUPAJ 1,074.300 lir.

Goriško uredništvo nabralo skupaj 75.500 lir. Tržaški in goriški prispevki

SKUPAJ 1,149.800 lir.

Urnik bencinskih črpalk

V ponedeljek 5. februarja stopi v veljavo novi urnik za prodajalce bencina tako, da bodo bencinske črpalke odprte vsak delavnik od 7. do 21. ure, ob sobotah in pred prazniki od 7. do 22. ure. Ob nedeljah pa bo odprta samo polovica črpalk od 7. do 21. ure.

Trgovinska zbornica je sedaj razdelila vse bencinske črpalke v dve skupini, ki bosta izmenoma imeli od prihodnje nedelje dalje odprte črpalke (Danes ostane vse pri starem).

Bencinske črpalke v skupini A bodo odprte 11. februarja, 25. februarja, 11. marca in 19. marca. V tej skupini so naslednje črpalke:

Družba AGIP: črpalke v krajih in ulicah: Sesljan, Boljunec, Ul. Miramare, Greta, Ul. Zonta, Stara mitnica, Ul. d'Annunzio Trg Verdi, Nabrežje N. Sauro, Ul. Frausin, Ul. F. Severo, Škedenj.

Družba Aquila: Prosek, Aquilinia, Ul. Miramare, Ulica F. Severo, Nabrežje N. Sauro, Ul. Campi Elisi, Ul. Matteotti, Ul. G. Giardino, Ul. d'Annunzio, Ul. Punta del Forno ex OZO, Ul. Miramare, Ul. Aiviano.

Družba ESSO: Sesljan, Opčine, Ul. Giulia, Trg Volontari Giuliani, Trg Libertà, Ul. Brunner, Nabrežje N. Sauro, Ul. Manzoni, Trg Foraggi, Milje.

Družba SHELL: Trg Valmaura, Ul. Miramare, Trg Libertà, Trg S. Francesco, Ul. Carducci.

Družba BP: Ul. Miramare, Trg Ospedale, Nabrežje Grumula, Ul. S. Cilino, Ul. Ponziana, Ul. d'Annunzio, Ul. F. Severo.

Družba MOBILOIL: Ul. Locchi, Ul. F. Severo.

Družba API: Ul. Baiamonti, Nabrežje N. Sauro.

Neodvisni: Ulica Miramare, Pomol F. Bandiera, Ul. d'Annunzio, Ul. Coroneo.

Bencinske črpalke v skupini B pa bodo odprte 18. februarja, 4. marca, 18. marca in 25. aprila. V to skupino spadajo črpalke:

Družba AGIP: Opčine, Milje, Ul. Miramare, Ul. Coroneo, Ul. Carducci, Nabrežje O. Augusto, Ul. Giulia, Ul. Vergerio, Ul. Istria, Ul. Campi Elisi, Ul. F. Severo.

Družba Aquila: Nabrežina, Ul. Giulia Giardino, Ul. Fabio Severo, Ul. Miramare 269, Nabrežje O. Augusto, Trg Valmaura, Rojan, Ul. Coroneo.

Družba SHELL: Sesljan, Ul. d'Annunzio, Ul. Coroneo, Ul. F. Severo 2, Nabrežje O. Augusto.

Družba BP: Boljunec, Ul. S. Lazzaro, Ul. Carducci, Ul. Giuliani, Trg Tommaseo, Ul. Settefontane.

Družba MOBILOIL: Ulica d'Annunzio, Nabrežje Grumula št. 8.

Družba API: Ul. Locchi, Ul. F. Severo.

Družba Caltex: Ul. d'Annunzio, Ul. F. Severo.

Družba Purfina: Ul. F. Severo.

Neodvisni: Ul. Zonta, Ul. Miramare, Ul. G. Reni, Trg Cagni v industrijskem pristanišču.

Poleg tega sporoča trgovinska zbornica, da bodo februarja in marca po rednem urniku odprte ponoči naslednje bencinske črpalke: AGIP v Ul. Miramare 48, ESSO Ul. F. Severo, SHELL Ul. F. Severo, Aquila Ul. F. Severo, Purfina F. Severo, BP F. Severo, in Caltex Trg Sansovino.

V KRIŽU št. 250 od 15. do 17. ure in na PROSEKU št. 342 od 18. do 19. ure bo
zdravnik
dr. F. Settimo (Sedmak)
sprejemal s 1. marcem t. l. zavarovance INAM
Tel. 22-5141

CELOTNA RAZPRODAJA ČEVLJEV
zaradi obnove trgovine v **Rojanu** (blizu cerkve)
NEVERJETNE CENE:
OD 500 LIR DALJE ZA OTROKE IN ODRASLE
GEC A., Trg Tra i rivi 2, tel. 31-198

GLEDALIŠČA in KINO

Glasbena Matica v Trstu
priredi v četrtek, 8. t. m. ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani Ul. Geppa 9

komorni koncert dijakov srednje glasbene šole iz Ljubljane

Nastopajo solisti, komorni pevski zbor, dirigent Janez Bole ter komorni godalni ansambel, dirigent Ciril Veronik

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA
priredi dne 11. t. m. ob 17. uri v Avditoriju, Ulica Teatro Romano 3

Prešernovo proslavo

Sodelujejo: Združeni moški zbori z Goriškega mešana zbora iz Padrič in Boršta, združeni moški zbori s Tržaškega, združeni moški zbori z Goriškega in s Tržaškega folklorna skupina z Opčin in tamburaški zbor s Proseka-Kontovela

Prodaja vstopnic od četrtka, 8. t. m. dalje v Tržaški knjigarni Ul. sv. Frančiška 20, tel. 61792 ter eno uro pred pričetkom v baru Moscolin (nasproti Avditorija)

GLEDALIŠČA

TEATRO NUOVO

Jutri ob 21. uri ponovitev Syngejevega «Potepuha z zahoda». Vstopnice so na razpolago pri gledališki blagajni ter pri centralni blagajni v Pasaži Protti.

KINO

Nazionale 14.30 «Rešil bom svojo ljubezen» (Salverò il mio amore). Metrocolor. Shirley Mac Laine. Prepovedano mladini.
Fenice 14.30 «Most proti soncu» (Ponce verso il sole). Carroll Baker.
Excelsior 14.30 «Jessica». Maurice Chevalier, Angie Dickinson, Gabriele Ferzetti. Prepovedano mladini.
Grattacielo 13.30 «Pogled z mosta» (Uno sguardo dal ponte). Iz romana Arthurja Millerja. Raf Vallone, Jean Sorel, Carol Lawrence. Prepovedano mladini.
Arcobaleno 14.00 «I comanceros» Barve de Luxe. John Wayne, Lee Marvin.
Supercinema 14.00 «Velika predstava» (Il grande spettacolo). Barve De Luxe. Esther Williams, Clif Robertson.
Alabarda 14.00 «Trojanska vojna» (La guerra di Troia). Technicolor. Steve Reeves, Juliette Maynel.
Aurora 15.00 «Sijaj med travo» (Splendore nell'erba). Prepovedano mladini.
Cristallo 14.00 «Ježa na tigru» (A cavallo della tigre). Nino Manfredi.
Garibaldi 15.00 «Gol in mrlič» (Il nudo e il morto). Technicolor. Aldo Ray.
Capitol 13.30 «Navaronski topovi» (I cannoni di Navarone).
Impero 14.30 «Nomadi».
Italia 14.30 «Il federale». — Ugo Tognazzi, George Wilson.
Massimo 14.00 «Adam in Eva» (Ustvaritev sveta). Technicolor. Christiane Martel, Charles Baena.
Moderno 14.30 «Strast pod soncem» (Desideri nel sole). Angie Dickinson. Zadnji dan.
Astra 14.30 «Vsi nori na palubi» (Tutti pazzi in coperta).
Astoria 14.30 «Dekle s kovčkom» (La ragazza con la valigia). Claudia Cardinale.
Vittorio Veneto 14.00 «Pepe» — Cantiflas. Kim Novak. Technicolor.
Ideale 14.00 «Nepremagljivi gladiator» (Il gladiatore invincibile). Technicolor.
Marconi 14.00 «Pepelko» (Il Cenerentolo). Technicolor. Jerry Lewis.
Abbazia 14.30 «Plaža poželenja» (La spiaggia del desiderio). D. Hart. Prepovedano mladini.
Odeon 14.00 «Kapo». — Susan Strassberg in Laurent Terzieff.

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO v Trstu
priredi svoj tradicionalni

dobrodelni ples

v soboto, 10. februarja s pričetkom ob 21. uri v Hotelu Excelsior Palace

Vstop izključno z vabili. Vstopnice in rezerviranje miz na sedežu društva v Ul. Machiavelli št. 22-II, tel. 36275, dnevno od 10. do 12. ter od 17. do 19. ure.

V trgovini čevljev
se nadaljuje popolna
razprodaja
Calzoleria Viale
TRST - Drevored XX. septembra 18
zaradi obnovitve trgovine, ki bo daljčasa zaprta, po neverjetno nizkih cenah. Izkoristite to edinstveno priložnost, ki jo nudimo svoji cenj. klienteli po smešnih cenah za vse vrste čevljev.

od včeraj do danes

Dne 3. februarja 1962 se je v Trstu rodilo 11 otrok, umrlo pa je 9 oseb.

UMRLI SO: 85-letni Ettore de Plankenstein, 71-letna Maria Pacor por Roselli, 63-letni Santo Stanta, 51-letna Luigia Montedurro por. Vinci, 78-letna Giuseppina Rizza por. Amadore, 61-letni Pietro Cargnali, 75-letni Alessandro Glancz, 82-letna Antonia D'Andrea vd. D'Arrigo, 57-letna Maria Concetta Ierici por. Tamino.

OKLICI: tesar Giovanni Primossi in delavka Fiorella Scherlich, delavec Antonio Granieri in blagajničarka Maria Furlan, trgovec Silvano Dell'Acqua in gospodinja Nives Stenta, podoficir CP Luigi Tudor in gospodinja Eugenia Schioppetto, kuhar Giorgio Purini in uradnica Elvia Giurini, geometer Dante Micheli in gospodinja Alda Iannarone-Calebotta, uradnik Giovanni Dramis in učiteljica Serena Brescia, tramvajski uslužbenec Mario Patrono in frizerka Elide Velicogna, uradnik Armando Pastorcich in gospodinja Maria Teresa Del Ben, železničar Giuseppe Stagni in gospodinja Maria Cermaz, industrijski izvedenec Fabio Pieri in frizerka Graziella Gerdina, kovač Luciano Rustia in modistka Elide Michelazzi, zidar Bruno Busechian in delavka Graziella Pavat, zidar Elio Knez in gospodinja Anita Moscolin, trgovec Franco Zambon in gospodinja Clelia Zambon, mehanik Giovanni Balos in uradnica Alice Baili, upokojenec John J. Provich in gospodinja Giovanna Puntar, podoficir mornarice Flavio Stacul in uradnica Lucia Macoratti, zdravnik kirurg Claudio Longhino in zdravnica Carla Marinoni, skladiščnik Claudio Marangoni in gospodinja Gigliola Minisini, električar Piero Crippa in gospodinja Renata Artico, pomorščak Mario Schiavon in delavka Maria Argenti, zidar Stelio Delbello in gospodinja Virginia Scherlich, uradnik Enrico Graziano in pravnica Annarosa Keber, skladiščnik Mario Marchi in šivilja Della Amato, ladijski natakar Giorgio Fiumana in prodajalka Ondina Pagnoni, vratar Angelo Zorzetto in šivilja Lidia Zentilin, zdravnik Elzo dr. Ramovecchi in Dina Romano, trgovec Umberto Coloni in baristka Caterina Stagni, eliograf Alberto Bersan in gospodinja Berta Veracini, podoficir mornarice Adriano Marin in gospodinja Nerina Nocera, kuhar Eugenio Vegila in gospodinja Iolanda Valente, podoficir vojske Alessandro Bonoldi in gospodinja Luisa Modugno, pomorščak Claudio Delise in delavka Lucilla Cuschie, oficir letalstva Francesco Franzese in uradnica Fiorella Fonda, obrtnik Sergio Donati in obrtnica Alda Gandolfo, mehanik Danilo Pertoti in gospodinja Milica Tadić.

LEKARNE ODPRTE DANES

All'Alabarda, Istrska ulica 7; Barbo-Carnel, Trg Garibaldi 5-a; Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26; de Leitenburg, Trg sv. Ivana 5; Al Galeno, Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan); Mizzan, Trg Venezia 2; Vielmetti, Borzni trg 12; dr. Miani, Barkovlje; Nicoli, Škedenj.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

Davanzo, Ul. Bernini 4; Millo, Ul. Buonarroti 11; Mizzan, Trg Venezia 2; Tamaro-Neri, Ul. Dante 7; Giusti, Ul. Bonomea 93 (Greta).

POROČNE SLIKE
«FOTOGRAFIA EGON»
Trst, Ul. Oriani 2 (Barriera)
Tel. 93-295

Potrti naznanjamo žalostno vest, da nas je dne 28. januarja zapustila naša ljubljena mama

Ida Terčon vd. Legiša

Pokopali smo jo 29.I. na pokopališču v Mavhinjah. Vsem, ki so nam ob tej bridki izgubi stali ob strani, se iskreno zahvaljujemo.

ŽALUJOČI OTROCI in OSTALO SORODSTVO

Sesljan, 4. februarja 1962.

Goriško-beneški dnevnik

Razna obvestila

Pogrebno podporno društvo v Bazovici ima danes dne 4. februarja svoj letni redni občni zbor v Presljevi dvorani ob 16. uri.

Prosimo, da se člani gotovo in točno udeležijo.

Odbor.

Tržaški filatelistični klub «L. Košir»

Danes 4. februarja bo v prostorih kluba, Ul. Montecchi 6, redni sestanek od 10. do 12. ure. Vabimo nečlane filateliste, posebno mladino, da nas obiščejo.

Sindikat slovenske šole vabi vse šolnike bivšega ekonomskega staleža na sestanek, ki bo v sredo, 7. t. m., ob 18. uri na sedežu — Ul. F. Filzi 8.

PRISPEVAJTE ZA DIJASKO MATICO!

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 4. t. m. ob 16. uri Metro barvni film:

«MEDNARODNA SPLETKA»

(Intrigo internazionale)

Igra CARY GRANT

OBČNI ZBOR DIJAŠKE MATICE V TRSTU

Podporno društvo Dijaška Matica v Trstu bo imelo svoj redni občni zbor v torek dne 13. februarja ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu, Ul. Geppa 9/II.

Odbor

Intereuropa

Mednarodna spedicija in transport KOPER

izvršuje:

— mednarodno spedicijo in transport s svojimi kamioni in skladišči
— posle na mednarodnih velesejmih in izložbah v tuzemstvu s svojo specialno organizacijo
— kvantitativni prevzem blaga
— redni zbirni promet z vsemi evropskimi centri
— najemanje bookling prostora

potom svojih poslovnih enot:

LJUBLJANA, SEŽANA, NOVA GORICA, KOZINA, JESENICE, MARIBOR, PREVALJE, RIJEKA, ZAGREB, SARAJEVO, BEOGRAD, ZRENJANIN, NOVI SAD, SUBOTICA

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

Vzdržuje z modernimi tovorno-potniškimi ladjami z odhodom ladij vsakih 30 dni: redno expresno progo Jadran-ZDA z Reke-Trsta-Kopra v New York, Boston, Philadelphijo, Baltimoro, Norfolk, Wilmington, Charleston, Savannah, Jacksonville kakor tudi redno službo okrog sveta (z Jadrana v Indijo, Indonezijo, na Japonsko, v ZDA-Zahodna obala, sredozemske luke). In nudi ladijske prevoze po celem svetu z modernimi tovornimi ladjami od 8000 do 18.400 ton nosilnosti.

Vse informacije daje uprava podjetja «SPLOSNA PLOVBA» Piran, Župančičeva ulica 25 ter naše agencije po celem svetu. Telefoni: 5170, 5171, 5173, 5175. Telegrami: Plovba Piran. Telx št.: 035-22

Kino na Opčinah

predvaja danes 4. t. m. z začetkom ob 15. uri Cinemascope barvni film:

«BAGDADSKI TAT»

(Il ladro di Bagdad)

V ponedeljek, 5. t. m. ob 18. uri ponovitev istega filma

Kino ROSANDRA - Boljunec

predvaja danes 4. t. m. ob 17. uri Metro barvni film:

INDIJANSKA VOJNA

(Guerra indiana)

Igrata: KEITH LARSEN in BUDDY EBSEN

AVTOPREVOZ Rihard Cunja

Trst, Strada del Friuli št. 289 Tel. 35-379

TOVORNI PREVOZ ZA TU IN INOZEMSTVO KONKURENČNE CENE

mali oglasi

BRUSINI CARLO, Trst, Ul. Battisti 20, prodaja gospodinjske električne predmete — štedilnike na drva, premog, plin, električno in trajno goreče peči na premog in kerosene ter na plin in elektriko. Olajšave pri plačilu. Postrežba plina na dom. — Telefon 39-941.

ISCE SE postrežnica od 8. do 18. ure ali pa od 8. do 13. ure. Nedelje in prazniki prosti. Telefon 44-371.

IŠČEM GOSPODINJO od 8. do 15. ure iščem. Naslov na upravi lista, Trst, Ulica sv. Frančiška st. 20.

KNJIGARNO, papirnico in igračke prodam; vzrok bolezen. Izredna prilika. Ponudbe na upravo lista.

PRODAM Super Orione, tri osi, s prikolico in Esatau 112 s priključno na obroke in šoferjem, ki bodo lahko plačali s svojim avtom. Telefonirajte na št 55-378

PRI MAGAZZINU FELICE, Trst, Ul. Carducci 41, DOBITE: ženske moške in otroške dežne plašče, bunde, hlače, jopiče in srajce najboljših vrst in znamk po najnižjih cenah.

VESPAGENZIA, Trst, Ulica S. Francesco 44, tel. 28-940, takojšnja izročitev VESPA GRAND SPORT MODEL 1962 skupno z rezervnim kolesom in VESPE 125 in 150 z dvoprostornim sedežem. Velika izbira SCOTER in MOTO vrhunske izvedbe z izrednimi pogoji plačevanja.

S seje pokrajinskega sveta

Svetovalci so soglasno zahtevali učinkovite ukrepe v korist Tržiča

Z drugo resolucijo priporočajo takojšnjo in pravično poravnavo spora z uradniki CRDA - Obsodba policijskega nasilja v Tržiču

Pokrajinski svet je imel sinoči sejo, na kateri je po čitanju zapisnika in sporočilu predsednika takoj prešel na dnevni red z zaključno obravnavo o problemih Tržiča in njegovega področja.

Najprej je odbornik Vezil napravil zaključek o splošni debati, ki se je o tem problemu razvila na prejšnjih sejah. Dejal je, da je vprašanje CRDA v pozitivni zaključni fazi in tudi problem tretjega podjetja da je tik pred rešitvijo, potem ko je že prišlo poluradno zagotovilo v tem smislu. Seveda bo morala biti ta pobuda takšnega značaja in obsega, da bo lahko zaposlila vso odvišno delovno silo. Prav tako naj bi davčne olajšave pomagale gospodarstvu področja, da bi se lahko učinkovito vključilo v evropski gospodarski sistem. Dejal je tudi, da so ob sodelovanju Urada za delo pripravili nove pobude za zaposlitev delavcev s predhodno prekvalifikacijo. Po resoluciji, ki so jo o Tržiču predložili demokristjani, je potem predlagal dodatek o kmetijstvu, ki ga je predlagala levica, in še nekaj drugih odstavkov. O tako spremenjeni resoluciji so se pozneje, med odmorom, sporazumeli predstavniki vseh strank in je bila potem pri glasovanju sprejeta soglasno.

V resoluciji se zahteva s primernimi ukrepi rešitev najaktualnejših gospodarskih problemov tržiškega področja posebno glede na industrijo, pristanišče, letališče v Ronkah in zaposlitev vseh brezposelnih ali delno zaposlenih.

Naslednja točka, o kateri so obširno razpravljali, je bila resolucija, ki so jo prejšnji dan predložili svetovalci KPI in s katero naj bi pokrajinski svet obsodil zavlačevanje rešitve spora z uradniki CRDA. V imenu predlagateljev je govoril Bergomas (KPI), ki je predlagal, naj bi zahtevali od ministrstva, naj bi takoj predložilo konkretne predloge za rešitev tega vprašanja.

Svetovalec Martinelli (PSI) je ožigosal dejstvo, da se skuša reševati to vprašanje z nasiljem, z grobim ravnanjem policije proti stavkajočim in poudaril, da na taki podlagi PSI ne bo nikoli sodelovala s komur koli. Potrebna je nova politika v korist delovnih ljudi in brez vsakega nasilja.

K besedi se je oglasilo še več govornikov, ki so se vsi izrekli za pravično in naglo rešitev tega sindikalnega spora. Odbornik Vezil je še povedal, da prav sedaj goriški prefekt posreduje v tej zadevi in da se je zmenil za skorajšnjo zadovoljivo rešitev.

Nato je predsednik dr. Chientaroli predlagal podobno resolucijo v imenu pokrajinskega odbora. V prvotni osnutek so potem vnesli nekatere dodatke in spremembe, ki jih je predlagala levica, ter nato resolucijo soglasno odobrili.

V njej se opozarja, da je vedno večje negodovanje zaradi dolgotrajne stavke uradnikov, ki povzroča škodo tudi drugim delavcem. Pokrajinski svet izraža zato svojo zaskrbljenost spričo posledic gospodarskega in splošnega značaja in je treba storiti vse, da se vrne normalno stanje.

Ugotavlja nadalje, da so se v zadnjih dneh pokazale možnosti rešitve tega spora in izraža željo, da bi se to zgodilo čimprej na podlagi konkretnih predlogov ter obenem želi, da bi odgovorni organi posredovali v tem smislu.

Kot rečemo, je bila tudi ta resolucija, ki so jo poslali pristojnim organom, izglasovana soglasno. S tem je bila debata o gospodarskih problemih Tržiča končno zaključena.

Po krajšem odmoru so svetovalci nadaljevali sejo in prešli na druge probleme, o katerih bomo poročali prihodnjič. Seja se je zaključila ob 20.20 ter se bo nadaljevala v soboto 10. t. m. ob 18. uri.

Ogenj v semenišču povzročil 200.000 lir škode

Včeraj okrog 19. ure so poklicali goriške gasilce v škofijsko semenišče v Ul. Alviano, kjer je nastal požar pri napravah za ogrevanje. Gasilci so bili na delu do 21.40, preden se jim je posrečilo pogasiti požar. Uničeni so bili nekateri deli ogrevalnih naprav in nekaj opreme. Škodo cenijo na okrog 200.000 lir, ki pa je vsa krita z zavarovalnino. Ni točno znano, zakaj in kako je prišlo do požara. Zdi se pa, da zaradi ogrevalnega kotla.

—«»—

Sporočilo trgovinske zbornice

Trgovinska zbornica sporoča trgovcem na drobno, da se odpisi odrezka osebnih življenjskih nakaznic za mesec januar, tičejo samo odrezka št. 5 za osebni obrok 250 g kave.

Obujanje cvetličarske tradicije

Pod Markovim hribom bodo rasle vrtnice

V rastlinjakih, za katere so že dobili potreben kredit, bodo čez dve leti pričeli pridelovati do 800.000 vrtnic na leto

Vrtnarska zadruga «Lada», ki ima glavni obrat v Rožni dolini na površini kakšnih 800 kv. metrov, sedež pa v Sempetru, je dobila okoli 120 milijonov dinarjev kredita za ureditev rastlinjakov, kjer bodo pridelovali poznojesenske, zimske in predspomladanske vrste cvetja. Rastlinjake bodo do leta 1963 zgradili na površini 21.000 kv. metrov na prisojnih pobočjih pod Markovim hribom. V njih bodo pridelali okoli 700 do 800.000 vrtnic na leto. Vrtnarija je že odkupila izključno pravico proizvajanja in širjenja najboljših svetovnih sort vrtnic. Sadike bodo prodajali tudi zasebnikom za okras njihovih vrtov.

Starejše osebe se prav dobro spominjajo, s kolikšnim uspehom so pred prvo svetovno vojno pridelovali cvetlice na Goriškem. Prodajali so jih po vseh krajih obsežnega zaledja, in nič čudnega ni bilo, če so goriške rože priromale celo do Varšave. Rožna dolina, ki svojega imena ne nosi slučajno, je bila zaradi tega po svojem cvetju poznana širom po Vzhodni Evropi.

Strokovno osebje, ki je izdelalo načrte, si prizadeva oživiti cvetličarsko tradicijo teh krajev ter postati za jugoslovanske pojme takšen cvetlični raj, kot ga za Italijo predstavlja Riviera. Vrtnice bodo gojili v pokritih ogrevanih rastlinjakih, kjer jim ne bo mogla do živega morebitna nizka zunanja temperatura.

Po ukinitvi letalske proge Gorica-Rim

Letališče v Ronkah ne ustreza potrebam letalskega prometa

Družba «Meteor» teži le za svojimi koristmi - Denar davkoplačevalcev za novo betonsko stezo - Goriško letališče bi bilo primernejše, če bi dobilo naprave za nočne polete

Okrog letališča v Ronkah se je že mnogo pisalo in govorilo. V zadnjem času se je polemika okrog tega letalskega objekta obudila, ko so na nedavnem občnem zboru upravnega sveta, ki je bil pretekli teden v Trstu, podali poročilo o upravljanju letališča v preteklem decembru, prvem mesecu odkar so z mirenskega letališča preselili v Ronke zaključno postajo letalske proge Trst-Benetke.

Proga je dnevnega značaja in dolgo vrsto let je na mirenskem letališču Alitalia uspešno vzdrževala promet. Lani je ta največja italijanska letalska družba opustila to progo in jo predala podrejenemu podjetju SAM (Societa aerea mediterranea). Goriško letališče je odlično služilo svojemu namenu in je imelo napake le v tem, da na njem ni bilo naprav za nočni let. Obrambno ministrstvo ni hotelo dati dovoljenja za zgraditev teh naprav, češ da se letališče nahaja preveč blizu državne meje.

Zaradi tega so v Ronkah uredili priprave za nočni let in s prvim decembrom je goriško letališče zaspalo. V Ronkah pa ni bilo pozitivnega uspeha v prvem mesecu opravljanja nove službe. Proga Trst (Ronke)-Benetke je dnevna, letalo odpotuje zgodaj zjutraj, tako da dobijo potniki v Benetkah vezo za letala za Rim in Milan, in se vrne pozno zvečer. Potniki v prestolnici lahko uredijo svoje opravke v enem dnevu. V resnici pa so v decembru zabeležili samo 14 poletov (polovico od predvidenih) in so prepeljali 123 potnikov. Mnogo manj letov in mnogo manj potnikov kot v najslabših mesecih na mirenskem letališču.

Zakaj? Zemlja na kateri leži letališče v Ronkah je močvirnata in ako dežuje ne morejo težja letala niti vzleteti niti pristajati. Ko piha kraška burja je upravljanje letal zelo otežkočeno. Zakaj so torej izbrali letališče v Ronkah namesto odličnega pri Gorici?

Pred leti je bil ustanovljen konzorcij za juljijsko letališče. Člani tega konzorcija so pokrajinske uprave Trsta, Vidma, Gorice, posojilnice, trgovske zbornice, pokrajinski turistični uradi, občinske uprave Trsta, Vidma, Tržiča, Gradeža in Ronk, ter nekatere privatne družbe. Odsotna je goriška občinska uprava, ki upravičeno noče podpirati premestitev letališča iz Mirna v Ronke. Na čelo tega konzorcija so postavili bivšega tržaškega župana inž. Bartolija, potem ko je postalo očitno, da ga ne bodo tržaški demokristjani izvolili za senatorja. Inž. Bartoli dobiva čedno odškodnino, kot prejemajo povračilo stroškov tudi drugi člani upravnega odbora (v predračunu za leto 1962 je določenih v ta namen šest milijonov lir). Letališče v Ronkah ima v najemu družba «Meteor», ki izdeluje v svojih delavnicah na letališču samem lažja športna letala ter vrši tudi poizkuse na raznih letalih po nalogu obrambnega ministrstva, ki to delo tudi finančno podpira. Solastnik te družbe je odv. Lauri iz Trsta, ki je v minuli vojni dobil zlato kolajno za hrabrost in ki ima številne prijatelje in znance v višjih krogih letalstva v prestolnici. Logično je, da bo družba «Meteor» imela finančno korist od letalske proge s pristajanjem v Ronkah, posebno še ker ima letališče v najemu za dolgo vrsto let.

Na drugi strani pa se nam zdi letališče v Ronkah neprikladno tudi ker bo potrebno, ako bodo letališče razširili, kot je v načrtih, razlastiti intenzivno obdelane njive in sadovnjake.

Na nedavnem občnem zboru letališkega konzorcija v Trstu so tudi sprejeli sklep o izdelavi načrta in pričetku del pri gradnji betonske letalske poti, ki naj bi bila dolga 2300 metrov. Ta dela bodo finansirali z denarjem tukajšnjih članov konzorcija, ki smo jih zgoraj omenili. Po prvotnem načrtu bi ti člani morali dati 40 odstotkov vsote, ki bi bila potrebna za gradnjo letališča, to je 520 milijonov lir. Ostalo vsoto, 780 milijonov lir, bi morala prispevati državna uprava. Ta pa se finansiranju letališča upira, ker pravi da nima denarja. Nekateri člani konzorcija so zaradi tega zahtevali, da bi s pričetkom del počakali dokler ne bo država z zakonom odobrila svoj prispevek, večina pa je dosegla, da se z deli prične takoj. Tako so že porabili denar za napravo za nočni let, sedaj pa nameravajo kar pričeti z gradnjo betonske poti.

Ali bo država čez nekaj let odobrila svoj prispevek je še odprto vprašanje. Ako ne bo do tega prišlo, bo pol milijarde vržene proč.

MeMdtem smo v videmski kroniki «Gazzettina» zasledili ponudbo videmskih krogov, da bi v isti namen, namesto letališča v Ronkah, uredili letališče Campoformido, ki naj bi bilo bolj prikladno.

—«»—

Za pomoč prizadetim po potresu v Dalmaciji

Za ponesrečence v Dalmaciji sta prinesla na sedež Prosvete v Gorici svoje prispevke še Marija Figelj, Gorica, 500 lir in gostilna Pavlin, Gorica, 1.000 lir, poleg tega pa še naslednji Doberdobci: Andrej Marušič, Rimska 4, 200 lir, Jožefa Jarc, Rimska 7, 500, Germano Gergolet, Rimska 3, 200, Jožef Gergolet, Tržaška 30, 200, Ernest Frandolič, Tržaška 31, 200, Marija Ferletič, Tržaška 32, 200, Karel Frandolič, Tržaška 28, 100, Franc Gergolet, Jezerska 7, 500, Jožef Frandolič, Jezerska 13, 1.000, Jožef Gergolet, Jezerska 8, 1.000, Jožef Frandolič, Jezerska 11, 1.000, Andrej Gergolet, Jezerska 2, 200, Jožef Jelen, Jezerska 3, 100, Evgen Ferfolja, Jezerska 6, 500, Karel Jarc, Ul. Vallone 14, 1.000, Andrej Laković, Ul. Vallone 200, Marjan Laković, Ul. Vallone 300, Marija Laković, Rimska 13, 300, Renato Gergolet, Rimska 6, 300 lir.

Z današnjim dnem tudi na Goriškem zaključujemo nabiralno akcijo, v kateri smo zbrali 75.500 lir.

—«»—

Davki na vpogled na sovodenjskem županstvu

Sovodenjsko županstvo nam je sporočilo, da si davkoplačevalci še jutri lahko ogledajo sezname državnih davkov (davki na dohodek, na zgradbe in dodatni davek). Seznami so na vpogled med uradnimi urami.

Po tem dnevu jih bodo izročili davkariji, da jih izterja.

V nekem hlevu v Fari

Nov primer slinavke med govejo živino

V Fari, ki je izven obmejnega pasu, ni bilo obveznega cepljenja živine - V videmski pokrajini imajo slinavko v 16 občinah - Sprejeti so bili zaščitni ukrepi

Po prvem primeru slinavke med govejo živino na Goriškem, do katerega je prišlo v nekem hlevu v Fari in po drugem primeru v goriški klavnici prejšnji mesec, so zdravstveni organi in živinorejci podvzeli vse potrebne ukrepe in stanje se je ponovno normaliziralo, zlasti odkar je bila vsa živina v obmejnem pasu cepljena s polivalentnim cepivom. Tudi obmejni prehodi v Brdih so bili s 1. februarjem zopet odprti za živino.

Včeraj pa nam je sporočil pokrajinski živinozdravnik dr. Germinetti, da so ugotovili v nekem hlevu v Fari, v katerem je 9 govedi, nov pojav slinavke. Občinski zdravstveni organi so takoj podvzeli vse potrebne zaščitne ukrepe in odredili zaporo omenjenega hleva, ki je ob glavni cesti med Faro in Gradiško, da bi se bolezen ne razširila tudi na druge hleve. Omenimo naj, da živina v Fari ni bila obvezno cepljena, ker ta kraj ne spada v področje obmejnega pasu. Vendar pa so številni živinorejci v tem in tudi v sosednjih krajih zaprosili za cepivo in živino cepijo prostovoljno.

Ni točno znano, od kot je moglo priti okuženje. Vsekakor je verjetno, da je to v zvezi z velikim prometom tudi z živino, ki gre tam mimo. Poleg tega je slinavka zelo razširjena v videmski pokrajini, kjer se je v drugi polovici januarja razširila še na 24 hlevov in je sedaj skupno okuženih s to boleznijo kar 40 hlevov v 16 občinah. Med okuženimi področji so tudi: Čedad, Manzano, Neme, Remanzacco in Sv. Kvirin.

Če bodo primer slinavke iz Fare omejili, ne bo prišlo do kakšnih novih omejitev v obmejnem prometu zaradi slinavke, ker to področje ne spada v obmejni pas. Tukaj pa je vsa živina cepljena in zato tudi zavarovana pred boleznijo.

Odhodi avtobusov za pevce z Goriškega na Prešernovo proslavo v Trstu

STEVERJAN: odhod izpred Dvora ob 13. uri; avtobus se bo ustavil še na Bukovju in v Grojni.

SOVODNJE: odhod izpred Tomšičeve gostilne ob 13.30; avtobus se bo ustavil še pred cerkvijo.

PEC: odhod ob 13.45.

PALKISCE: odhod ob 14.

VRH: odhod izpred prve gostilne ob 13.15.

POLJANE: odhod ob 13.20.

DOBERDOB: odhod izpred prosvetne dvorane ob 13.45.

BONETI: odhod ob 14. uri.

Kdor želi skupno s pevci odpotovati v Trst na «Prešernovo proslavo», naj se DO SREDE ZVEČER PRIJAVI v društvu, kjer bo dobil vozovnico, ki stane v obe smeri 500 lir.

od včeraj do danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Od 28. januarja do 3. februarja se je v goriški občini rodilo 17 otrok, umrlo je 12 oseb, porok je bilo 8, oklicev pa 7.

ROJSTVA: Francesca Di Taranto, Ilario Laurenčič, Alessandro Dainese, Guido Errico, Roberta Brug, Manuela Lo Presti, Aldo Bernaba, Licia Godeas, Tiziana Kovačič, Marco Calabrese, Ranieri Bugatto, Gianna Zamaro, Antonella Breganti, Fabio Vittori, Cinzia Atena, Annarosa Leita, Gianna Dizorz.

SMRTI: gospodinja 71-letna Maria Gaspardis, opokojenec 74-letni Giovanni Prešern, upokojenec 73-letni Giacomo Hauser, upokojenka 83-letna Marija Simčič, gospodinja 51-letna Anna Cociancig, 48-letna tekstilna delavka Ermelina Zanin, vd. Tacchinardi, gospodinja 27-letna Alfreda Kren, por. Kont, upokojenec 76-letni Emilio Sgubin, upokojenec 78-letni Giovanni Mose, rokodelec 71-letni Francesco Cainero, upokojenec 76-letni Giuseppe Costantini.

POROKE: državni pravdnik dr. Raffaele Mancuso in gospodinja Anna Maria Fuchs, mehanik Edoardo Jarc in tekstilna delavka Regina Cumar, karabinjer Giovanni Battista Lai in gospodinja Gina Robazza, tekstilni delavec Bruno Suerz in tekstilna delavka Margherita Krajnik, zidar Renato Furlan in tekstilna delavka Lisetta Cescon, gradbenik Gio Batta Brandalise in profesorica Silvia Gabutti, visokošolec Dario Atena in gospodinja Laura Severin, strugar Ercole Barletta in šivilja Leandra Vuga.

OKLICI: sladoledar Enzo Fiuman in trgovska pomočnica Hildegard Acht, tehnični uradnik Lucio Collodi in gospodinja Licia Perco, uradnik Carlo Soranzo in gospodinja Annamaria Di Cola, drogerist Sergio Simonelli in frizerka Graziella Olivo, mizar Guglielmo Vittor in delavka Maria Pia Matelli, inženir Arnaldo Patriarca in uradnica Licia Sturni, sprevodnik Enzo Malfatti in gospodinja Ottilia Paulin.

KINO

CORSO. 14.00: «Steza ljubimcev», Susan Hayworth in J. Cavin. Ameriški barvni film v cinemascopski tehniki.

VERDI. 14.00: «Prekupčevalci iz Singapurja», Linda Christian in W. Fisher. Nemški film v barvah.

VITTORIA. 15.00: «Vanina Vanini», Rossellinijev film. S. Nilo in L. Terzieff.

CENTRALE. 15.00: «Prestol za Kristinoo», C. Kauffman in A. Aronda. Nemško-španski tehnikolor.

—«»—

DEZURNA LEKARNA

Dnes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna FONTONI-BASSI, Raštel št. 26, tel. 33-49.

—«»—

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 2,8 stopinje nad ničlo ob 15.30, najnižjo 7,2 stopinje pod ničlo ob 7.50. Povprečne dnevne vlage je bilo 86 odst.

Vesti iz Podgore

Smetišče ob Soči je treba odpraviti

Podgora se razteza kot dolga vas ob desnem bregu Soče in zato je življenje njenih prebivalcev precej povezano z njo. Morda je bila ta vez v preteklosti še bolj živa kot sedaj. Stari ljudje vedo povedati, da je bila Soča včasih bolj čista kot je sedaj in da so lahko pili njeno vodo. Tudi živino, ki jo je bilo v Podgori v prejšnjih desetletjih mnogo več kot sedaj, ko industrija izpodriva kmetijstvo, so gonili napajat v Sočo in je bilo glavno napajališče na severnem koncu tovarne, kjer se je včasih iztekala tudi umazana voda in odpadki z Britofa, ko še nismo imeli mestne kanalizacije, ki sedaj zbira umazano vodo.

Kot rečeno, pa je soška voda kljub temu sedaj bolj umazana in zlasti se to opaža odkar je obljudeno novo naselje blizu pevmskega mostu. Omenimo naj še nekaj, kar bi morala občinska uprava prepovedati in zabraniti. Tam, kjer je bilo bivše napajališče živine odlagajo nekateri vaščani smeti in odpadke, ki se jih je nabralo že cel kup.. To ni prav nič lepo za oko, še manj pa za zdravje, saj predstavlja taka nesnaga zlasti v toplih mesecih nevarnost za kužne bolezni. Ker je občina že organizirala pobiranje smeti, se lahko vsak posluži tega sistema in ni treba odlagati smeti sredi vasi ob Soči, kjer bi se dalo z malimi stroški urediti tudi majhno plažo za domače poletne kopalce.

—«»—

Jugoslovanska televizija se še vedno slabo sprejema

Lastniki televizorjev na Goriškem, ki imajo antene usmerjene proti Sveti gori ali Nanosu, se pogostoma pritožujejo, da slabo sprejemajo jugoslovanski televizijski program. S tem v zvezi smo vprašali nekega televizijskega tehnika, naj nam pove, kje tiči vzrok za slabo sprejemanje.

Le-ta nam je povedal, da prenosnik, ki so ga namestili na Sveti gori, najčešče ne deluje; kadar pa prenaša program, ki ga sprejema od oddajnika na Nanosu, ga na zaslonu slabo vidimo zaradi šibkosti prenosnika.

Na Nanosu so pred kratkim dogradili veliko anteno, ki bo prenašala program jugoslovanske televizije na Primorskem. Ko bo antena pričela delovati — sodijo, da se bo to uresničilo prihodnji mesec — bomo na goriških ekranih sprejemali jugoslovanski program, ki bo s tehnične strani povsem enak ali celo boljši kot italijanski. Prenosnik na Nanosu bo tako jak, da bo mogoče slediti jugoslovanskemu programu po vsem Venetu, se pravi, da ga bodo lahko sprejemali vsi lastniki televizorjev na Goriškem, ki se sedaj nahajajo na zasenčenih področjih.

Po sodbi drugih poznavalcev načrtov slovenskih televizijskih tehnikov pa naj bi prenosnik na Nanosu, ki je sedaj v uporabi, prenesli na Sveto goro. Ta rešitev bi bila še boljša, ker bi se zožila morebitna senčna področja za Gradom.

Neprevidnost delavca na Majnici

Začetek zastrupitve z ogljikovim dvokisom

Grel se je s plinsko pečko, ne da bi prostor prezračil

Te dni, ko mraz z vso silo trka na vrata, se vsakdo tišči na toplem, če je le mogoče. Tudi 17-letni Egidio Zorzin iz Villess, ki dela pri podjetju za obdelavo marmorja nasproti gostilne «Fogolar» na Majnici, si je včeraj zjutraj poiskal topel kotiček v delavnici, in sicer poleg plinske peči. Ker prostora ni prezračil, je kmalu začutil takšen glavobol, da so ga morali z rešilnim avtomobilom Zelenega križa odpeljati v civilno bolnišnico v Ul. Vittorio Veneto, kjer je nekaj časa počival in zapustil poslopje popolnoma zdrav.

Glavobol je bil znak začetka zastrupljenja z ogljikovim dvokisom, ki nastaja pri izgorevanju in je lahko smrtno nevaren, če ga je v zraku preveč.

RADIO VELEVIZIJA

Nedelja, 4. februarja 1962

Radio Trst A

8.00: Koledar; 8.30: Poslušali boste; 9.00: Kmetijska oddaja; 9.30: Slovenski zbori; 11.30: Oddaja za najmlajše: «Usodne želje»; pravljica; 12.30: Glasba po željah; 13.00: Kdo, kdaj, zakaj...; 13.30: Nadaljevanje glasbe po željah; 14.45: Pojeta Majda Sepe' in Marja Gabor; 15.00: Tržaški tamburaški ansambel; 15.20: Sestanek z Armstrongom; 15.40: Portret v miniaturi: Helmut Zacharias; 16.00: Popoldanski koncert; 17.00: Tvornica sanj; 17.30: Plesna čajanka; 18.30: Goriški obiski: St. Maver; 19.15: Nedeljski vestnik; 19.30: Iz Leharjevih in Straussovih operet; 20.00: Sport; 20.30: Toods Mondello in Valentino Liberace; 21.00: Iz japonske folklore; 21.30: Koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta; 22.00: Nedelja v športu; 22.10: Večerni ples; 23.00: Glasba iz davnih časov.

Trst

7.15: Kmetijska oddaja; 9.30: Danes na športnih igriščih; 14.30: El Campanon.

Koper

6.00: Prenos RL; 7.15: Jutranja glasba; 8.00: Prenos RL; 8.40: Vedre pesmi; 9.00: Naša reportaža; 9.15: Zabavni zvoki; 9.45: Poje Djordje Marjanović; 10.00: Prenos RL; 10.30: Operne arije; 11.00: Popotovanje; 11.15: Poje Tonina Torielli; 11.30: Simfonični plesi; 12.10: Glasba po željah; 12.37: Zunanjepolitični pregled; 12.45: Lahka glasba; 12.50: Glasba po željah (II. del); 13.30: Sosedni kraji in ljudje; 14.00: Glasba po željah; 15.15: Narodne pesmi iz južne Češke; 15.30: Zabavni orkestri; 16.00: Prenos RL; 19.00: Sportna nedelja; 19.30: Prenos RL; 22.15: Plesna glasba; 23.00: Prenos RL.

Nacionalni program

6.30: Vreme na ital. morjih; 8.30: Kmetijska oddaja; 11.15: Antologija pesmi; 11.45: Roditeljski krožek; 12.20: Glasbeni album; 13.30: Mali klub; 14.30: Giannina Arangi Lombardi; 15.00: Vesele melodije; 15.15: Nogomet od minute do minute; 17.15: Simfonični koncert; 19.00: Kanarski otoki; 19.30: Sportni dnevnik; 20.00: Glasbeni album; 21.00: Srečanje z Anno Moffo; 22.05: Teden aktualnosti v svetu; 22.35: Pianist Nikita Magaloff; 23.30: Neapeljska antologija.

II. program

9.00: Jutranje vesti; 10.00: Gran gala; 11.00: Glasba za prazniški dan; 14.00: Naši pevci; 15.00: Plošče tedna; 15.30: Voznost državnih cest; 15.35: Album pesmi; 16.00: Revijski program; 17.00: Glasba in šport; 18.30: Plešite z nami; 20.30: Varietejski program; 21.45: Večerna glasba; 22.30: Sportna nedelja.

III. program

16.15: Anouilh: «Colombe»; 18.20: Skladbe Huga Wolfa; 18.30: Pregled španske kulture; 19.00: Mendelssohnove «Variacije»; 19.15: V biblioteki; 19.45: Mesta se naglo širijo; 20.00: Vsakovečerni koncert; 21.30: Opera v enem dejanju Humphreya Searlea: «Dnevnik blaznežaa», opera v dveh dejanjih Lukasa Fossa: «Žaba poskočnica»; 22.40: Ljudske demokracije v mednarodnih odnosih; 23.15: Schubertove skladbe.

Slovenija

6.00: Jutranji pozdrav; 6.30: Napotki za turiste; 6.35: Veseli zvoki; 7.15: Vedre melodije; 7.30: Radijski koledar; 8.00: Mladinska radijska igra; 9.10: Sestanek želja; 9.45: Iz samospevov Maksa Ungerja; 10.00: Se pomnite, tovariši; 10.30: Pisan glasbeni dopoldan; 11.30: Urek: Pred svetovnim prvenstvom v Chamonixu; 11.50: Dunajski valčki; 12.05: Naši poslušalci čestitajo; 13.15: Obvestila; 13.30: Za našo vas; 14.00: Ljubljanski oktet; 14.15: Naši poslušalci čestitajo; 15.15: Trikrat pet; 15.30: Zabavne melodije; 16.00: Humoreska tedna; 16.20: Operni koncert; 17.05: Kitara, orglice in vibrafon; 17.15: Radijska igra; 18.05: Vedri napevi; 18.30: Sportno popoldne; 19.00: Obvestila; 19.05: Nedeljska panorama; 20.00: Izberite melodijo tedna; 20.45: Zabavni zvoki; 21.00: Iz glasbene geografije Evrope; 22.15: Vrtiljak za vsakogar; 23.05: Plesna glasba.

Ital. televizija

10.15: Kmetijska oddaja; 16.00: Sestdnevne kolesarske dirke v Milanu; 17.30: Program za najmlajše; 18.30: TV dnevnik; 18.45: Registriran športni dogodek; 19.35: Ugankarsko potovanje; 20.20: TV šport; 20.30: TV dnevnik; 21.05: Verdijeva opera «Nabucco»; 23.50: TV dnevnik.

DRUGI KANAL

21.05: «Lov na številko» z Mikom Bongiornom; 21.35: TV dnevnik; 21.35: Registriran športni dogodek, nato športne vesti.

Ponedeljek, 5.2.1962

8.30, 14.30 in 15.30: TV šola; 17.30: Program za najmlajše; 18.30: TV dnevnik; 18.45: Nikoli ni prepozno; 19.15: Osebnost; 20.05: TV šport; 20.30: TV dnevnik; 21.05: Varietejski program; 22.05: Znanost in umetnost; 22.35: Koncert Fernanda Germanija; 23.15: TV dnevnik.

DRUGI KANAL

21.05: Eduardo De Filippo: «Filumena Marturano»; 22.55: TV dnevnik.

Jug. televizija

Zagreb 10.00: Oddaja za kmetovalce. Ljubljana 10.30: Veter — serijski film. Italija 16.00: Šestdnevna kolesarska dirka. Beograd 17.45: Narodna glasba. Ljubljana 18.00: V nedeljo popoldne. Italija 18.45: Prenos športnega dogodka. Beograd 20.00: Sedem dni; 20.45: Veliki poglavar — igrani film.

Ponedeljek, 5.2.1962

Zagreb 18.00: Veter — serijski film. Beograd 18.30: Iz industrije za industrijo. Zagreb 19.00: Pregled. JRT 20.00: TV dnevnik. Beograd 20.20: Propagandna oddaja; 20.30: Kole Čašule: Crnila — TV adaptacija. Ljubljana 22.00: Filmski pregled. Beograd 22.00: Planet zemlja — serijski film; 22.30: Tedenski športni pregled. JRT 22.45: TV dnevnik II.

Televizorji

najboljših nemških in ameriških znamk

Radio TREVISAN

TRST - UL. S. NICOLÒ, 21 - TEL. 24-018

«AUTOPROMET»

GORICA

Nova Gorica, tel. 20-44

nudi potnikom in turistom prijeten in hiter prevoz z avtobusom od vznožja Triglava do Jadrana ter vrši tudi vse vrste tovornih služnosti.

šport šport šport šport

Italijansko smučarsko prvenstvo v nordijskih disciplinah

Marcellu De Dorigu naslov v teku na 15 km

Prvak na 30 km Giulio De Florian šele četrti

ZIANO DI FIEMME, 3. — Danes se je italijansko smučarsko prvenstvo v nordijskih disciplinah nadaljevalo s tekom članov na 15 kilometrov.

Zmaga, ki mu je prinesla tudi naslov državnega prvaka v tej panogi, je pripadla članu kluba «Fiamme Gialle» iz Predazza Marcellu De Do-

rigu, medtem ko se je moral lanskoletni prvak Giuseppe Steiner zadovoljiti z drugim mestom. De Dorigo in Steiner sta se borila za naslov vse do cilja, ko se je prvemu posrečilo zmagati s samo 2"5 naskoka. Tretji je bil Genuin Angelo iz Moene, medtem ko se je letošnji italijanski prvak v teku na 30 km in zmagovalec v Delnicah Giulio De Florian uvrstil šele na četrto mesto 20"4 za zmagovalcem. Izid teka na 15 km je sledeči:

1. DE DORIGO MARCELLO (Fiamme Gialle-Predazzo) 48'01"
2. Steiner Giuseppe (SC Cortina) Z zaost. 2"5
3. Genuin Angelo (Fiamme Oro-Moena) 19"7; 4. De Florian Giulio (Fiamme Gialle-Predazzo) 20"4; 5. Manfroi Franco (F O-Moena) 26, itd.

ŽENSKA EKIPA

Madeleine Bochatay, Annie Famose, Christiane in Mariel-le Goitschel, Therese in Anne Marie Leduc, Arlette Grosso.

MOSKA EKIPA

Michel Arpin, Francois Bonlieu, Charles Bozon, Andre Duvillard, Albert Gacon, Guy Perillat, Gaston Perrot, Emile Viollat, Leo Lacroix.

Za Chamonix

Že sestavljeni ekipi Francije

ST. GERVAIS, 3. — Francoska smučarska zveza je že sestavila žensko in moško ekipo za svetovno prvenstvo v alpskih disciplinah, ki bi moralo biti od 10. do 18. t. m. v Chamonixu. Francosko reprezentanco bodo sestavljali sledeče smučarske in smučarji:

V St. Gervaisu

Marianne Jahnovi slalom in kombinacija

ST. GERVAIS, 3. — Danes se je zaključilo mednarodno žensko tekmovanje z nastopom smučark v slalomu. Prvo mesto je zasedla odlična predstavnica Avstrije Marianne Jahn pred presenetljivo Američanko Ferriesovo. Jahnova si je tudi zagotovila prvo mesto v lestvici kombinacije, medtem ko je drugo mesto pripadlo Ferriesovi.

Izid tekmovanja v slalomu je sledeči:

1. MARIANNE JAHN (Av.) (41"12 in 46"64) 87"76
2. Barbara Ferries (ZDA) (43"10, 47"80) 90"90
3. Erika Netzer (Av.) (43"71, 48"36) 92"97; 4. Grete Grandner (Av.) 92"16; 5. Heidi Biebel (Nem.) 92"42; 6. Edith Zimmermanna (Av.) 92"43; 7. Sleglinde Brauer (Av.) 92"48; itd.

Med atletskim mitingom v Novi Zelandiji

Peter Snell izboljšal dva svetovna rekorda

Novozelandski atlet je dosegel do danes najboljša časa v teku na pol milje in na 880 m

CHRISTCHURCH, 3 — Novozelandski atlet Peter Snell je danes izboljšal dva svetovna rekorda in sicer v teku na pol molje in na 800 metrov. Prvo progo je pretekel v 1'45"1, drugo pa v 1'44"3.

Peter Snell, ki je pred kratkim dosegel nov rekord v teku na 1 miljo na travnatem tekališču, je danes z izredno lahkoto zmagal tudi v teku na 880 jard ter je pri tem dosegel kar dva svetovna rekorda. V teku na pol milje (880 jard) je zboljšal prejšnji rekord za 7 desetink sekunde. Prejšnji rekord je pripadal od 1957. leta Američanu Tomu Courtneyu (1'46"8).

Ob prehodu pri 800 m je tudi izboljšal bivši rekord Belgijca Rogerja Moensa, ki ga je s časom 1'45"7 dosegel 1955. leta. Novi Snellov rekord je torej za 1"4 boljši od Moensovega.

Predsednik novozelandske atletske zveze Harold Austed je izjavil, da bodo oba nova rekorda predložili v potrditev.

Svetovni rekord Johna Uelsesa v skoku s palico

NEW YORK, 3. — Američan John Uelses je včeraj dosegel najboljšo svetovno znamko v skoku s palico, ko je sinoči v Madison Squadre Gardenu skočil v pokritem prostoru 4,88 m. Prejšnji teden je Uelses dosegel tudi nov rekord «indoor» s 4,83, s čimer je izenačil uradni rekord na odprtem, ki je pripadal njegovemu rojaku Georgeu Daviesu.

To je prvič, da se nekemu atletu posreči preskočiti višino «16 čevljev», kar predstavlja po mnenju številnih izvedencev «zid» v tej panogi. Uelses je dal postaviti lestvico v višini 16 čevljev in četrt palca. Pri tretjem poskusu se je ameriški atlet pognal z neverjetno lahkoto v višino in je preskočil določeno mero za skoraj 10 cm več.

Ta uspeh Uelsesa je popolnoma zasenčil izreden rezultat, ki ga je dosegel komaj 19 let stari, a izredno razviti Gary Gubner iz New Yorka, ki je v metu krogle popolnoma nadkrilil Parryja O'Briena z metom 19,46 m.

Drugo povratno kolo prvenstva C lige

Triestina mora v Cremoni zaigrati na popolno zmago

Santelli izločen, Szoke desna zveza, Trevisan in Mantovani krili

Prvo povratno kolo je v A skupini C lige spet zmešalo štreno, ki se je že začela počasi odvijati, in če izključimo že izgubljeni Bolzano, je položaj tako na vrhu kot na dnu lestvice skrajno nejasen.

Nesrečni remi Triestina na lastnem igrišču proti Fanfulli je omogočil, da se je Biellese sama prebila na vrh, poleg tega pa je dovolil, da sta si ji ponovno pridružili na Isti kvoti Mestrina in Vittorio Veneto, medtem ko je Fanfulla obdržala razdaljo, kar velja tudi za Varese, ki pa ima pred vsemi ostalimi iz zgornjega doma še to prednost, da je odigrala eno tekmo manj.

V današnjem drugem povratnem kolu bodo kar štiri enajstorice iz vodilne skupine igrale na svojih tleh, kar jim skoraj avtomatično jamči vsaj 50-odstotni uspeh. Zal med temi štirimi ni Triestine, kar dopušča ugotovitev, da današnje kolo nikakor ni ustvarjeno za interese tržaške enajstorice, ki bi se z eventualnim porazom v Cremoni znašla v skrajno neprijetnem položaju glede na svoje glavne konkurente za prvo mesto.

Brez dvoma je danes v najugodnejšem položaju Biellese, ki bo poleg prednosti domačega igrišča uživala še to nedvomno prednost, da bo sprejela v goste zadnji Bolzano. Vsak rezultat, ki ne bi pomenil vsaj tesne zmage domačih, bi predstavljal velikansko presenečenje. Mestrina bo nudila gostoljublje enajstorici iz Sanrema, ki sodi v zgornji vrh sredine, ki pa na tujih tleh običajno ne zmore več kot kako delitev točk. V Lodiju bo gostoval Pordenone, ki je prejšnjo nedeljo moral na lastnih tleh prepustiti zmago Biellese. Fanfulla bo zato imela dvakrat nevarnega tekmeca: prvič ker bo skušal vsaj z neodločenim rezultatom popraviti nedeljski poraz, drugič pa, ker je položaj Pordenona na lestvici precej kritičen in bi s ponovnim porazom postal seveda še bolj. Skoraj isto velja tudi za Varese, ki bo sprejela v goste Pro Vercelli.

Od ostalih direktnih konkurentov Triestine bo poleg nje same igral danes na tujih tleh samo Vittorio Veneto in sicer v Marzottu. Tkalci iz Valdagna so že dolgo v krizi in se nikakor ne morejo dvigniti iznad zlate sredine. Zato bi njihov eventualni poloviční uspeh bil zanje dragocen, v isti sapi pa bi bil dragocen tudi za Triestino.

Toda s težavami in nesrečami drugih Triestino nikakor ne more in ne sme računati in bolj kot kdaj koli doslej se pred njo postavlja nujnost popolnega uspeha v Cremoni. Tak popolni uspeh, ki se mu z drugim, bolj direktnim izrazom, reče zmaga, ji ne bi samo omogočil ohranitev sedanje pozicije ali celo njeno izboljšanje, temveč bi ji predvsem vrnil moralo, ki jo je nesrečni interni remi proti Fanfulli že nekoliko nagrizel.

Toda kakšne so realne možnosti Radiove vrste? Spomin na začetek prvenstva nam pravi, da je Cremonese zelo solidna enajstorica, ki se oslanja v prvi vrsti na dobro obrambo in na borbenost. Res je sicer, da je za Triestino zaostala za celih 10 točk in da ji je prav v nedeljo Vittorio Veneto natresel v mrežo nič manj kot 5 golov. Toda vse to še nikakor niso argumenti, s katerimi bi mogla Triestina računati kot z nekakšno avtomatično prednostjo zanjo. Izkušnje namreč učijo, da je za Triestino izven občinskega stadiona pri Sv. Soboti, nevarno vsako moštvo, če je celo v Bocnu, kjer zmagujejo skoraj vsi, morala pustiti pol plena.

Srečanje s Fanfullo je trenerju Radiu nakazalo nujnost nekaterih sprememb v moštvu, ki jih je tudi takoj izvedel. Predvsem se je odločil za začasno izključitev Santellija in za ponovno vključitev Szokeja, ki ni igral že tri mesece. Težave pa so nastale, ko je nenadoma zbolel naravni Santellijev namestnik Risos. Radio jih je rešil tako, da bo Mantovanija z desnega krila preložil na levo, kjer je že z uspehom nastopal, na njegovo mesto na desnem krilu pa postavil Trevisana, ki bo svoje običajno mesto na desni zvezi prepustil Szokeju. Tako bosta na svojih običajnih mestih ostala le Demenia in Secchi.

Že vnaprej je mogoče predvideti, da se bo tako prenovljeni napad zanašal pretežno na protiofenzivne akcije, katerih nosilca bi morala biti predvsem Demenia in Mantovani pa tudi Trevisan, v kolikor ne bi moral med igro samo prepustiti svoje mesto Szokeju, če bi se ta prezgodaj utrudil zaradi pomanjkljive kondicije.

j. k.

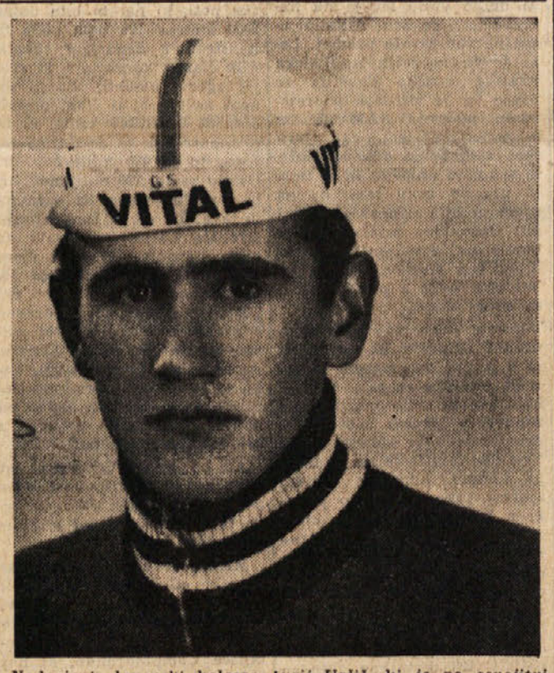

Nadarjeni slovenski kolesar Jurij Uršič, ki je po osvojitvi naslova tržaškega kolesarskega prvaka dosegel več vidnih športnih uspehov na tekmah v Severni Italiji, se je z letom 1962 poslovil od svojega tržaškega kluba Rovis-Bartali in se preselil v Fusignano, kjer je oblekel majico tamkajšnjega kolesarskega društva. Uršič nam je ob tej priložnosti poslal svojo fotografijo s pozdravi vsem čitateljem «Primorskega dnevnika». Mlademu kolesarju, ki mu njegove kvalitete na široko odpirajo vrata v športno kariero, želimo pri novem klubu čimveč uspehov

NOGOMET DANES

A LIGA

Atalanta-Lecco
Bologna-Spal
Fiorentina-Catania
Milan-Inter
Padova-Mantova
Palermo-Sampdoria
Roma-Vicenza
Torino-Juventus
Udinese-Venezia

B LIGA

Catanzaro-Verona
Como-Alessandria
Cosenza-Reggiana
Genoa-Messina
Lucchese-Lazio
Novara-Brescia
Napoli-Modena
Parma-Sambenedettese
Pro Patria-Bari
Simmonza-Prato

C LIGA

SKUPINA A:

Biellese-Bolzano
Cremonese-TRIESTINA
Fanfulla-Pordenone
Ivrea-Casale
Marzotto-V. Veneto
Mestrina-Sanremese
Saronno-Treviso
Savona-Legnano
Varese-Pro Vercelli

DILETANTSKO PRVENSTVO

Castionese-Cremcaffè
Muggesana-Romana
Turriaco-Panzano
Sangiorgina-Ronchi
Gradese-Pieris
Ponziana-Cervignano
San Giovanni-Aquileia
Libertas-Gonars

SRCE na pravem mestu

CLARK CARLISLE

(Nadaljevanje s 3. strani)

biti res. Harding je moral biti mrtev, saj sem streljal nanj iz neposredne bližine. Ustrelil sem ga naravnost v srce in — jaz vendar nikoli ne zgrešim.

Te negotovosti nisem mogel več prenesti. Moral sem zvedeti resnico, naj stane, kar hoče.

«Prav, poročnik», sem spregovoril hripano, «Priznam dejanje. Toda za božjo voljo, pojasnite mi samo eno stvar: kako lahko človek še živi in telefonira, če je zadet naravnost v srce?»

Randall je kar zarezgetal od zadovoljstva in se premaknil na svojem škripajočem stolu:

«Tu ste pač enkrat imeli smolo, moj dragi. Harding je pred leti imel nekaj na pljučih, tako da so mu morali levo krilo odstraniti. Po operaciji je v prsih nastala praznina in srce se mu je pričelo premikati s svojega prvotnega mesta. Danes ga ima skoraj v sredini prsnega koša. Vaša krogla ga je gladko zgrešila.»

Iz žepa je potegnil škatlico žveplenk in si prižgal cigareto. Potem jo je malomarno vrgel na mizo, tako da je zdrsela proti meni in padla na tla. Podzavestno sem se pripognil in jo pobral. Naenkrat sem izbruhnil v gromovit krohot.

Randall se je zdrznil:

«Zakaj se smejete?» je zavpil name.

S skrajnim naporom sem se obvladal:

«Majhna ironija usode», sem izdavil in mu vrnil škatlico. «Preberite reklamo na pokrovu!» sem mu velel.

Siroko je odprl oči. Na pokrovu štirikotnega ovitka je bilo z živordečimi črkami natisnjeno ime Kreditne družbe, spodaj pa z manjšimi reklamni tekst:

«POTREBUJETE DENAR?

POTEM PRIDITE K NAM! MI RAZUMEMO VAŠE TEŽAVE IN IMAMO SRCE NA PRAVEM MESTU!»

VOZNI RED VLAKOV

BENETKE-MILAN -PARIZ-RIM-BARI

ODHODI

5.32 A Cervignano - Portogruaro
6.10 R Bologna - Milan (*)
6.35 D Benetke - Turin - Rim
8.48 R Benetke - Rim
10.14 DD Benetke - Milan - Genova (II) - Pariz
10.24 A Portogruaro
12.53 R Cervignano - Benetke
13.34 A Cervignano - Benetke
14.52 D Benetke - Milan - Pariz
16.35 D Tržič - Benetke - Bari
16.50 A Tržič - Portogruaro
17.40 DD Benetke - Pariz
18.38 A Tržič - Portogruaro
19.22 A Tržič - Cervignano
20.50 R Benetke
22.10 DD Benetke - Milan - Turin - Genova - Ventimiglia - Marseille - Mestre - Bologna - Rim

PRIHODI

6.22 A Cervignano - Tržič
7.28 A Portogruaro - Tržič
7.55 DD Turin - Milan - Benetke - Rim
9.25 D Marseille - Ventimiglia - Genova - Turin Benetke
10.27 R Benetke - Cervignano - Tržič
11.35 DD Pariz - Benetke
13.30 D Rim Bologna - Bari Ancona - Benetke
14.00 A Cervignano
15.33 D Pariz Milan - Benetke
17.07 D Benetke - Portogruaro Cervignano
18.06 A Tržič (***)
18.48 R Bologna - Benetke
19.15 A Portogruaro - Tržič
19.55 DD Pariz - Milan - Benetke
21.22 R Rim - Milan - Mestre (*)
22.30 A Benetke - Tržič
23.55 DD Turin - Milan - Genova (II) - Rim - Bologna - Benetke

(*) samo I. razred; (***) ne vozi ob nedeljah.

VIDEM-DUNAJ -SALZBURG -MUENCHEN

ODHODI

3.45 A Videm - Trbiž
5.18 A Videm
6.16 D Videm Trbiž
6.21 A Videm
7.06 D Videm - Trbiž - Dunaj - Hamburg
9.45 A Videm
12.20 D Videm
12.30 A Videm
13.55 DD Calalzo (*)
14.30 A Videm
16.12 A Videm
17.28 A Videm
19.06 D Videm
19.45 D Videm - Benetke - Muenchen
20.28 A Videm
21.32 A Videm

PRIHODI

7.05 A Videm
8.06 A Videm
8.23 D Videm
9.11 A Videm
9.48 D Dunaj - Muenchen - Videm
11.59 A Trbiž Videm
15.08 A Videm
16.56 A Videm
18.28 DD Trbiž Videm
19.42 A Videm
21.03 A Videm
22.47 A Videm
23.10 D Hamburg - Dunaj - Videm
24.00 DD Calalzo - Trbiž - Videm (**)
1.07 D Videm

(*) vsak dan od 1. do 31. avgusta, ob sobotah od 24. 6. do 29. 7., od 2. do 9. 9. in od 16. 12. do 24. 2.; (**) vsak dan od 1. do 31. avgusta, ob nedeljah od 25. 6. do 30. 7. in od 3. do 10. 9. ter od 17. 12. do 25. 2.

OPČINE-LJUBLJANA -BEOGRAD

ODHODI

0.19 D Općine - Reka - Zagreb - Beograd
7.22 A Općine
8.28 D Općine Ljubljana
11.57 DD Općine - Reka - Ljubljana - Beograd - Atene - Istanbul
13.41 A Općine
18.00 A Općine
20.00 A Općine
20.20 D Ljubljana - Beograd

PRIHODI

5.30 D Beograd - Zagreb - Općine
7.13 A Općine
9.40 D Beograd - Ljubljana
11.24 A Općine
17.18 A Općine
17.28 DD Istanbul - Atene - Beograd - Ljubljana Reka - Općine
20.06 D Ljubljana - Općine
21.48 A Općine

R — rapido; DD — brzec; D — brzec; A — potniški

"DARWIL"

Najnovejši izum moderne tehnike
Superautomatic s 57 rubini

Preko 50 vrst najboljših švicarskih ur Vam jamči:
izredno natančnost
izredno vzdržljivost
izredno nizko ceno

ŠVICARSKA SUPERMARKA

TRST - Ul. Moreri 7
Telefon št. 28 373
POŽAR ARTEMIO
TOVORNI PREVOZI
v vse kraje, tudi v inozemstvo

Pri MADALOSSO v Trstu, Ul. Torrebianca 26 vogal XXX Ottobre.
dobite vsakovrstno POHIŠTVO otroške VOZIČKE, timnice — originalne PERMAFLEX — Cene ugodne

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

LA GORIZIANA
GORICA - Ul. Duca d'Aosta 180 - Tel. 28-45 - GORICA
PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSTNEGA BLAGA

TVRDKA
JOŽEF SILA
UVOZ IZVOZ
vsakovrstnega lesa za predelavo in kurjave ter jamskega lesa.
TRST - Riva Grumula št. 6-I - Telefon 37-004

PODJETJE Universaltecnica
KUPCEM IZ JUGOSLAVIJE IZVOZ BREZ IZVOZNIH STROŠKOV
Universaltecnica
Trst - Corso Garibaldi št. 4
nudi radioaparate, televizorje in elektrogospodinjske predmete najboljših svetovnih znamk po zelo ugodnih cenah

JAROSLAV HAŠEK

DOŽIVLJAJI DRUŽABNEGA ČLOVEKA

Bilanca podobnega navezovanja družabnih stikov je dokaj žalostna.

Pes je glede tega mnogo vljudnejši. Vzemimo — na primer — buldoga iz pesjaka v Karlsruhe, ki se po prodaji znajde v Pragi, kjer se sreča — rečimo — z nekim Voriškom iz Košir na Vinohradih. Tedaj se prvič v življenju srečata. Ovohata se, prijateljsko bevskneta v pozdrav ter skleneta prehodno, toda iskreno prijateljstvo. Tekata drug poleg drugega, se preganjata in se igrata, kajti buldoga niti najmanj ne moti rodovnik iz pesjaka in to, da je njegov tovariš, s katerim sta se pravkar srečala, nemogoč križanec, ki ne pozna očeta ali, še bolje: svojih očetov.

In že zopet odloča človek, buldogov gospodar. S palico razdvoji komaj navezane prijateljske stike.

Kosmati siromaček Vpriašek nato žalostno sedi na pločniku, moli jezik iz gobca in v njegovem pogledu je nekaj, kar naj bi pomenilo: «Saj se poznamo, Brutus». Ima pač svoje izkušnje z ljudmi.

Tudi jaz imam svoje.

Sam sedim v Reprezentančnem domu pri mizi. Počutim se kakor drog v plotu. Nasproti sedi družba gospodov in gospa, zagrnjena v pojem, ki ga opredeliš z oceno: «zaključena družba».

Odpravim se k njim, prenesem svojo kavo in stol, prisedem k njihovi mizi in povsem dostojno pravim: «Saj dovolite. Sedim sam in se dolgočasim. Vidim, da se čudovito zabavate. Nujno potrebujem vašo družbo.»

Pomenek in zabavo, ki so se ji prej predajali, nenadoma prekinejo. Sedijo kakor otrpli, kar se nekdo izmed njih vendarle oglasi: «Kaj si pa dovoljujete, gospod? To presega že vse meje!»

Trudim se pojasniti, kako sem družabno razpoložen, da nisem samotar, ampak družaben človek, ki bi se jim želel prilagoditi.

Kar na lepem se eden izmed njih dvigne in kategorično zahteva: «Se nameravate odstraniti ali ne? Sicer naj kar plačilni opravi z vami!»

«Kar pokličite ga,» sem odvrnil brez kakršnekoli jeze. Ko se je pojavil plačilni, so me tožarili, kako silim v njihov krožek.

Od same jeze niso mogli spregovoriti poštene besede in dame so streljale vame puščice pogubonosnih pogledov.

Vztrajal sem pri svojem, kako ne morem samevati in da se ne bom ganil od tod, ker sem družabno razpoložen itd. Bilo je, kot če bi metal bob v steno.

Končno so me le spravili iz kavarne.

Podobnih dogodkov bi vam lahko nanizal lepo vrsto. Denimo — na primer — da po naključju nagovorite tujo damo v tramvaju in jo povprašate, zakaj vam ne odgovarja. Videli boste, kako vas bo sprevodnik prisilili izstopiti.

Pristopite k tujem gospodu na ulici in poskušajte z njim načeti pomenek. Končalo se bo najbrž tako, da bo zamenjal neznanca policijski stražnik, ki se bo pomenil z vami.

Včasih si tako stvar uredi kdorkoli kar sam. Nekoč so me hoteli kar med vožnjo vreči iz brzovlaka Praga-Dunaj.

Petkrat so me premlatili kakor žito. Trikrat sem v boksu zmagal. Dvakrat so me pahnili s parnika v reko. V gozdu pod Cerchovom je naperil neki turist name samokres, ki ga hranim kot dragocen spomin.

Drugič mi je zopet hrepenenje po družbi naprtilo paragraf, ki se tiče vmešavanja v uradni postopek.

Kljub temu pa vzklikam s Paolom Mantegazzom: «Ne uklonim se in ne umaknem, trdno stojim. Trpim, a na tla me ne spravi nihče.»

Sem «zoon politikon» in pika!

Pred Wilsonovim kolodvorom sem srečal ondan mladO, zelo lepo gospo, ki je bila pravkar prispela. V culi je imela zavitega nebogljenčka. Opazil sem, da se ne znajde v vrvežu velemestnega direndaja, ker je pravkar vprašala postreščka, kod se pride na Smichov.

«Sam sem tudi namenjen na Smichov,» sem rekel, čeprav nisem imel tam kaj početi, «greva skupaj, če dovolite.»

Mojo ponudbo je sprejela in tako sva se odpravila. Bila je kar zgovorna, le ko sem jo vprašal, od kod je, je odgovorila: «Kaj pa vam to mar!»

«Res je,» sem pripomnil in načel povsem druge stvari.

Ko sva prispela do Jindriške ulice, je potožila, kako je žejna in da bi ji teknila tudi hrenovka s hrenom.

Tedaj sem jo povabil v skromno točilnico, naročil pivo s hrenovko in nadaljevala sva pomenkovanje o parkljevki in govedini. Nato sva prešla na kokošjo kugo, črvičke v krompirju in končno, kako se konča, če se krava nažre sveže detelje.

Detece je med najnim pomenkom skomljalo.

Ko se je nasitila in napila, me je prosila, naj popestujem nebogljenčka, ker si je zaželela obiskati teto v bližini pošte.

«Vrnem se z njo,» je dejala in odšla.

Ujčkal sem nebogljenčka, kar je vzbudilo v meni hrepenenje, ogreti se ob ognju rodbinske ljubezni, in jo čakal.

Drl se je, kot bi ga pekel na ražnju. Eden izmed gostov je plačal in odšel. Gostilničar me je ošinil z neprijaznim pogledom in pripomnil:

«Pojavi se prvič in spremeni točilnico v menažerijo.» Nato so se dvignili tudi drugi gostje ter odšli s pripombo: «Kdo naj to prenaša!»

Na vse to nisem reagiral. Val človeške zlobe je napolnil točilnico. Gostilničar se me je pošteno lotil. Nekdo je hotel vstopiti na vrček piva, a ko je zaslišal vekanje zaupanega mi dojenčka, se je na pragu obrnil in izginil.

«Ta gost,» je rekel gostilničar, «pospravi do petnajst vrčkov piva.»

«Če mu to nese,» sem odgovoril, umolknil in s tem priznal umestnost gostilničarjeve nervoze.

Minilo je nadaljnjih tridest minut. Gostilničar je kar brez predsodkov vprašal: «Kdaj pa pridejo po tega onga?»

Odločil sem se pihati mu na dušo. Brbljal sem v nedogled, medtem ko je gostilničar begal iz kota v kot prazne gostilne. Dopovedoval sem mu, kako zdravo je dojenčkovo kričanje, ker mu krepi pljuča. V tem je tudi hotenje po uveljavljanju. Nekaj pač mora početi. Saj ne more vendar ležati kakor štor. Prav vsi gostilničarji, ko so bili v njegovih letih, so stokali in se drli kakor tale drobljanček. V isti starosti so se drli tudi današnji ministri.

Minila je še ena ura. Čudil sem se, kako se more moj varovanec tako dolgo zvijati in se dreti.

Gostilničarja sem moral opominjati, ker mi je grozil, da me bo z dojenčkom vred postavil na cesto.

«Gospod gostilničar,» sem rekel, «kaj pa čenčate? Otroka pognati na ulico? Drobnega nebogljenčka, ki ga moramo ujčkati in božati? Revčka, ubožčka, drobljančka?»

«Kar kričkaj,» sem spodbujal dojenčka, «le ne pusti se nadlegovati, vpij, naj se vse zruši!»

«To presega že vse meje,» je godrnjal gostilničar, «saj še zblaznim.»

«Se boste že privadili,» sem pripomnil suho.

Na otrokovo mater sem čakal do večera.

V teh osmih urah sem doživel brezštevilne gostilničarjeve napade in pri tem prvič v življenju videl jokati starega človeka. Ko je moj cmeravček slišal hlipati gostilničarja, se je začel ponovno dreti. Naročil sem zanj steklenico mleka, ga napojil, in zopet čakal, dokler nisem začel slutiti, da gre za otroka, prepuščenega samemu sebi.

Gostilničar je medtem izpraznil steklenico ruma, kar mu pa ni pomagalo, da bi si zbistril in zbral misli. Zmerjal je mene in otroka, ker sva mu baje pokvarila dobičkarske zadeve. Čvekal je, kako ga bom uničil.

Hotel se je zabosti z nožem za rezanje salame in ob desetih je dejal: «Zapiramo,» nakar je odšel spuščat roleto.

Tako sem se znašel z dojenčkom na cesti.

Ko sem na policijskem komisariatu vse pojasnil nekemu staremu inšpektorju, se je repenčil: «Glejte no, to je res čudno. Kar tjavdan se spuščate v pomenek s tujo, nepoznano ženščino, zvabite jo v krčmo in nato vam pusti otroka na grbi. Se lanko legitimirate? A ko? Vi nimate s seboj nobene legitimacije niti drugih dokaznic? Da ste pozabili doma? Da jih sploh ne nosite pri sebi? No, ja, to je res zanimivo. Prinesti otroka na komisariat, to zmore kdorkoli. Tukaj ni najdenišnice. Odpeljite ga.»

Dremajoči stražnik se je dvignil, snel ključe in bil sem za to noč preskrbljen.

Zjutraj so ugotovili identiteto. Dobričina policijski komisar mi je svetoval, naj me je puščal na svobodi: «Boste vsaj drugič pazili, s kom se spuščate v pomenek in navezujete družabne kontakte.»

Ni me spreobrnilo. Ostal sem dosleden in ne gre mi v glavo, kako naj bi drugi žaben človek ravnal drugače.

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6-II. TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA GORICA: Ulica S. Pellico 1-II. Tel. 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — NAROČNINA: mesečna 650 lir. — Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-I, telef. 21-928 tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14/3-375 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. — Mali oglasi 30 lir beseda — Vsi oglasi se naročajo pri upravi. — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst